

رئیس جمهوری: گزارش تخلفات بورسیه‌ها

بزودی به اطلاع ملت می‌رسد

* هدف نهایی ما رسیدن به قدرت ملی، ثروت ملی و منزلت است

* دولت آماده است هزینه‌های مبارزه با فساد را پرداخت کند

* جامعه‌ای که نتوانیم در آن حرف حق را بدون دغدغه بزنی ما را به سعادت نمی‌رساند

صفحه ۳

اطلاعات

چهارشنبه ۳۰ مهر ۱۳۹۳ - ۲۷ ذی الحجه ۱۴۳۵ - ۲۲ اکتبر ۲۰۱۴ - سال هشتادونهم - شماره ۱۶ - صفحه ۸ همراه صفحه ضمیمه - ۲۰۰ تومان

در دیدار حیدر العبادی نخست وزیر عراق

رهبر معظم انقلاب: به صداقت مدعیان مبارزه با داعش اعتماد نداریم

* وضع فعلی منطقه و از جمله عراق، نتیجه سیاست‌های غیر مسئولانه قدرت‌های فرامرز و برخی کشورهای منطقه در سوریه است

* ما معتقد به استحکام روزافزون پیوندها میان ایران و عراق هستیم

* جمهوری اسلامی ایران، امنیت عراق را به عنوان کشور برادر و همسایه و دارای ارتباطات گسترده، امنیت خود می‌داند

* معتقدیم موضوع داعش و تروریسم باید به وسیله کشورهای منطقه علاج شود

* عراق یک واحد جغرافیایی است و تفکیک شیعه و سنی و عرب و کرد، در عراق بی‌معنی است

* حیدر العبادی نخست‌وزیر عراق: ما از مواضع بسیار خوب رهبر انقلاب و همچنین کمک‌های جمهوری اسلامی ایران در موضوع داعش و مقابله با تروریست‌ها، بسیار سپاسگزاریم

رئیس جمهوری: از ارائه هیچ کمکی به دولت عراق دریغ نخواهیم کرد

* کمک‌های مالی به گروه‌های تروریستی باید قطع شود

* کشورهای منطقه باید به‌طور هماهنگ ریشه‌های تروریسم را بخشکانند

* نخست‌وزیر عراق: دولت و ملت عراق ایستادگی ایران در مقابل تروریسم را راج می‌نهند

صفحه ۲

سید حسن نصرالله: ما بر خلاف داعش، اسلامی

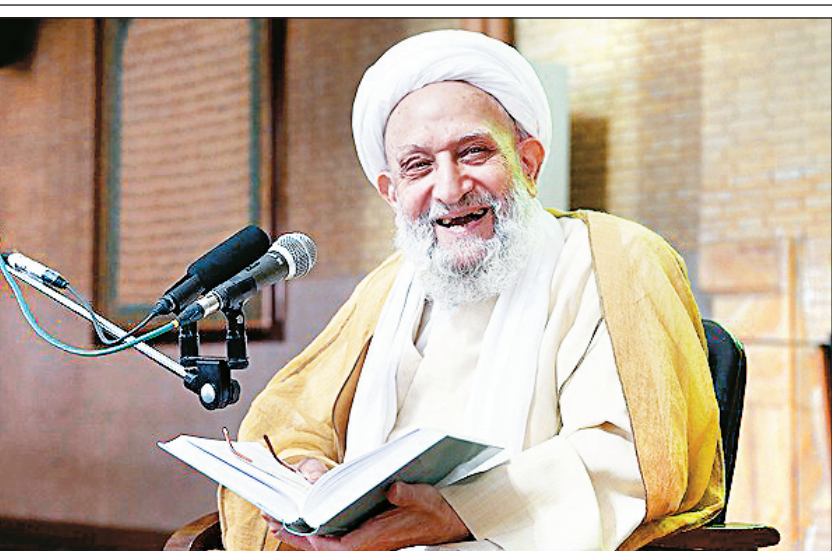
متمدن و مترقی ارائه می‌کنیم

* نه خون کسی را مباح می‌کنیم و نه می‌گذاریم خونمان را مباح کنند

* تشکیل داعش بر اساس منافع آمریکا و ترکیه در منطقه است

* آمریکا را برگه داعش برای باج‌گیری از دولت‌های منطقه استفاده می‌کند

صفحه ۱۶

آیت الله مهدوی کنی به لقاءالله پیوست

* رهبر معظم انقلاب: این انسان بزرگ و پرهیزگار همه وزن و وزن خود را در کفه حق و حقیقت نهاد

* همواره در موضع یک عالم‌دینی و یک سیاستمدار صادق و یک انقلابی صریح ظاهر شد

* حضرت آیت‌الله خامنه‌ای ساعت ۸:۳۰ صبح فردا در دانشگاه تهران، نماز میت بر پیکر مرحوم آیت‌الله مهدوی کنی اقامه می‌کنند و پیکر آن مرحوم برای خاکسپاری به حرم عبدالعظیم انتقال می‌یابد

* مجلس ختمی از سوی رهبر معظم انقلاب، شنبه سوم آبان از ساعت ۱۵:۳۰ در حسینیه امام خمینی (ره) برگزار خواهد شد

* رئیس جمهوری ۲ روز عزای عمومی در سراسر کشور اعلام کرد

صفحه ۲

وزیر اقتصاد: باید با تکیه بر درآمد مالیاتی کاهش بهای نفت را جبران کنیم

* حساب ذخیره ارزی در قانون بودجه سال آینده باید فعال شود

صفحه ۴

کمیته پایداری
تکاوران ارتش
پیشروان ایثار
و شهادت

صفحه ۱۱

انتخابات
بررسی مشکلات انجمن‌های
حمایت از حقوق
مصرف کنندگان

صفحه ۷

لایحه قضائیه
حافظ
انسان‌گرایی قدرتمند
وروشن فکر خردگرا

صفحه ۶

گزارش
خانواده
معلم و مددکار
۳ یار کودک معلول

صفحه ۵

یادواره شهید
معلم اخلاق
علی اکبر جعفری ندوشن

صفحه ۲

شهادت سید مصطفی آغاز عصر بیداری
و حرکت مردم بود

یادواره آیت الله شهید سید مصطفی خمینی سرداران
و یکصدوده شهید بخش زارچ

با سخنرانی خطیب توانا:

حجت الاسلام والمسلمین ماندگاری

محل اجلاس:
زارچ - بلوار شهید صدوقی - سالن ورزشی حرّ
زمان:
پنج شنبه، اول آبان ماه ۱۳۹۳، ساعت ۸ صبح الی نماز ظهر

ستاد یادواره
شهدای بخش زارچ

جناب آقای دکتر شریعتمداری
معاون محترم اجرایی رئیس جمهور

ار تحال عالم ربانی و فقیه مجاهد

حضرت آیت الله مهدوی کنی

راه به محضر حضرت تعالی تسلیت عرض نموده و از آستان حضرت حق جل جلاله برای آن فقید سعید، علو مراتب و رحمت واسعه الهی و برای جنابعالی و بازماندگان صبر و شکیبایی مسئلت می‌نمایم.

— علیرضا معیری — رئیس مرکز مطالعات جهانی شدن
— سید جواد قوام شهیدی — دبیر کل شورای عالی امور ایرانیان خارج از کشور
— علی اصغر احمدی — معاونت هماهنگی و پیگیری معاونت اجرایی رئیس جمهور
— نیره پیروزبخت — رئیس سازمان ملی استاندارد ایران
— اکبر ایزدی — رئیس ستاد هدفمندسازی یارانه‌ها
— علیرضا فیض بخش — رئیس ستاد مدیریت حمل و نقل و سوخت کشور
— حمید فاضلی — قائم مقام سازمان قضایی ایران

(مناقضه عمومی)

فرماندهی قرارگاه مهندسی و پشتیبانی صنایع منطقه پارچین در نظر دارد از طریق برگزاری مناقصه عمومی نسبت به خرید اقلام مشروحه ذیل جهت پروژه‌های خود براب شرایط و مندرجات فرم مناقصه اقدام نماید. لذا از کلیه متقاضیان و شرکتهای دارای سوابق کاری مشابه و متقاضی شرکت در مناقصه دعوت می‌گردد به منظور بازدید از محل و اخذ فرم مناقصه حداکثر تا پایان وقت اداری مورخه ۱۳/۸/۹۳ همه روزه به غیر از پنجشنبه و ایام تعطیل رسمی در ساعات اداری به نشانی: تهران، کیلومتر ۲۰ بزرگراه امام رضاع، (جاده خاوران)، بعد از پاکدشت، میدان پارچین، انتهای بلوار شهدای پارچین، قرارگاه مهندسی و پشتیبانی صنایع منطقه پارچین، معاونت بازرگانی مراجعه و جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره‌های ۰۲۱-۳۶۰۷۶۷۸۰ و ۰۲۱-۳۶۰۲۴۵۰ تماس حاصل فرمایند. ضمناً هزینه درج آگهی در جراید به عهده برنده مناقصه و کمیسیون معاملات فرماندهی قرارگاه در رد یا قبول یک یا کلیه پیشنهادها مختار می‌باشد.

۱- خرید اقلام و لوازم تأسیساتی.
۲- خرید اقلام و لوازم برقی EX.

۲۸۱۳ / م الف

«آئله و انالیه راجعون»
آیت الله سید یحیی جعفری

در گذشت فرزند عزیز بن، بهر بزرگوار و نگهبانی از تعداد ۱۴ عدد نابلیو تبلیاتی در خانواده مکرم تسلیت می‌گویم. با آرزوی علو درجات برای آن فقید سعید، صبر و اجر بازماندگان را از درگاه احدیت خواستارم.

اکبر هاشمی رفسنجانی — رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام

جناب آقای حاج اسماعیل الله گانی

انتصاب شایسته شما را به سمت مدیر عامل بانک قرض الحسنه مهر ایران تبریک گفته توفیق روزافزون شما را از خداوند منان خواستارم.

آرش رضایی — شعبه میهن

آگهی مزایده (تجدیدی)
شماره ۱۱ - ۹۳

موضوع مزایده: اجازه نصب پیر، بهر بزرگوار و نگهبانی از تعداد ۱۴ عدد نابلیو تبلیاتی در خانواده مکرم تسلیت می‌گویم. با آرزوی علو درجات برای آن فقید سعید، صبر و اجر بازماندگان را از درگاه احدیت خواستارم.

تضمین شرکت در مزایده: مبلغ ۱۳۴۰۰۰ ریال به صورت فیش واریزی، ضمانت‌نامه بانکی معتبر و یا چک بانکی تضمین شده در وجه اداره کل حمل و نقل و پایانه‌های استان قزوین می‌باشد.

مهلت و محل دریافت اسناد: تا پایان وقت اداری روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۳/۸/۵ به آدرس ذیل:
مهلت و محل ارائه پیشنهادها: تا پایان وقت اداری روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۳/۸/۱۹ به آدرس ذیل:
زمان و محل بازگشایی پیشنهادها: ساعت ۱۱ صبح روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۹۳/۸/۲۰ به آدرس ذیل:
لذا جهت کسب اطلاعات بیشتر به آدرس: قزوین - بلوار نوروزیان - عوارج - جنب پست اول کدپستی (۱۴۹۶۱۶) اداره کل حمل و نقل و پایانه‌های استان قزوین (امور اداری) یا به سایت <http://jts.mpor.ir> مراجعه نمایند.

روابط عمومی اداره کل حمل و نقل و پایانه‌های استان قزوین

بسم الله الرحمن الرحيم

عمر بابر کت این مبارز خستگی‌ناپذیر یکسره در خدمت اسلام و برپایی و استقرار نظام اسلامی سپری شد و از دوران جوانی تا آخرین سالها، همت و تلاش و مجاهدت مخلصانه‌اش در این راه، کاستی نگرفت.

رهبر معظم انقلاب اسلامی (مدظله العالی)

یک سال از فقدان مجاهد صادق و یار وفادار و معتمد امام راحل و رهبر معظم انقلاب اسلامی مرحوم حاج حبیب الله عسگر اولادی می‌گذرد.

در اول محرم الحرام سال گذشته آن یار دیرین امام و رهبری با وداع باشکوه و جلال مردم متدین و تمامی دوستداران اش، به خاک سپرده شد و روح بلندش تا افلاک بدر شد، شخصیتی که جز دغدغه دین و مردم نداشت و همواره تمام عمر خود را در راه اسلام و مردم وقف کرد.

در اولین سالگرد ارتحال آن ابرمرد تاریخ انقلاب که همواره تا آخرین لحظه حیات جز در راه ولایت نبود برای ادای وظیفه و بازگویی و قدرانی خدمات او در مجلسی که به این مناسبت در روز یکشنبه ۴ آبان ماه محماده با اول محرم از ساعت ۱۵ تا ۱۷ بعد از ظهر در مسجد امام صادق (ع) واقع در میدان فلسطین بر گزار می‌گردد، گردهم می‌آئیم.

لذا بدینوسیله از تمامی مردم متدین و دوستداران آن مجاهد صادق دعوت به عمل می‌آید جهت شادی روح آن مرحوم در این مراسم حضور به هم رسانند.

خانواده‌های عسگر اولادی، حاجی جیدری، نوکلی و نوسلی
کمیته امداد امام خمینی (ره) - حزب مؤتلفه اسلامی

توجه اطلاعیه توجه

شرکت تعاونی مسکن فرهنگیان منطقه ۲ تهران

رجوع به صفحه ۱۳

آگهی مزایده

شرکت صنعتی آما در نظر دارد عرصه و اعیانی ملک خود واقع در کیلومتر ۱/۵ جاده مخصوص کرج نرسیده به شهرک اکباتان بین بیمه دوم و سوم جنب ایستگاه در حال احداث مترو شامل ۲ قطعه زمین متصل به هم جمعا به مساحت ۱۹۵۰۰ مترمربع را از طریق مزایده به صورت یکجا به فروش برساند.

از متقاضیان دعوت می‌شود جهت دریافت اسناد و اوراق شرایط شرکت در مزایده از تاریخ درج آگهی به مدت ۷ روز در ساعات اداری به آدرس این شرکت واقع در کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج، روبروی شرکت قرقره زیبا، نبش خیابان ۶۴ مراجعه نمایند.

تلفن تماس ۰۲۱-۴۴۹۸۵۱۱۲ - ضمناً این شرکت در رد یا قبول یک یا کلیه پیشنهادها مختار است.

شرکت صنعتی آما (سهامی عام)

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله‌ای
شماره ۴۶ - ۹۳/۸

شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران در نظر دارد مناقصه عمومی (خرید و تحویل ۳۰ هزار تن کنسانتره ذغالسنگ کشور در محل مجتمع کسکساز و پالایش قطران زرد کرمان) به شماره ثبت ستاد (۲۰۰۹۳۱۰۲۸۰۰۰۰۶) از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند. تاریخ انتشار مناقصه در سامانه ۱۳۹۳/۸/۲۸ و مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سایت تا ساعت ۱۷ روز یکشنبه ۱۳۹۳/۸/۱۱ و مهلت زمانی ارائه پیشنهاد تا ساعت ۱۷ چهارشنبه ۱۳۹۳/۸/۲۱ و زمان بازگشایی پیشنهادها ساعت ۹ یکشنبه ۱۳۹۳/۸/۲۵ می‌باشد. آدرس شرکت جهت دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت‌های الف مناقصه تهران، بالاتر از میدان ولیعصر مقابل سینما استقلال شماره ۱۷۱۳ برج جنوبی تلفن ۸۸۹۱۲۵۹۳ و ۸۴۸۱۳۵۱۱ و تماس با سامانه ستاد جهت راهبری و پشتیبانی ۰۲۱-۲۷۲۳۱۳۱۳۱ و دفتر ثبت‌نام ۸۸۹۶۹۷۲۷ و ۰۲۱-۸۵۱۹۳۷۶۸ می‌باشد.

قابل توجه فرهنگدوستان

از سایت فروشگاه اینترنتی

انتشارات اطلاعات بازدید کنید.

بایگوستن به سایت فروشگاه اینترنتی

انتشارات اطلاعات کتاب مورد علاقه خود را تهیه نمایید.

www.ketabettelaat.com

واحد اطلاع رسانی انتشارات اطلاعات

جوانان

منتشر شد

پرو سابقه‌ترین نشریه جوان ایرانی را از روزنامه فروشی‌های سراسر کشور تهیه کنید.

تلفن: ۲۹۹۹۴۵۰۹
نمبر: ۲۲۲۵۸۰۱۹ و ۲۱

رئیس جمهوری: گزارش تخلفات بورس‌ها بزودی به اطلاع ملت می‌رسد

رئیس‌جمهور گفت، این دولت آماده است که در راه مبارزه با فساد هزینه‌هایی را که باید، پرداخت کند.

حجت‌الاسلام و المسلمین حسن روحانی در هشتمین همایش ملی نخبگان با اشاره به اهمیت وضعیت دانشگاه‌ها، تصریح کرد: یک‌بار و زبیری را معرفی کرده‌ایم، گفتند رای اعتماد نمی‌آورد ما گفتیم اهلا و سهلا پس ما فرد دیگری را به عنوان سرپرست معرفی کردیم و گفتند او را به مجلس معرفی نکنید که رای نخواهیم داد. باز هم گفتیم اهلا و سهلا. پس سومی را معرفی کردیم و رای اعتماد گرفت، اما در کمتر از یک‌سال یعنی حدود ۹ ماه به قصاصت رسیدند که باید کنار برود.

وی با اشاره به این که بعضی‌ها گفته بودند وزیر علوم نباید به بورس‌ها دست بزند، اضافه کرد: کار ناقص وزیر دانشمند قبلی آقای دکتر جلی‌دانا را توسط سرپرست محترم وزارت علوم، جناب آقای دکتر نجفی به زودی تکمیل خواهیم کرد و من امیدوارم تا پایان این هفته یا اوایل هفته آینده گزارش کامل موضوع بورس‌ها به اطلاع همه ملت ایران برسد.

رئیس‌جمهور تصریح کرد: در بررسی بورس‌ها بعضی موارد به افرادی می‌رسیم که انتصاف‌ها با اخلاق و با استعداد و کار و تلاش و کوشش نبوده است که باید به این نقطه برسیم، اما می‌دانیم که مشکلات را باید قدم به قدم از پیش برداریم.

روحانی با بیان این که ممکن است دولت یازدهم هم مشکل داشته باشد، گفت: اگر در این دولت هم مشکل یا فساد بود، با کمال صراحت و بی‌دغدغه هر فردی که باشد باید با فساد مقابله شود. البته می‌دانیم فساد چیزی نیست که یک‌روزه ریشه کن شود چون موارها ریشه دوانده است. وی با بیان این که تنها می‌توانیم اول دهم یکسری شاخه‌های فساد را بزینم، اما درخت کهسالت آن که میوه حفظ دارد معلوم نیست چه وقت ریشه‌کن می‌شود، افزود: نباید ناامید شویم و باید دست به دست ما دهم تا در یک جامعه سالم نهال نخبگی رشد یابد و تبدیل به درختی تنومند و پرثمر شود و جامعه ما از این درخت و میوه آن استفاده کند.

روحانی با بیان این که هدف نهایی ما قدرت ملی، ثروت ملی و منزلت است، تصریح کرد: در قدرت عامل بزرگ علم، فرهنگ، ایمان و معنویت است و در ثروت نیز در دنیای امروز اقتصاد دانش‌بنیان می‌تواند برای ما ثروت آورد و در منزلت هم نیاز به علم و تدبیر داریم.

رئیس‌جمهور با بیان این که باید منزلت ملت ایران در افکار عمومی جهان به همان اندازه باشد که هم‌وزن فرهنگ و تاریخ و ینار و فداکاری این

ملت است، افزود: امیدوارم بنیاد ملی نخبگان که بار سنگینی بر دوش دارد در وظیفه خود برای کسب نخبگان کشور به خوبی عمل کند و برای کسب نخبه بین روستا و شهر فرقی نباشد و مبدا حق روستاییان در نظر گرفته نشود و آنها محروم شوند.وی با بیان این‌که ما استعداد‌های فراوان داریم، خاطر نشان کرد: هیچ فردی بین اقوام و مذاهب از جمله ترک و لر، ترکمن، بلوچ و عرب و همه اقوام ایرانی و همه مذاهب از جمله شیعه و سنی و زرتشتی و مسیحی برای نخبگی وجود ندارد یعنی نخبه، نخبه است و باید زمینه را برای رشد نخبگان و جذب آنها و یکارگیری آنها انجام دهیم.وی با اشاره به این‌که علماء سؤال می‌کنند در مذاکرات هسته‌ای پیروز می‌شویم، گفت: ما پیش‌تر این است که ما پیروز هستیم چون اینکه نمایندگان یک ملت در برابر شش قدرت بزرگ نشینند، استلال و بحث کنند و سخن آنها را رد کرده‌و سخن خود را به کرسی بنشانند یعنی قدرت چانه‌زنی سیاسی دارند و این به‌معنای پیروزی یک ملت بزرگ به نام ایران عزیز است.

رئیس‌جمهور ادامه داد: ما مسیر را آغاز کرده‌ایم و برای طی مسیر همان مقدار که علوم تجربی باید به کمک ما بیایند به کمک علوم انسانی نیاز داریم.

وی با بیان این‌که اگر اهداف و آرمان‌ها برای یک ملت در ایهام باشد در مسائل اجتماعی و فرهنگی نمی‌توانیم توسعه پیدا کنیم، گفت: توسعه یکجانبه ما را به هدف نمی‌رساند، بلکه توسعه باید همه‌جانبه باشد یعنی علم و اخلاق، مادیات و معنویات، مسائل اجتماعی و سیاسی و همه موضوعات مورد نیاز یک جامعه باید توسعه پیدا کند پس اگر بهترین علم و فناوری را داشته باشیم، اما در خیابان احساس امنیت نکنیم بی‌ارزش است.

روحانی تصریح کرد: اگر خدای ناکرده

برای یک ملت است.

*اقتصادنفت‌محور

دکتر سورنا ستاری معاون علمی و فناوری ریاست جمهوری هم در این مراسم با تأکید بر این که سیاست جدید دولت نوامندسازی نخبگان است، تصریح کر د: مشکلی که از گذشته در تاریخ ایران وجود داشته و دارد این است که کشوری که اقتصادش بر اساس فروش نفت خام بوده، در واقع نیاز به نخبه در آن دیده نشده است.

وی تأکید کرد: برای ایجاد اقتصاد دانش‌بنیان و جذب نخبه باید روش‌های جدیدی در دانشگاه‌ها اجرایی شود.

به گفته وی دیپلماسی علمی یکی از بخش‌های اساسی است که بنیاد ملی نخبگان به‌جد پیگیر آن است به نحوی که ما افراد شاخصی در خارج از ایران داریم که می‌توانیم در دیپلماسی علمی از آنها بهره‌مند شویم.

*افزایش ظرفیت

دکتر نجفی سرپرست وزارت علوم، تحقیقات و فناوری هم در حاشیه این مراسم در گفتگو با خبرنگاران با رد ادعای مخالفان دانشگاه آزاد اسلامی در خصوص افزایش ظرفیت‌های این دانشگاه، گفت: ظرفیت‌های این دانشگاه در خصوص آمار افزایش

وی در پاسخ به سئوالی در خصوص تعیین تکلیف صندوق‌های خالی دانشگاه‌ها، گفت: در آرای احکم باید هم‌وزن و همسان شهروند دیگر قرار دهیم یعنی رنوس علمی و نخبگی کشور، اما ما در جامعه حکومت رنوس و حتی حکومت نخبگان و از آن طرف حکومت عوام را قبول نداریم چون ما یک چیز یعنی مردم‌سالاری را قبول داریم.

وی افزود: دوم این که برخی از دانشگاه‌های غیر دولتی می‌توانند از طریق ادغام با یکدیگر بحث صلتی‌های خالی را جبران کنند تا هزینه‌های اقتصادی آنها کاهش یابد. در مورد واحدهای دانشگاه‌های نور همین گونه است، ممکن است مجبور شویم برخی از واحدهای پیام نور را در مراکز شهرسان‌ها تعطیل کنیم. ضرورتی ندارد، این تعداد مراکز پیام نور علمی کاربردی در کشور داشته باشیم.

نجفی در خصوص حاشیه‌های افزایش ظرفیت رشته‌های دکرا توسط دانشگاه آزاد اسلامی، گفت: در شورای عالی انقلاب فرهنگی

این مسئله مطرح شد و قرار شد در این شورا کمیته‌ای با حضور نمایندگان دانشگاه آزاد و وزارت علوم، بهداشت و درمان و اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی تشکیل شود تا ظرفیت‌های

دوره دکتری دانشگاه آزاد بررسی شود.

وی افزود: رئیس دانشگاه آزاد چند بار

استعداد و از بین رفتن فرصت خسارت بزرگ

اعلام برنامه‌های نیم سال ۹۳ موزه‌سرای شهید دکتر بهشتی

شش‌سیصدی‌های فرهنگی، هنری و سیاسی و هم‌زمان ایشان برگزار خواهد شد. مصطفی رحماندوست، محمود حکیمی‌دستان‌نویس، جناب رودری و ... در این برنامه سخنرانی خواهند کرد و کتاب نقش آزادی در تربیت کودکان توسط دکتر منصور پهلوان مورد بررسی قرار خواهد گرفت. مسابقه نقاشی نهایی این مرکز، پایان خواهد یافت که بر اساس جمله شهید بهشتی برگزار شده است که معتقد بودند: «هر کودک،

شش‌سیصدی‌های فرهنگی، هنری و سیاسی و هم‌زمان ایشان برگزار خواهد شد. مصطفی رحماندوست، محمود حکیمی‌دستان‌نویس، جناب رودری و ... در این برنامه سخنرانی خواهند کرد و کتاب نقش آزادی در تربیت کودکان توسط دکتر منصور پهلوان مورد بررسی قرار خواهد گرفت. مسابقه نقاشی نهایی این مرکز، پایان خواهد یافت که بر اساس جمله شهید بهشتی برگزار شده است که معتقد بودند: «هر کودک،

اخبار داخلی

کنگره علمی و ادبی مرحومه دکتر طاهره صفارزاده ۴ آبان برگزار می‌شود

نسبت به سال قبل ۱٫۷ برابر است. یعنی ۷۰ درصد اضافه شده است اما مدعیان مخالف دانشگاه آزاد می‌گویند که این رقم ۷ یا ۸ برابر است. به نظر می‌رسد حرف آقای میرزاده‌دقیق تراست اما چون در ششوی عالی انقلاب فرهنگی یکی از آقایان نظیر ۷ برابری را مطرح کرده قرار شد تا کمیته‌ای به این مسئله رسیدگی کند.

نجفی در رابطه با بحث بورس‌ها و مراحل رسیدگی به آنها، گفت: ما تا ۳-۲ روز آینده گزارش وی افزود: بحث بورس‌ها به چهار گروه کلی تقسیم می‌شود. یک گروه بورس‌هایی بودند که به اسم بورس‌ها خارج به آنها بورس داخل داده‌اند و بعد آن را تبدیل به بورس‌ها داخل کرده‌اند و در نتیجه بدون شرکت در آزمون دکرا وارد دوره‌های دکترا شدند. پرونده‌هایی که قرار بود به کمیته پنج نفره ارجاع شود شامل این پرونده‌ها بودند.

دکتر نجفی سرپرست وزارت علوم، تحقیقات و فناوری هم در حاشیه این مراسم در گفتگو با خبرنگاران با رد ادعای مخالفان دانشگاه آزاد اسلامی در خصوص افزایش ظرفیت‌های این دانشگاه، گفت: ظرفیت‌های این دانشگاه در خصوص آمار افزایش

وی در پاسخ به سئوالی در خصوص تعیین تکلیف صندوق‌های خالی دانشگاه‌ها، گفت: در آرای احکم باید هم‌وزن و همسان شهروند دیگر قرار دهیم یعنی رنوس علمی و نخبگی کشور، اما ما در جامعه حکومت رنوس و حتی حکومت نخبگان و از آن طرف حکومت عوام را قبول نداریم چون ما یک چیز یعنی مردم‌سالاری را قبول داریم.

وی افزود: دوم این که برخی از دانشگاه‌های غیر دولتی می‌توانند از طریق ادغام با یکدیگر بحث صلتی‌های خالی را جبران کنند تا هزینه‌های اقتصادی آنها کاهش یابد. در مورد واحدهای دانشگاه‌های نور همین گونه است، ممکن است مجبور شویم برخی از واحدهای پیام نور را در مراکز شهرسان‌ها تعطیل کنیم. ضرورتی ندارد، این تعداد مراکز پیام نور علمی کاربردی در کشور داشته باشیم.

نجفی در خصوص حاشیه‌های افزایش ظرفیت رشته‌های دکرا توسط دانشگاه آزاد اسلامی، گفت: در شورای عالی انقلاب فرهنگی

این مسئله مطرح شد و قرار شد در این شورا کمیته‌ای با حضور نمایندگان دانشگاه آزاد و وزارت علوم، بهداشت و درمان و اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی تشکیل شود تا ظرفیت‌های

دوره دکتری دانشگاه آزاد بررسی شود.

وی افزود: رئیس دانشگاه آزاد چند بار

استعداد و از بین رفتن فرصت خسارت بزرگ

استعداد و از بین رفتن فرصت خسارت بزرگ

سرویس فرهنگی – هنری: دومین کنگره علمی و ادبی دکتر طاهره صفارزاده ساعت ۱۷ یکشنبه ۴ آبان در سالن «سوره» حوزه هنری برگزار می‌شود.

به گزارش خبرنگار ما، در دومین نشست خبری کنگره و جایزه دکتر طاهره صفارزاده که دیروز در حوزه هنری برگزار شد، رضا اسماعیلی دبیر این کنگره علمی و ادبی ضمن اشاره به مظلومیت زن‌سده یاد دکتر طاهره شایسته و بایسته است به وی پرداخته پرونده‌ها بودند.

اسماعیلی ادامه داد: صفارزاده را در می‌توان به عنوان میراث اندیشه‌های اسلامی مطرح کرد و از دانشگاه‌ها دانشگاهیان این انتظار می‌رود که وظلم و روا شده به این بزرگوار را جبران کرده و به تجلیل از او بپردازند. چرا که طاهره صفارزاده تالیفات آکادمیک بسیاری برای دانشگاهیان داشته است.

نجفی گفت: گروه چهارم زن‌دسته‌ای بودند که از امتیازات یناگران استفاده کردند. حکمی که مربوط به هر کدام از این گروه‌ها است با هم متفاوت است.

*اتاق فکر نخبگان

دکتر حمید میرزا احمد رئیس دانشگاه آزاد اسلامی هم در حاشیه این مراسم در گفتگو با خبرنگاران بر

ضرورت تشکیل اتاق فکری به منظور تبادل افکار

ویر نامه‌های نخبگان کشور با دولت تأکید کرد.

وی گفت: به عقیده من میزان تأثیر گذاری

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

نخبگان در توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی

<div>کودها</div> <div>پرچمداران</div> <div>ادب فارسی</div> <div>در ایران و</div> <div>میانرودان</div>

دکتر محمدعلی سلطانی
۲۳

مولانا خالص (۱۲۷۵–۲۱۲۰ق) متخلص به «خالص» که بعدها به «مولانا خالص» مشهور گردید، فرزند شیخ احمد طالبانی از بنیانگذاران مجتمع علمی و عرفانی و آئینی طالبانی کرکوک و از بانیان گسترش و توسعه و عمران آن مرکز به شماراست؛مرکزی که پدر و نیای او بنیاد نهاده بودند.

شاخه قادری طالبانی علاوه بر سلسله‌ای که از طریق حسن بصری برای پیوستن به سرچشمهٔ عرفان اسلامی یعنی خاندان اهل بیت داشتند، روایتی را نیز از طریق حضرت مهدی موعود^۱ و ائمه اثنی عشر^۲ روایت می‌کنند و در شبهای جمعه به هنگام ذکر و تهلیل در تکایای خود در کشورهای اسلامی عراق و ایران و سوریه و ترکیه و مصر و... به‌ویژه در کردستان و میانرودان قرآنست می‌کنند. مولانا خالص از نمایان و پرچمداران ادب فارسی بوده و دیوانی عرفانی به نام «جذبه عشق» به زبان فارسی از وی به یادگار مانده است که بارها در تهران، مشهد و استانبول به چاپ رسیده است.^۳

انتشار اخیر دیوان «جذبهٔ عشق» و ملحقات آن شامل موارد زیر می‌شود:

- مقامات پیران طالبان از محمود تا عبدالرحمن، به قلم استاد صیغه‌الله سنندجی به زبان فارسی
- کتاب المعارف، شرح نبی نامه مثنوی به نظم به زبان فارسی از مولانا خالص
- انفاس رحمانی، کشکول طالبانی به زبانهای فارسی، کردی و عربی

و... به پیشنهاد آکادمیای اقلیم کردستان در طی سالهای ۳–۱۳۹۲ «جذبهٔ عشق» با شرح و تعلیقات و حواشی (فارسی–کردی) به گونه‌ای نفیس از سوسی مرکز یاد شده با مقدمه دکتر نوری طالبانی –ریاست آکادمیای کردی اقلیم کردستان و از بنابر مولانا خالص –چاپ و منتشر گردید. چاپ و انتشار این کتاب مرابِ آن داشت که برای آگاهی هموطنان خواستار و اهل قلم خدمات کردها را به زبان و ادب فارسی در ایران و میانرودان که تاکنون در جراید عناینی به آن نشده است، در حد معرفی شخصیت‌ها و اشعارشان ارائه نماید.

کتاب جذبهٔ عشق در ۳۳۲ صفحه در قطع وزیری چاپ و منتشر شده است. در این مجموعه به بیست و هشت غزل فارسی و دوازده مخمس بر غزلیات حافظ، شمس مغربی، کمال خجندی، قصاب کاشانی، قاسم انوار، نورعلی‌شاه اصفهانی، مولانا خالد نقشبندی و چندرباعی به انضمام چندین غزل ترک و چند مخمس ترکی بر غزلیات فضولی بغدادی فراهم آمده است. برادر دانشور، انور سلطانی متن اشعار را به کردی برگردانیدند و صاحب این قلم ضمن بازبینی ترجمه متن به کردی، شرح عرفانی و ادبی و مختصر زندگی شاعران یادشده را با تعلیقات و حواشی لازم به فارسی و کردی بر آن افزوده است.

اشعار فارسی زیر از متن دیوان جذبهٔ عشق سروده مولانا خالص انتخاب شده است:

کسی بود یارب که رو آرم به صحرای نجف
مطلب خود یابم از درگاه مولای نجف
سربروان آوردن ظلمات هستی مشکل است
بی طلوع آفتاب عالم‌آرای نجف
در حیات جاودان ماند چو خضر آن کو اگر
جرعه‌ای یابد ز فیض آری دبای نجف
جان فدای آن سری بادا که از سودای عشق
نیست یک دم خالی از ذوق تمنای نجف
کی شود محروم از مطلب کسی کو سر نهد
تیر تراب خاک در گاه مصلای نجف
خرّم آن ساعت که «خالص» با تولاّی علی
واله و شیدا شود در پای صحرای نجف

عقل می‌گوید به من هر دم که ترک یار کن
عشق می‌گوید که:هی‌هی ترک‌این گفتار کن
عقل می‌گوید:برو با مسجد و سجاده باش
عشق می‌گوید:برو تسبیح را زتار کن
عقل می‌گوید:آخر لباس عافلان
عشق می‌گوید که: ترک جَبّه و دستار کن
من نمی‌دانم کدامین نکته را بساور کنم
ای خدایا، از دلم تو کشف این اسرار کن
عقل می‌گوید چنین و عشق می‌گوید چنان
همچو «خالص» در جهان یک نکته را اقرار کن

ای نور رخت در دل هر ذره هویدا
دیدار تو دیده‌همه جدا دیدهٔ بینا
پیدایی تو در همه پیدای و عیان است
پیدا نشود در نظر دیده اغمی
دریای محیطت چو زده موج به عالم
ظاهر شده در چشم دویی صورت صحرا
خورشید یکی، تاب یکی، لیک ز جلوه
تابش شده با رنگ ز بی‌رنگی بینا
حسّی‌است نهاده است به هر حسن و ولادت
رویی‌است به هر روی گشاده است تجلاً
ناظر شده از دیدهٔ مجنون نگران است

منظور شـد از حسن و جمال رخ لیلی
این قطره و موجی که مستأست به عالم
در پیش حقیقت نـبـود جز دل دریا
هر کثرت ذوری که ز آخر شده اول
از اولی و آخر و واحد شده پکتا
«خالص» بزَن از صیقل عشق از ملد پیر
مرآت دلت را که شود مظهر مولا

نوربخش روی مهر آسمان پیداست کیست
جلوه گر در صورت حُسن بتاب پیداست کیست
دلبری کـز هر نظر بازی به رنگی دل بزد
پیش عارف در میان دلران پیداست کیست
منعکس گردد به هشد هر چه از حدش گذشت
آن که از فـرم ظهور آتش نهان پیداست کیست
آن که هم دور است و هم نزدیک از هر ذره‌ای
همچو خورشید فلک اندر جهان پیداست کیست
گرچه اندر بی‌نشانی از نشان نبود نشان
آن که باشد با نشان و بی‌نشان پیداست کیست
صورت لیلی و مجنون جز خیالی بیش نیست
ناظر اندر این و منظور اندران پیداست کیست
«خالصا» چشمش بر از گرد و غبار کثرت است
ورزد در هر جا هویدا و عیان پیداست کیست

عشق برداشت ز دل بار من و مای را
عاقبت داد مرا رتبهٔ رسوایی را
چون قدم را بنهادم به سر کوبهٔ عشق
برپودند ز من نقد شکیبایی را
دل دیوانهٔ من کام نمی‌داند چیست
جز جنون نیست نصیب دل سودایی را
نی کیجا نغمه کند؟ راه به خود کی آرَد؟
گسر او ره نبود دست و دمی نای را
نیکی و بدر اه ندارد به جنون صحرای
اتحادی است در او زشتی و زیبایی را
جز تو هر جای حبیبی در آن معدمدی
اعتباری نبود شاهد هر جایی را
هر که «خالص» به غم یوسف خرم‌وس بود
بـه دهر عالم نـدهد و حـشت نهایی را

پی‌نوشتها:
۱- جذبه عشق، دیوان حضرت مولانا شیخ عبدالرحمن خالصی القادری طالبانی کرد، [به اهتمام] حاج محمود محمدی طالانی القادری، ناشر محمدصدیق محمدی، مشهد، ۱۳۷۳.

اشاره: سسی و یکمین مجموعه درس گفتارهایی

دربراه **حافظ** به بررسی و تشریح و تحلیل مکتب رندی حافظ اختصاص داشت که با سخنرانی استاد «داده در مرکز فرهنگی شهر کتاب برگزار شد و بخشهایی از آن در پی می‌آید.

وقتی صحبت از یک نظام فکری پیش می‌آید (از جمله نظام فکری حافظ و یک جهان‌بینی را مطرح می‌کنیم، از قدیم تا کنون این شیوه و رسوم بوده‌است که برای هر جهان‌بینی یک بُعد نظری در نظر می‌گیرند و یک بُعد فکری؛ یا گزاره‌هایی که دیدگاه‌ها و نظر به‌ها را بیان می‌کند. این گزاره‌های غیرمستقیم در عمل تأثیر می‌گذارند، نه مستقیم. این که می‌گویند «غیرمستقیم» مرادشان این است که در برابر «عملی» قرار می‌گیرد. عملی یعنی سلسله دستورالعمل‌ها. گزاره‌های عملی مستقیم یا غیرمستقیم دستورالعمل می‌دهند، وگرنه هر فکری که برای آدمی به بار بیاید، به نوعی در رفتار و کردار و سخن او تأثیر می‌گذارد.

طبیعی است که برای مکتب رندی هم می‌توان چنین قصه‌ای دست و پا کرد و از بین غزلیات حافظ یک نظام فکری، که بُعد نظری و عملی دارد، در نظر گرفت؛ اما پیش از پرداختن به این موضوع، به بحث دیگری نیاز داریم. شما هر کاری که بخواهید بکنید، به ابزار و روش نیاز دارید. به سخن دیگر، برای اینکه قصه نظری را سامان بدهید و داستان عملی را سسر و وضعی ببخشید، به یک متر و وسیله‌ای نیازمندید یا آن وسیله بد و خوب را، از هم تشخیص بدهید و بر اساس آن حرکت کنید. این ابزار چیست؟

از آن سر تاریخ تا این سر تاریخ، از افلاطون و ارسطو تا کانت و هگل، از عقل حرف زده شده‌است؛ و اینکه نیرو و وسیله در آدمی «عقل» است، در مکتب رندی هم یک عقل و خرد رندانه حاکمیت دارد. اما اولین مسأله‌ای که پیش چشم می‌آید، این است کسی که می‌گوید:

قیاس کردم و تدبیر عقل در ره عشق
چو شبنمی است که برجر می‌کشد رقی
چگونه می‌تواند از عقل صحبت کند؟ ما می‌گوییم حافظ روشنفکر است. مگر به این است که عقلانیت یکی از لوازم روشنفکری است؟ پس کسی که سنگ عشق را علیه عقل به سینه می‌زند، چگونه می‌تواند عاقل باشد و سخن عقلانیت را پیش بکشد؟ کسی که می‌گوید: ورای طاقت دیوانگان ز ما مطلب که شیخ مذهب ما عاقلی گنه دانست چه عقلی می‌تواند داشته باشد؟

خرد رندانه

از همان روزگار افلاطون و ارسطو، تا بعد که به این سینا و سهروردی می‌رسیم، کسی نیست که مکتب عقل شده باشد. کسی تردید نکرده است که در ورای این پیکر جسمانی یک چیز دیگری هم داریم که به ما حیات می‌بخشد و تفکر می‌دهد. بنابراین هر کسی هر جور که بخواهد صحبت بکند و بخواهد بد و خوب را از هم تشخیص بدهد، باید عقلی داشته باشد. پس تفاوت در کیجاست؟

ارسطو و ابن سینا و وقتی از عقل سخن می‌گفتند و دستورالعمل تدوین می‌کردند که عقل چگونه باید رفتار بکند و بیعتی الفاظ و سامان دادن تعاریف و حاصل شدن گزاره‌ها را برای مقدمه‌چینی و استدلال پیش می‌کشیدند و در نهایت انواع استدلال و برهان و غیر برهان را مطرح می‌کردند. حرفشان این بود که در ایسن حر کت عقل را باید طوری تربیت کرد که بتواند برهان بسازد؛ یعنی بر گزاره‌های یقینی و قطعی تکیه کند تا نتایج به دست آمده درست و قطعی باشد. بنابراین ما

♦♦♦♦♦
«از قرن‌ها پیش عرفا و شعرای عارف مسلک ما گفته‌اند: شهود مرحله عالی تعقل است. افلاطون هم به این نکته رسیده، چون شاگرد زرتشت بود و با فرهنگ ایرانی ارتباط داشت. این عقلی است که در کار برهان‌سازی و تجربه حسنی قوی است و سپس از طریق تزکیه و تصفیه می‌رسد
♦♦♦♦♦

با یک عقل مواجهم که می‌توانید نام آن را «عقل یونانی -ارسطویی» بگذارید.

شهود مرحله عالی تعقل است
حرکت نهایی این عقل چنین بود که برای ساختن برهان آماده بشود؛ برای اینکه استدلالی دقیق‌تر از برهان نداریم. فرهنگ یونانی بر این وجه تأکید می‌کرد؛ اما در فرهنگ آریایی مسأله متفاوت بود. در فرهنگ آریایی همه اینها پذیرفته می‌شد؛ یعنی کسی نمی‌گفت که عقل نباید برهان بسازد، اما می‌گفتند عقل یک کار دیگر هم باید انجام بدهد که بعدها اسمنش را «شهود» گذاشتند. باید توجه داشت کسی که می‌گوید می‌خواهم کشف و شهود بکنم، این طور نیست که مکتب عقل باشد. اگر کتابهای ملاصدرا را نگاه بکنید، می‌بینید جایی نوشته است: «کشف الشهودیون». بعد گزارش شده است و سپس بحث استدلال را پیش کشیده‌است؛ یعنی کشف شهودی را به فرمول استدلالی تبدیل می‌کند. این حرف‌ها بدین معناست که در فرهنگ آریایی –ایرانی از آن نیرو (که اسمنش را «عقل» می‌گذاریم) دو توقع داشتند؛ یکی توقع آموزشی، یادگیری، استدلالی بود تا برسد به برهان. توقع دیگر توقع شهودی بود که از طریق تزکیه به دست

پیرگی از تاریخ

مالیات گرفتن مغولانه

وَصَافَ الحَضْرَه
در آغاز این سال [۱۶۹۸] باران نبارید و آب جیحون و دجله و فرات و نیل نقصان یافت و خلق در سختی افتادند. مخصوصاً در فارس حاصلی نرویید و مردم بسیار از گرسنگی مردند؛ چنان‌که مدت چهل روز هیچ کس رنگ نداشت.

چون بهار فرارسید از پی آن قحط، و بایبی عظیم به ظهور پیوست و بر آن سرخ‌رجه هم مزید شد. و اطبا

از معالجه عاجز شدند. در شیراز و حوالی آن زیاده از پنجاه‌هزار کس بدین دو علت درگذشتند.

چون قطعی به پایان آمد و زمان داشت محصولات سال ۱۶۹۹ فرارسید، همه مردم گرفتار بازخواست شدند و در همه ولایات افراد رغبت در معرض انواع محنت و بلا بودند. ایچپانی که برای امور مملکت با شهنوایند فرمانها از طرف دیوان اعلی به اطراف می‌رفتند، همه مخارج خود و چارپایان و سایر توقعات خود را به عهده رعایا می‌گذاشتند و این اِحمَت برای رعایا از چند جهت حاصل شده بود:

اولاً از جانب نوکران حکام که جهت تعقیب انبارهای غله و گوشمال مستحکمان می‌رفتند و به مردم زیادهای سخت وارد می‌آوردند.
ثانیاً از جانب کسانی که برای رساندن حکم تغییر نقود و تعیین زر به شهرها می‌رفتند.
ثالثاً از جانب کسانی که برای رساندن فرمانها در مورد ساختن مساجد و حمام‌ها به دیه‌ها و سایر نوع‌ای فرستاده شده بودند.
رابعاً از جانب کسانی که مأمور جمع آوری اسلحه

ایران شناسی

می‌آید.

افلاطون، شاگرد زرتشت

بر کسوم می‌گوید: «شهود مرحله عالی تعقل است»، او نمی‌گوید شهود ضد تعقل است. این حرف را قرن‌ها پیش از او عرفا و شعرای عارف مسلک ما گفته بودند. افلاطون هم –بر خلاف شاگردش ارسطو– به همین نکته رسیده بود. به این دلیل که افلاطون شاگرد زرتشت بود و در آکادمی او اوستا می‌خواندند و با فرهنگ ایرانی ارتباط داشتند. به همین دلیل است که خیلی از فیلسوف‌ها (مثل هایدگر) افلاطون را نادرده می‌گیرند. این عقلی است که در کار برهان‌سازی و تجربه حسنی قوی است و سپس از طریق تزکیه و تصفیه می‌رسد به آن جشش بعدی که

از آن سر تاریخ تا این سر تاریخ، از افلاطون و ارسطو تا کانت و هگل، از عقل حرف زده شده‌است؛ و اینکه نیرو و وسیله در آدمی «عقل» است، در مکتب رندی هم یک عقل و خرد رندانه حاکمیت دارد. اما اولین مسأله‌ای که پیش چشم می‌آید، این است کسی که می‌گوید:

قیاس کردم و تدبیر عقل در ره عشق
چو شبنمی است که برجر می‌کشد رقی
چگونه می‌تواند از عقل صحبت کند؟ ما می‌گوییم حافظ روشنفکر است. مگر به این است که عقلانیت یکی از لوازم روشنفکری است؟ پس کسی که سنگ عشق را علیه عقل به سینه می‌زند، چگونه می‌تواند عاقل باشد و سخن عقلانیت را پیش بکشد؟ کسی که می‌گوید: ورای طاقت دیوانگان ز ما مطلب که شیخ مذهب ما عاقلی گنه دانست چه عقلی می‌تواند داشته باشد؟

خرد رندانه

از همان روزگار افلاطون و ارسطو، تا بعد که به این سینا و سهروردی می‌رسیم، کسی نیست که مکتب عقل شده باشد. کسی تردید نکرده است که در ورای این پیکر جسمانی یک چیز دیگری هم داریم که به ما حیات می‌بخشد و تفکر می‌دهد. بنابراین هر کسی هر جور که بخواهد صحبت بکند و بخواهد بد و خوب را از هم تشخیص بدهد، باید عقلی داشته باشد. پس تفاوت در کیجاست؟

ارسطو و ابن سینا و وقتی از عقل سخن می‌گفتند و دستورالعمل تدوین می‌کردند که عقل چگونه باید رفتار بکند و بیعتی الفاظ و سامان دادن تعاریف و حاصل شدن گزاره‌ها را برای مقدمه‌چینی و استدلال پیش می‌کشیدند و در نهایت انواع استدلال و برهان و غیر برهان را مطرح می‌کردند. حرفشان این بود که در ایسن حر کت عقل را باید طوری تربیت کرد که بتواند برهان بسازد؛ یعنی بر گزاره‌های یقینی و قطعی تکیه کند تا نتایج به دست آمده درست و قطعی باشد. بنابراین ما

♦♦♦♦♦
«از قرن‌ها پیش عرفا و شعرای عارف مسلک ما گفته‌اند: شهود مرحله عالی تعقل است. افلاطون هم به این نکته رسیده، چون شاگرد زرتشت بود و با فرهنگ ایرانی ارتباط داشت. این عقلی است که در کار برهان‌سازی و تجربه حسنی قوی است و سپس از طریق تزکیه و تصفیه می‌رسد
♦♦♦♦♦

با یک عقل مواجهم که می‌توانید نام آن را «عقل یونانی -ارسطویی» بگذارید.

شهود مرحله عالی تعقل است
حرکت نهایی این عقل چنین بود که برای ساختن برهان آماده بشود؛ برای اینکه استدلالی دقیق‌تر از برهان نداریم. فرهنگ یونانی بر این وجه تأکید می‌کرد؛ اما در فرهنگ آریایی مسأله متفاوت بود. در فرهنگ آریایی همه اینها پذیرفته می‌شد؛ یعنی کسی نمی‌گفت که عقل نباید برهان بسازد، اما می‌گفتند عقل یک کار دیگر هم باید انجام بدهد که بعدها اسمنش را «شهود» گذاشتند. باید توجه داشت کسی که می‌گوید می‌خواهم کشف و شهود بکنم، این طور نیست که مکتب عقل باشد. اگر کتابهای ملاصدرا را نگاه بکنید، می‌بینید جایی نوشته است: «کشف الشهودیون». بعد گزارش شده است و سپس بحث استدلال را پیش کشیده‌است؛ یعنی کشف شهودی را به فرمول استدلالی تبدیل می‌کند. این حرف‌ها بدین معناست که در فرهنگ آریایی –ایرانی از آن نیرو (که اسمنش را «عقل» می‌گذاریم) دو توقع داشتند؛ یکی توقع آموزشی، یادگیری، استدلالی بود تا برسد به برهان. توقع دیگر توقع شهودی بود که از طریق تزکیه به دست

ایران شناسی

به «عقل ایرانی -افلاطونی» یا «آریایی -افلاطونی». این عقل بره‌انی یادی همراه با تزکیه باشد؛ چرا که اوما نیسم یا (انسان‌دوستی)، بدون وجود نوعی معنویت به دست نمی‌آید. این معنویت یا در حیات دین ظاهر می‌شود و ترس خدا اعمال می‌کند؛ یا بر اثر کمال عقل. در واقع یک سؤال است و دو جواب: چرا اصلاً باید خوب بود؟ جواب فلسفی قضیه (نه جواب در تقابل با دین) این است که: کمال انسانیت در خوب بودن است. انسان یعنی خوب بودن. اگر از منظر دینی هم نگاه کنیم، جواب این است که اگر خوب نباشید، حساب و کتابی در کار است و در رستاخیز باید پاسخگو باشید.

در فرهنگ ما، در کنار یادگیری و آموزش، تزکیه نیز

ارسطویی، عقل استدلال محض) به کمال برسد و پخته بشود، باید آن را به میخانه بُرد. این برخورد عرفانی است. یعنی کاری بکن که به قول امروز‌ها، «تحول کیفی» پیدا بکند و «عقل ایرانی -افلاطونی» بشود. خردی که چنین پخته شده است، فقط کار شناخت را انجام نمی‌دهد، کار تشخیص را هم انجام می‌دهد. این خردی است که می‌لعل، خون آن را به جوش آورده است:

من به سر منزل عقانه به خود بردم راه
قطع این مرحله با مرغ سلیمان کردم
سایه‌ای بر دل ریشم فکن ای گنج روان
که من این خانه به سودای تو ویران کردم

شکل‌گیری «خرد رندانه» را در این‌سبیت هم

حافظ، انسان گرای قدر تمند و روشنفکر خردگرا

دکتر اصغر دادبه

وجود داشته است. قهرمان عقل ما، ابن سینا، در نهایت می‌گوید نزدیکی که متولد می‌شود و استعداد یادگیری دارد تا برسد به اوج یادگیری، یعنی دانشمند تراز اولی بشود، باید نفس سر و روح او چند مرحله را طی بکند. اسم نفس را در این سیر «عقل» می‌گذارند. می‌گوید در مرحله اول استعداد محض است. اسم آن را «عقل هیولانی» می‌گذارند. در مرحله دوم یاد گرفتن بدیهیات است و عقل در او «بالملکه» می‌شود؛ یعنی بدیهیات ملکه ذهن او می‌شود. در این مرحله اکتسیایات را یاد می‌گیرد و عقل در او «بالفعل» می‌شود. اسم مرحله آخر را که در آن آدمی نسبت به آموخته‌ها حضور ذهن کامل دارد، «عقل مستفاده» می‌گذارند؛ یعنی عقلی که دائم می‌تواند از خزانه ذهن استفاده بکند.

♦♦♦♦♦

به کار خود مشغول بودند و فرصتی برای خود چرانی نداشتند.
دروازه‌ها
کاشان دو دروازه دارد که در دو طرف شهر واقع شده است و فاصله میان این دو دروازه را از وسط شهر تا مدت نیم ساعت می‌توان سواره پیومد. در بین راه، ساختمانهای زیبای امامزاده و مساجد، همه مقدسین وجود داشت و سرود این بناها و کتیبه‌های آنها که با خط طلائی بر روی آینه زر نوشته شده بود، چشمی جالب می‌نمود. پس از طی چند کوجه از محله رنگرزا گذشتیم. کارگران در کارگاههای خود مشغول رنگ کردن

به کار خود مشغول بودند و فرصتی برای خود چرانی نداشتند.
دروازه‌ها
کاشان دو دروازه دارد که در دو طرف شهر واقع شده است و فاصله میان این دو دروازه را از وسط شهر تا مدت نیم ساعت می‌توان سواره پیومد. در بین راه، ساختمانهای زیبای امامزاده و مساجد، همه مقدسین وجود داشت و سرود این بناها و کتیبه‌های آنها که با خط طلائی بر روی آینه زر نوشته شده بود، چشمی جالب می‌نمود.

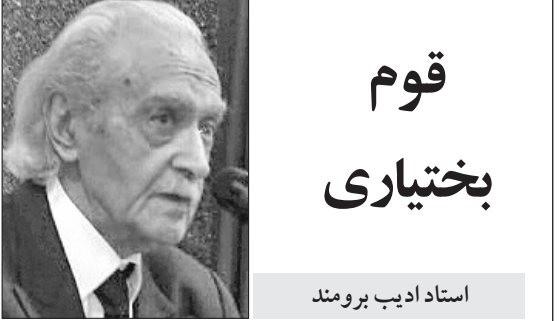
پس از طی چند کوجه از محله رنگرزا گذشتیم. کارگران در کارگاههای خود مشغول رنگ کردن به کار خود مشغول بودند و فرصتی برای خود چرانی نداشتند.
دروازه‌ها
کاشان دو دروازه دارد که در دو طرف شهر واقع شده است و فاصله میان این دو دروازه را از وسط شهر تا مدت نیم ساعت می‌توان سواره پیومد. در بین راه، ساختمانهای زیبای امامزاده و مساجد، همه مقدسین وجود داشت و سرود این بناها و کتیبه‌های آنها که با خط طلائی بر روی آینه زر نوشته شده بود، چشمی جالب می‌نمود. پس از طی چند کوجه از محله رنگرزا گذشتیم. کارگران در کارگاههای خود مشغول رنگ کردن به کار خود مشغول بودند و فرصتی برای خود چرانی نداشتند.
دروازه‌ها
کاشان دو دروازه دارد که در دو طرف شهر واقع شده است و فاصله میان این دو دروازه را از وسط شهر تا مدت نیم ساعت می‌توان سواره پیومد. در بین راه، ساختمانهای زیبای امامزاده و مساجد، همه مقدسین وجود داشت و سرود این بناها و کتیبه‌های آنها که با خط طلائی بر روی آینه زر نوشته شده بود، چشمی جالب می‌نمود. پس از طی چند کوجه از محله رنگرزا گذشتیم. کارگران در کارگاههای خود مشغول رنگ کردن به کار خود مشغول بودند و فرصتی برای خود چرانی نداشتند.
دروازه‌ها
کاشان دو دروازه دارد که در دو طرف شهر واقع شده است و فاصله میان این دو دروازه را از وسط شهر تا مدت نیم ساعت می‌توان سواره پیومد. در بین راه، ساختمانهای زیبای امامزاده و مساجد، همه مقدسین وجود داشت و سرود این بناها و کتیبه‌های آنها که با خط طلائی بر روی آینه زر نوشته شده بود، چشمی جالب می‌نمود.

نظر زیبایی در آنجا شهرت دارند و این گریه‌ها در دنیا خارج‌جای به قیمت خوبی خریداری می‌کنند و از طریق هند به خارج صادر می‌نمایند. در کاشان و تهران نیز این نوع گریه‌ها طالب زیادی دارند و علاوه صا زنان اندرون حرمسرا و محله‌هایساری به نگهدارشتن این گریه‌ها دارن.

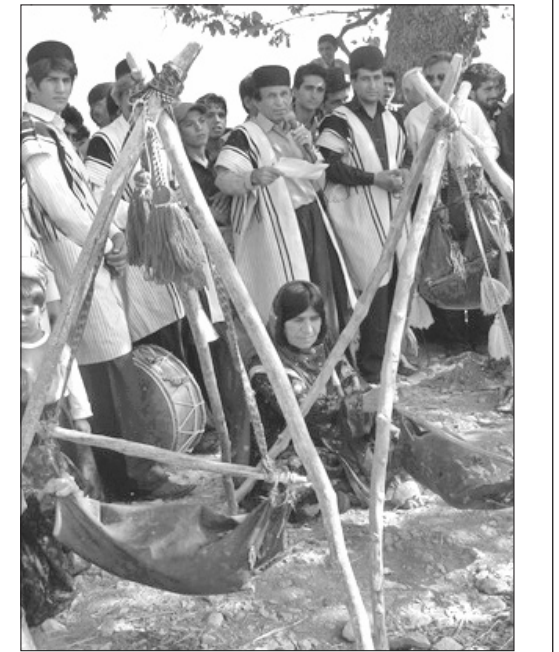
دکتر هنریش پروکشن،
سفير پروس(آلمان) در ایران (سالهای ۱۸۶۱-۱۸۵۹)
پی‌نوشتها:
۱-چرک ۲-دلاکان ۳-اندک

چهار شنبه ۳۰ مهر ۱۳۹۳ - ۲۷ ذی‌الحجه ۱۴۳۵ - ۲۲ اکتبر ۲۰۱۴ - سال هشتاد و نهم - شماره ۲۶۰۱

<div>بهشت عارفان</div>
 <div>الهی، اگر چه بهشت چون چشم و چراغ است، بی دیدار تو درد و داغ است. دوزخ بیگانه را بنگاه است و آشنا را گذرگاه است و عارفان را نظرگاه است!</div>
<div><div>   </div><div>الهی، اگر مرا در دوزخ کنی، دعوی دار نیستم؛ و اگر در بهشت کنی، بی جمال تو خردبار نیستم.</div></div>
<div><div>   </div><div>الهی، من به حور و قصور ننازم. اگر نفسی با تو پردازم، از آن هزار بهشت سازم.</div></div>
<div><div>   </div><div>خواجۀ عبدالله انصاری</div></div>

درو د باد ز من ایل بختيار
يا خجسته مردم ايران پرست كاري را
درو د باد به قومي كه در حوادث دهر
به دست هموطنان داد دست ياري را
به روز مكره بنشست بر سمنند مراد
نمود تازه، كه بن رستم شهنشوري را
به روز حادثه برخاست همچو شير ناز
فرو د سلطه سلطان پيشه‌زاري را
ز بهر پاس وطن روز گير و دارِ نبرد
نُرد به ره گريز و شكست، خوارى را
دلاورانه به پا خاست روز حادثه‌خيز
گرفت قلۀ تسخير كوهساري را
به يك دو حمله برون راند از سواد وطن
به نور همت و ايمان گروه تاري را
به نام مادر ميهن نمود سینه سپر
به دوش بُرد گرانبارِ جانسپاري را
در اوج غيرت و همت ز سربلندی و ناز
به سنگ دز سر تسليم و شرمساري را
ز خون غيرت ملی كه در رگش جاري‌ست
چو نيك درنگري كوچ خانواري را
چه طُرفه منظره‌ها بيني از نبرد حيات
به كوچه‌اي زمستاني و بهاري برد
چه رنجها كه نرفسود بر دباري را
دوان دوان پي احتشام و بانگ زنگ‌ها
بود مصاحب وي گردش صحراري را
گهي رُود به فراز و گهي فند به نشيب
به پاي، رُفته گذرگاه خار زاري را

به كوچگاه روانست و ني به لب گه‌گاه
كند به زمزمه‌اي شكر ذات باري را
بُود به دوش زان بار و كوكد و اسباب
نشاندهنده به شو، رسم دستياري را
به راه نهضت مشروطه قلم غلم كردند
چيره نموندد اختياري را
ز دند تشبه به بيخ درخت استبداد
به شاه مستبد افزوده رنج خواري را
به راه خدمت آزادگي و آزادي
گرفته دامن توقيف و كامگاري را
هزار گونه ملامت تثار شد نو كند
همان به خلوت بيگانگان حصاري را
سران ايل نمودند در چنين ايام
ز خوشي همت و عزم و خردمداري را
«ادب» از سر كلك حماسه‌ساز وطن
نمود منزلتِ ايل بختيارى را

پیرگی از گفتارهای کین

جوانمردی

شیخ ما [ابوسعید ابوالخیر] قدس الله روحه‌العزیز روزی در حمام بود، درویشی شیخ را خدمت می‌کرد و دست بر پشت شیخ می‌نهاد و شمع بر بازوی شیخ جمع می‌کرد؛ چنان‌ک رسم قایمان^۱ گرامیه باشد تا آن کس ببیند که او کاری کرده است. پس در میان این خدمت، از شیخ سؤال کرد که: «ای شیخ، جوانمردی چیست؟» شیخ ما حالی گفت: «آنک شیوخ مرد پیش روی او نیار.»

همه شاخیخ و ائمه نیشابور چون این سخن بشنوند، اتفاق کردند که کس در زشتی بهتر از این نگفته است!

دست‌ودل

آوردند که در آن وقت که شیخ ما قدس الله روحه‌العزیز به نیشابور بود، استاد امام بوالقاسم قشیری را قدس الله روحه‌العزیز پیغام داد که: «می‌شویم که در اوقاف تصرف می‌کنی. می‌باید که نیز تصرف کنی». استاد امام جواب باز فرستاد که: «اوقاف در دست ماست، در دل ما نیست». شیخ ما جواب باز فرستاد که: «ما را می‌باید که دست شما چون دل شما باشد!»

خلاف

شیخ ما گفت: دهقانی وکیل خود را گفت: «مرا خری بخر نه بزرگ فاحش و نه خُرد حقیر، که در نشیب و بالا مرا نگاه دارد و در میان زحمت فرو نماند، و از سنگها یکسور رود و اگر قلف سوام^۲ دهم، صبر کند و اگر بسیار دهم، افزون کند.» وکیل گفت: یا خواجه! من این صفت نشناسم الا در بویوسف قاضی! از خداوند خویش بخواه تا بویوسف را خری گرداند

از بَهر تو!»

وکیل و قاضی
شیخ ما گفت: دهقانی وکیل خود را گفت: «مرا خری بخر نه بزرگ فاحش و نه خُرد حقیر، که در نشیب و بالا مرا نگاه دارد و در میان زحمت فرو نماند، و از سنگها یکسور رود و اگر قلف سوام^۲ دهم، صبر کند و اگر بسیار دهم، افزون کند.» وکیل گفت: یا خواجه! من این صفت نشناسم الا در بویوسف قاضی! از خداوند خویش بخواه تا بویوسف را خری گرداند از بَهر تو!»

پی‌نوشتها:
۱-چرک ۲-دلاکان ۳-اندک

بورس تهران ۱۵۵ میلیارد سهم شناور آزاد دارد

مدیر نظارت بر ناشران بورس و اوراق بهادار گفت: برهمنی اساس از مجموع تعداد سهام منتشره در بورس اوراق بهادار تهران، بیش از ۱۵۵ میلیارد سهم شناور آزاد وجود دارد. این درحالی است که میانگین موزون سهام شناور آزاد در بورس تهران درحال حاضر ۱۹۳٫۸ درصد است.

به گزارش روابط عمومی بورس تهران، روح الله حسینی مقدم افزود: طبق آخرین محاسبات مربوط به پایان شهریور ماه سال ۱۳۹۳، متوسط درصد سهام شناور آزاد ۲۱۶٫۲ درصد است که نسبت به سه ماهه پیش از آن یک دهم درصد کاهش یافته و علاوه بر این، نسبت به ابتدای سال حدود ۰٫۴ درصد کاهش داشته.

وی خاطرنشان کرد: طی سه ماهه دوم سال تعدادی از شرکت ها اقدام به راه اندازی صندوق های بازارگردانی ویژه کردند که با در نظر گرفتن سهام موجود در این صندوق ها به عنوان سهام شناور آزاد، درصد سهام شناور آزاد فعلی بورس بالاتر خواهد بود.

وی توضیح داد: میانگین وزنی سهام شناور آزاد در تابلیی اصلی به ۲۰۰٫۴ درصد رسیده است. در حالیکه میانگین حسابی این نسبت در این تابلی ۲۲٫۷۲ درصد است. در تابلیی فرعی بازار اول نیز میانگین وزنی ۲۲٫۸۷ درصد است و میانگین حسابی به ۲۱٫۲۴ درصد بالغ میشود.

حسینی مقدم افزود: میانگین سهام شناور آزاد در بازار دوم ۱۳٫۷۹ درصد و میانگین حسابی در این بازار حدود ۲۱٫۲ درصد است. چنانچه سهام شناور آزاد را به عنوان یک معیار تک بعدی نقدشوندگی بپذیریم؛ همچنانکه آمار نشان میدهد، نقد شوندگی در بازار اول از بازار دوم بیشتر است.

چنانچه سهام شناور آزاد در بورس تهران را با استفاده از روش های متداول بین المللی محاسبه کنیم، متوسط سهام شناور آزاد در بورس حدود ۲۴ درصد خواهد بود.

حسینی مقدم در پایان از گنجاندن ارزش بازار ثانوری در دستورالعمل پذیرش بورس خیر داد و گفت: از طرفی درحال برنامه ریزی هشتم ارزش بازار ثانوری را در دستورالعمل پذیرش بورس پگنجانیم و مبنای تغییر طبقه بندی را بجای سهام شناور آزاد به ارزش بازار سهام شناور آزاد مرتبط کنیم. شایان ذکر است سهام شناور آزاد آن بخش از سهام شرکت ها است که در اختیار سهامداران راهبردی نبوده و قابلیت دادوستد دارد.

بازار در یک نگاه

جدول شاخص های بورس

عنوان شاخص	مقدار	پیش‌بین	کمترین	تغییر	درصد
شاخص کل	۷۴۱۰۹/۱	۷۴۱۸۱/۱	۷۳۷۲۸/۱	۵۵۸/۷	۰/۷۶
شاخص ۳۰ شرکت بزرگ	۳۴۰۳۰/۹	۳۴۰۳۰/۹	۳۳۹۰۱/۸	۴۳/۸	۱/۳
شاخص آزاد شناور	۸۴۱۹۰/۷	۸۴۱۹۰/۷	۸۳۸۳۳/۸	۹۳۰/۸	۱/۱۲
شاخص بازار اول	۵۴۲۸۸	۵۴۲۸۸	۵۴۲۷۷/۷	۴۸۱/۵	۰/۸۸
شاخص بازار دوم	۱۵۴۵۰/۸/۷	۱۵۴۵۰۳/۷	۱۴۴۸۲۰/۸	۶۳۸/۷	۰/۴۴
شاخص صنعت	۶۶۳۶۳/۳	۶۶۳۶۳/۳	۶۶۲۵۸/۷	۲۵۹/۲	۰/۴۲

آمار معاملات آخرین روز معاملاتی (سه شنبه ۲۹/۳/۹۳)

مجموع حجم معاملات	۱۰۷۸۲۷۲۸۲/۱۰۷۸۲۷۲۸۲	سهم
مجموع ارزش معاملات	۲۰۷۵۶۳۴۸/۲۰۷۵۶۳۴۸	میلیون ریال
جمع تعداد معاملات	۸۸۵۴۸	معامله
ارزش بازار	۶۳۰۴۶۲۸/۶۳۰۴۶۲۸	میلیارد ریال

عرضه مقاطع فولادی در بورس کالا

انواع مقاطع فولادی شرکت های فولاد مبارکه اصفهان و فولاد خوزستان در تارخ محصولات صنعتی و معدنی بورس کالای ایران عرضه شد.

به گزارش روابط عمومی بورس کالا، شرکت فولاد مبارکه اصفهان با ۲۹ هزار و ۶۰۰ تن ورق گرم کبه قیمت پایه ۱۷ هزار و ۷۰۰ ریال در تالار محصولات صنعتی و معدنی حضور یافت. این شرکت همچنین ۲۸ هزار و ۶۰۰ تن ورق گرم ۱۲۰ به قیمت پایه ۱۶ هزار و ۷۰۰ ریال روی تابلیی عرضه برد. از دیگر محصولات عرضه شده شرکت فولاد مبارکه اصفهان می توان به شش هزار

حذف مکاتبات کاغذی در بازار سرمایه

از ۱۰۰ هزار اطلاعیه در این سامانه منتشر شده است. صالح آبادی افزود: روزانه بیش از ۲۵ هزار بازدیدکننده وارد این سایت می شوند، در حالی که سایت کدال اطلاعات بیش از ۸۰۰ شرکت، صندوق و کارگزاری های مختلف را در خود جای داده است.

سختگویی سازمان بورس و اوراق بهادار، یکی از تمرکزهای بازار سرمایه را بحث آموزش بیان کرد و در زمینه سایت تالار مجازی بورس، گفت: از سامانه های دیگر بازار سرمایه می توان به تالار بزرگ بورس ایران به نشانی irvix.ir اشاره داشت که یک سامانه آموزشی است و هم اکنون ۳۰۰ هزار نفر عضو دارد لذا به افرادی که علاقمند به حضور در بازار سرمایه هستند،

پیشنهاد می شود که به ابتدا عضو این سایت شده تا به انواع سرمایه گذاری و نحوه حضور در بازار سرمایه آشنا شوند. پذیرش شورای گفت: سامانه نگهداری دارایی مستطریان (پست ترید) در حال حاضر به صورت الکترونیک

غایب می کند و به صورت شرکت سده گذاری مرکزی، نسخه جدید این سامانه که یک محصول کدال می بوده و تولید داخل است در روز ۱۰ آبان ماه سال جاری، افتتاح می شود که قابلیت های متنوع تری نسبت به نسخه خارجی آن، مزایای

صالح آبادی در بهره دیگر سامانه اطلاع رسانی بازار سرمایه، اضافه کرد: سایت setmc.ir اطلاع رسانی بازار سرمایه است که روزانه بیش از ۱۰۰ هزار نفر از آن استفاده می کنند و اطلاعات مربوط به معاملات و سفارش ها را به صورت آنلاین مشاهده می کنند و اطلاعات آن برای افرادی که پشت سیستم کارگزاری هستند و افرادی که در کامپیوترهای شخصی آن را مشاهده می کنند، تفاوتی ندارد.

وی در بهره سایت کدال خاطر نشان کرد: سایت کدال یکی دیگر از سامانه های اطلاعاتی است که اطلاعات شرکت ها را در اختیار افراد قرار می دهد و هم اکنون بیش

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار از انجام ۷۰ درصد معاملات از بستر آنلاین بورس خیر داد و گفت: مکاتبات کاغذی در بازار سرمایه حذف شده است.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی بازار سرمایه (سنا)، علی صالح آبادی با اشاره به نقش بورس الکترونیک در توسعه تجارت و اقتصاد الکترونیک، افزود: در بازار سرمایه استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات، یکی از ضرورت ها است و بدون وجود زیرساخت های الکترونیک، نمی توان شاهد توسعه بازار سرمایه بود.

وی اظهار داشت: در سال های گذشته سعی سازمان بورس برای توسعه تالارهای فیزیکی بوده اما به اکنون این بازار در حوزه فناوری اطلاعات تلاش داشته تا محدودیت های زمانی و مکانی را از بین ببرد و رابطه ها را کامل الکترونیک کند و در این بین تلاش برای توسعه فضای الکترونیک از اهمیت بالایی برای سازمان بورس برخوردار است.

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار افزود: سندی راهبردی در سازمان بورس و اوراق بهادار تنظیم شده که هدف اصلی آن یکپارچه سازی سامانه مدیریتی و عملیاتی بازار سرمایه است که چشم انداز آن، امکان اطلاع رسانی و توسعه فناوری اطلاعات و نظارت و ترخیص از طریق کانال های معتبر و متنوع فناوری اطلاعات است. وی درباره پیاده سازی ابزارهای اتی-سی در بازار سرمایه، تصریح کرد: معاملات در بازار سرمایه به صورت سالیان دور به روش الکترونیک انجام می شود و امکان جدیدی که در سال های اخیر به آن افزوده شده، امکان معاملات آنلاین است که مشتریان با کمک این امکان جدید، از هر نقطه دنیا و از هر بستری کالا می توانند معاملات انجام دهند. به مراجعه به کارگزار صالح آبادی متذکر شد: از سال ۱۳۸۹ با راه اندازی معاملات

آخرین تغییرات قیمت سهام دربورس تهران

آخرین تغییرات قیمت سهام در بورس تهران			آخرین تغییرات قیمت سهام در بورس تهران			آخرین تغییرات قیمت سهام در بورس تهران		
نام شرکت	آخرین قیمت (ریال)	میزان تغییرات	نام شرکت	آخرین قیمت (ریال)	میزان تغییرات	نام شرکت	آخرین قیمت (ریال)	میزان تغییرات
سرمایه گذاری خوارزمی	۱۴۳۷	۱۶۰۰	داروسازی کوثر	۵۷۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
ج. نیرو مچر	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
دشت مچر	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
بانک پاسارگاد	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
بانک تجارت	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
سرمایه گذاری وعلی	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
جمل و نقل بین المللی خلیج فارس	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
شسه همدان	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
ماشین سازی اراک	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
پولیسازی و تولیدات معدنی	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
کنترل خودرید تکوین	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
سرمایه گذاری ساختمان ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
بانک صادرات ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه مینا (سهامی عام)	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گلری شمال	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
سرمایه گذاری ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
سرمایه گذاری صنعت نفت	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
سیمان کرمان	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
دوده معدن و فلزات	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
پتروشیمی خراسان	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
سرمایه گذاری ساه	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
مدنی و صنعتی چادرملو	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
صنایع سیمایی ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
جامدات و	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
نیرو مچر	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
جمل و نقل بین المللی خلیج فارس	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
سرمایه گذاری ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
کارخانجات تولیدی صنعتی خراسان	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰
گروه صنعتی ورفاهی آبادگران ایران	۱۶۰۰	۶۰۰	سپان اوردوم	۶۰۰۰	۱۶۷۰	سپان اوردوم		

صعود سهیل واحدی

به فینال مسابقات اسنوکر ۶ توپ قطر

سهیل واحدی، ملی پوش تیم اسنوکر ایران به فینال مسابقات بین‌المللی اسنوکر شش توپ آکادمی قطر راه یافت. به گزارش روابط عمومی فدراسیون پولینگ، بلیارد و پولس، نخستین دوره رقابت های اسنوکر شش توپ آکادمی قطر، دیروز نیز ادامه یافت و سهیل واحدی، نماینده شایسته کشورمان به دیدار نهایی راه یافت. بازی های مرحله نیمه نهایی این مسابقات، ظهر دیروز به صورت همزمان برگزار شد که با یک پیروزی و یک شکست برای نمایندگان کشورمان همراه بود. حسین وفایی، قهرمان جوانان جهان در سال ۲۰۱۴ و قهرمان بزرگسالان جهان در سال ۲۰۱۱ در یکی از دیدارهای مرحله نیمه نهایی با نتیجه ۶–۵ مقابل حریف قدرتمند خود «امو کین هو» از مالزی متوقف شد و در عین شایستگی از صعود به دیدار فینال بازماند. وفایی، همراه با «حمزه اکبر» پاکستانی به مقام سوم مشترک دست یافتند. در دیگر بازی مرحله نیمه نهایی، سهیل واحدی ثاب قهرمان اسبق جوانان جهان مقابل «حمزه اکبر» حریف مشهور پاکستانی، صاحب برتری ۶–۵ شد و به فینال بازی راه یافت تا در فینال این مسابقات، مقابل نماینده مالزیایی قرار گیرد.

نخستین دوره مسابقات اسنوکر شش توپ آکادمی قطر، از یکشنبه هفته جاری با حضور ۳۳ بازیکن از ۱۴ کشور آسیایی در مدح آغاز شده است.

تیم ایران، متشکل از سه بازیکن در این مسابقات شرکت کرده است که حاصل کار نمایندگان کشورمان، یک نینتیلیست، یک عنوان سومی و صعود امیر سسر خوش به جمع هشت نفر بر تر این دوره از رقابت ها بوده است.

کسب نخستین طلای «قری دی» در نخستین حضور جهانی کمانداران ایران

تیم ملی تیراندازی با کمان ایران در نخستین حضور جهانی خود در مسابقات «قری دی» به کسب نخستین مدال نخلان طلای آمد. به گزارش روابط عمومی فدراسیون تیراندازی با کمان، مسابقات تیراندازی با کمان در رشته تری دی (شبه شکار) قهرمانی جهان - ۲۰۱۴ ترکیه با حضور ۱۵۰ ورزشکار از ۱۶ کشور در آناتلیا برگزار شد. کمانداران ملی پوش ایران در این دوره از مسابقات درخشیدند و کسب نخستین مدال طلای جهان را در رشته تری دی، تجربه کردند. نتایج ورزشکاران کشورمان به این شرح است:مریم محمودی سر شست در بخش ریکرو به مدال طلا دست یافت و بهزاد پاکژا، سوم شد. همچنین در بخش کامپوبند، مهتاب پارسا مهر در مکان دوم قرار گرفت و آرمان جوان شیر به مقام سوم رسید.

پرونده سومین روز از بازی های پارآسیایی اینچئون، برای نمایندگان کشورمان با کسب ۱۷ مدال پسته شد تا مجموع مدال های کاروان غدیر به ۵۹ مدال (۱۲ مدال طلا، ۲۹ نقره و ۱۸ برنز) افزایش یابد.

ورزشکاران جانباز و معلول ایران، دیروز در سومین روز از بازی های پارآسیایی اینچئون، ۱۷ مدال کسب کردند؛ ۴ مدال طلا، ۶ نقره و ۷ برنز البته سهم دوومیدانی کاروان غدیر به از معان آورد، سه مدال نقره و سه مدال برنز دیگر را بر تعداد مدالهای ایران افزود.

اگرچه ملی پوشان جانباز و معلول دوومیدانی ایران در روزهای آغازین بازی های پارآسیایی اینچئون، درخشیدند و افتخار آفرینی کردند، ولی در بخشش دیروز آنان، رنگ و بوی طلا

اسامی مدال آوران ایران در روز سوم بازی های پارآسیایی اینچئون به این شرح است:

برندگان مدال طلا
–تینس سیفی پسر- در ماده پرتاب وزنه، کلاس F۲۲
–علیرضا مختاری- در ماده پرتاب وزنه، کلاس F۰۴-۵۴
–مهناز امینی- در ماده پرتاب وزنه، کلاس F۰۷
–مهناز امینی در ماده پرتاب وزنه، کلاس F۰۷
–عبدالرضا جوکار در ماده پرتاب وزنه، کلاس F۰۴-۵۴

صید ۵ مدال از آب های اینچئون

شاهین ایزدیار در رقابت های شنای اختلاقی اندک، از دستیابی به مدال طلای ماده ۴۰۰ متر آزاد، کلاس S۱۰ گذرانید.

وی در طول مسیر از نماینده قزاقستان، ولی با اختلاف ۲-صدم ثانیه به خط پایان رسید و نایب قهرمان شد. نماینده قزاقستان، رکورد ۲ دقیقه و ۴۰ ثانیه و ۳۶-صدم ثانیه را ثبت کرد. رضا آذرشب، دیگر نماینده کشورمان نیز با ثبت رکورد ۵ دقیقه و ۱۳ ثانیه ۲۹-صدم ثانیه، پنجم شد. ایزدیار با کسب این مدال، تعداد مدال های خود در مسابقات دوره بازی های پارآسیایی - ۲۰۱۴ اینچئون را به پنج مدال رساند.

۲ طلای مهناز امینی در یکروز

مهناز امینی، ملی پوش دوومیدانی ایران که صبح دیروز در ماده پرتاب وزنه بازی های پارآسیایی اینچئون به مدال طلا دست یافته بود، عصر دیروز نیز در پرتاب نیزه، مدال طلا گرفت. وی در رقابت های پرتاب نیزه کلاس F۰۷-۵۷ ثبت رکورد ۲۱ متر و ۵۷ سانتی متر به مدال طلا دست یافت. دومین مدال طلای امینی، دوازدهمین مدال طلای کاروان ایران بود.

– وحید کشتکار در مسابقات شنای ماده مختلط ۲۰۰ متر، کلاس SM۱۳
– حسن قافانجان در مسابقات تنیس روی میز انفرادی، کلاس TT۲

دیسک، کلاس F۰۶-۵۶
–فاطمه مستظری در ماده پرتاب وزنه، کلاس F۰۷
– محمدعلی شعنانی در وزن منهای ۷۳ کیلوگرم مسابقات جودو

پنجمین شکست پرسپولیس در لیگ بر تر فوتبال دور از چشم هواداران

پدیده – استقلال

آبی تهرانی در حالی به دیدار پدیده مشهد می رود که با ۲۱ امتیاز ۱۱ از ۱۱ بازی قبلی در رده جدول قرار دارند و سایه به سایه تراکتورسازی و به مرحله یک هفتم نهایی جام حذفی رسیده؛ این مساله بر توانایی جسمی می شود که در بهترین بازی، استقلال تهران با مصاف پدیده مشهد می رود. امروز در ادامه دیدارهای هفته دوازدهم لیگ بر تر فوتبال با بازی کتور، پنج دیدار برگزار می شود که در چهارم، بلا می ایده البته این مساله به نتایج تیم های فولاد، نفت تهران و سایپا پدیده می رود.

ملوان – نفت تهران

ملوان، بدترینسین روزهای خود را در لیگ بر تر سپری می کند و در یک قدمی قعر جدول قرار دارد. ملوان که به تازگی سرمربی خود را تغییر داده و برای دومین بار در تاریخ خود به لغزش سرخ های تریزی کشیده تا جای آنان را در صدر جدول تصاحب کند. این در حالی است که استقلال، این هفته در دیداری سخت و خسته کننده از سد فولادونیز اهواز عبور کرد و به مرحله یک هفتم نهایی جام حذفی رسید؛ این مساله بر توانایی جسمی بازیکنان این تیم تاثیر خواهد داشت. با پدیده از شرایط بهتری برخوردار است. پدیده ۱۶ امتیازی و در رده هفتم جدول قرار گرفته است و با پیروزی احتمالی استقلال تازه در چهارم، بلا می ایده البته این مساله به نتایج تیم های فولاد، نفت تهران و سایپا پدیده می شود. در دیدار، استقلال به مصاف پدیده می رود.

سر لشکر فیروز آبادی: دشمنان اسلام خود را برای مجازات های سخت آماده کنند

در میان خود "صلاح الدین ایوبی" را داشته‌اند که دمار از روزگار دشمنان اسلام در آورد.

رئیس ستاد کل نیروهای مسلح اظهار داشت: امروز صهیونیست‌ها و مزدورانشان به جان اسلام و مسلمانان افتاده‌اند و برخی همپیمانان آنها که زیر پوشش ائتلاف ضد داعش مخفی شده‌اند عملاً داعش را تقویت می کنند.

عضو شورای عالی امنیت ملی با بیان این که مردم غیور کرد که مردم ایرانی در رگ هایشان جاری است و در راه دفاع از اسلام خون‌ها داده‌اند قتل عام مردم

آیت الله مهدوی کنی به لقاءالله پیوست

مبارزان روحانی، دانشگاهی و افراد سایر اصناف است.
آثار علمی
بخشی از آثار علمی حضرت آیت الله مهدوی کنی به شرح زیر است:
تقریرات درس های خارج فقه آیات عظام ربو رجردی و خمینی
کتاب نقطه های آغاز در اخلاق عملی
کتاب اصول و مبانی اقتصاد اسلامی در قرآن
کتاب بیست گفتار
کتاب شرح دعای افتتاح
تدریس خارج فقه در دانشگاه و مدرسه علمیه مروی
برای استنباط آیات و طلاب دوره های عالی
تدریس سبأیات الاحکام در مدرسه مروی و آیات اقتصادی در دانشگاه امام صادق (ع)
تدریس دوره های اخلاق اسلامی در دانشگاه امام صادق (ع) و حوزه علمیه مروی
صداها سخنرانی علمی در محیط های حوزوی و دانشگاهی
مصاحبه های علمی با مطبوعات و شبکه های تلویزیونی
راهنمایی چندین پایان نامه کارشناسی ارشد و دکتری

•سمت های اجرایی

آیت الله مهدوی کنی پس از پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی سمت های مختلفی را عهده دار بوده اند که از جمله

آنها می توان به موارد زیر اشاره کرد:

• مسئولیت های باایق:
عضویت در حلقه اولیه شورای انقلاب از طرف

حضرت امام خمینی "ره" (اولین سمت ایشان که در زمان

حضور حضرت فام (ره) در پاریس به ایشان سپرده شد.

حلقه اولیه شورای انقلاب شامل حضرات شهید مطهری،

تیم فوتبال پرسپولیس در هفته دوازدهم لیگ بر تر مقابل تیم سایپا شکست خورد تا دومین شکست حمید درخشان با سرخوشان در یک بر سر تر رقم بخورد.
ایسن اتفاق در حالی واقع لیگ، دوربین ها اجازه حضور در ورزشگاه‌ها را نیاافتند و بازی از رادیو و تلویزیون پخش شد.

پیروزی صبا

تیم صنعتی خوزستان مقابل نفت مسجد سلیمان تقیت شد و تیم صبا

۴-۳ امتیاز از گسترش فولاد گرفت.

تیم استقلال صنعتی خوزستان در زمین خود مقابل نفت مسجد سلیمان با

تساوی بدون گل رضایت داد، صنعتی خوزستان با این تساوی ۱۲ امتیازی شد

و به خاطر تفاضل گل بهتر نسبت به

پیکان، جای این تیم را در رده دهم

جدول درجه بندی گرفت.
نفت مسجد سلیمان با ۹ امتیاز در مکان پانزدهم

جدول ایستاد.

سرویس سیاسی – اجتماعی: رئیس ستاد کل نیروهای مسلح با اشاره

به جنایات رخ داده علیه مردم کرد در کوپانی، تاکید کرد: دشمنان اسلام بازی

سختی را آغاز کرده‌اند و باید خود را برای مجازاتی سخت‌تر آماده کرد.

به گزارش سپاهانپوز، سردار سرلشکر سید حسن فیروز آبادی با بیان این

که با حمله تابکاران داعش به اقلیم کردی در عراق و کوپانی احساسات

مردم کرد خیزجده‌دار شده است، افزود: اگر غیرت کردی به جوش آید، داعش

و حامیانش با انتقام سختی مواجه خواهند شد.
کردهای مسلمان در گذشته

بقیه از صفحه ۲

رئیس جدید مجلس خبرگان پس از بازگشت به تهران

در سال ۱۳۴۰، در مدرسه مروی به تدریس مسلح حوزوی

متشغل شدند و از سال ۱۳۴۲ امامت جماعت مسجد جدید

التاسیس جلیلی در میدان فردوسی را پذیرفتند. این مسجد

پایگاه مناسبی برای فعالیت های اجتماعی و سیاسی ایشان

شد.

مبارزات معظم له علیه حکومت طاغوت، باعث

دستگیری های متعدد، تبعید، شکنجه و زندانی شدن ایشان

گردید. ایشان آخرین عالمی است که در روزهای نزدیک

پیروزی انقلاب اسلامی برای چندین بار دستگیر و در

آستانه پیروزی انقلاب کوهمند اسلامی آزاد شد.

در این مهودی کنی، پس از پیروزی انقلاب، از

طرف حضرت امام خمینی قلس سره الشریف عهده دار

مسئولیت‌های متعددی در تاسیس نظام نوپای اسلامی شد.

وی دارای یک فرزند پسر و دو فرزند دختر است.

سوابق مبارزاتی

آیت الله مهدوی کنی باور و به حوزه علمیه و آشنایی

با دیدگاه‌های حضرت امام خمینی (ره) و مشاهده ظلم

و ستمی که در حق اسلام، علما و مردم می شود، روش

سیاسی حضرت امام خمینی (ره) را به عنوان شیوه ای که

می تواند باعث احیای تشیع شود، برگزید. اولین دستگیری

وی در سن ۱۸ سالگی (۱۳۲۸ شمسی) در اردستان بود که

به شکنجه، تبعید و زندانی شدن ایشان و بعضی از طلاب و

مبلغان همراه منجر شد.

از جمله فعالیت های مهم وی عضویت در مجمعی

سیاسی بود که افرادی چون آیات و حجج اسلام سعادت

پرو (پهلوانی)، محمدی گیلانی، مخوفی، خادمی

افشاهانی، شمس، سمندری، جنیدی، حاج شیخ عباس

ویرامینی و… در آن حضور داشتند. بخشی از فعالیت های

این مجمع صرف تحلیل فضای سیاسی کشور می

ورزشی

در بخش دوومیدانی کاران ایران در بازی های پارآسیایی اینچئون

سیفی پور، صیاد دهمین طلای ایران

یونس سیفی پور در رقابت های دو میدانی سازی های پارآسیایی اینچئون به عنوان قهرمانی و مدال طلا دست یافت.

مهناز امینی، ملی پوش دوومیدانی ایران که صبح دیروز در ماده پرتاب وزنه بازی های پارآسیایی اینچئون به مدال طلا دست یافته بود، عصر دیروز نیز در پرتاب نیزه، مدال طلا گرفت. وی در رقابت های پرتاب نیزه کلاس F۰۷-۵۷ ثبت رکورد ۲۱ متر و ۵۷ سانتی متر به مدال طلا دست یافت. دومین مدال طلای امینی، دوازدهمین مدال طلای کاروان ایران بود.

– وحید کشتکار در مسابقات شنای ماده مختلط ۲۰۰ متر، کلاس SM۱۳
– حسن قافانجان در مسابقات تنیس روی میز انفرادی، کلاس TT۲

دیسک، کلاس F۰۶-۵۶
–فاطمه مستظری در ماده پرتاب وزنه، کلاس F۰۷
– محمدعلی شعنانی در وزن منهای ۷۳ کیلوگرم مسابقات جودو

پایان دور رفت مرحله گروهی

لیگ قهرمانان اروپا؛ امشب

لیورپول و رئال مادرید، امشب سومین دیدار خود را در مرحله گروهی لیگ قهرمانان اروپا در ورزشگاه آنفیلد برگزار خواهند کرد.

دور رفت مرحله گروهی لیگ قهرمانان اروپا، امشب در حالی با برگزاری هشت بازی به پایان می‌رسد که تیم لیورپول انگلیس در حساسترین مسابقه، میزبان رئال مادرید اسپانیاست.

گروه A: آلتینکومادرید – مالمو، المپیاکوس – یونتوس

آلتینکومادرید، نایب قهرمان فصل گذشته لیگ قهرمانان اروپا، پس از برد روحیه‌بخش مقابل یونتوس باید از مالمو پذیرایی کند. شاگردان «دیگو مونتانه»، تالیپ خوب فصل گذشته خود را دنبال نکردند. آنان در رده چهارم لیگ قرار گرفتند و ۵ امتیاز تا صعود جدول فاصله دارند.

آلتینکو در لیگ قهرمانان نیز شروع خوبی نداشت و در نخستین بازی مقابل المپیاکوس شکست خورد. حالا تیم متحمل شده دیگو سمیتونه با ستارگان چون «گریژمان» و «مانزوکیچ» امیدوار است که ۳ امتیاز خانگی این دیدار را کسب کند.

دیگر دیدار این گروه را تیم های المپیاکوس و یونتوس در یونان برگزار می‌کنند. المپیاکوس در نخستین بازی، آلتینکومادرید را شکست داد و در دومین دیدار از مالمو شکست خورد. آنان فصل گذشته در لیگ قهرمانان عملکرد خوبی داشتند، ولی مغلوب منچستر یونایتد شدند تا به جمع هشت تیم برتر نرسند. یونتوس، پس از شروعی توفانی در سری A و کسب شش برد پیاپی، هفته هفتم مقابل ساسولو با تساوی یک – یک متوقف شد.

گروه B: لیورپول – رئال مادرید، لودوگرتس – بازل

لیورپول و رئال مادرید، یکی از حساسترین بازی‌های مرحله گروهی لیگ قهرمانان اروپا را برگزار خواهند کرد. دیداری که اهمیت زیادی برای تیم دارد و می‌تواند به یکی از زبیرتارین بازی‌های این مرحله تبدیل شود.

لیورپول در جدال‌های درودرو از جامی در شهرارد لندن مقابل هلمسن سال ۲۰۰۸ در دو بازی رفت و برگشت مرحله یک هشتم نهایی با نتیجه ۵ – صفر به پیروزی رسیدند. لیورپول در آنفیلد با نتیجه ۴ – صفر رئال را شکست داد که «جراره» دو گل آن بازی را به ثمر رساند. لیورپول در اسپانیا نیز با گل صاحب برتری رفت. در آن بازی «الوارو آریلو» از ترکیب لیورپول به میدان رفت.

لیورپول، سال ۱۹۸۱ در فینال جام باشگاه‌های اروپا مقابل رئال مادرید با گل «بال گل» کندی صاحب برتری شد و قهرمانی را کسب کرد.

رئالی، هاز هنوز نتوانسته‌اند این تیم را شکست دهند و این، از نظر روانی به ضرر شاگردان «آنجلیتی» خواهد بود.

در دیگر دیدار این گروه که اهمیت کمتری دارد، تیم لودوگرتس در بلغارستان پذیرایی بازل سوئیس است. دو تیم تلاشی می‌کنند تا با قرار گرفتن در رده سوم به لیگ اروپا راه یابند. لودوگرتس در دوبازی قبلی خود با نتیجه ۲ – یک از لیورپول و رئال مادرید شکست خورده است.

گروه C: موناکو – بنفیکا، لورکوزن – زینت

موناکو در سومین دیدار خود مقابل تیم بدون امتیاز بنفیکا به میدان خواهد رفت. موناکی، دیگر بازیکنان بزرگی چون فاکائو و خامس رودیگر را در اختیار ندارد.

لورکوزن و زینت روسیه دیگر دیدار این گروه را برگزار خواهند کرد. لورکوزن که در بازی قبلی خود، برد روحیه‌بخشی را مقابل بنفیکا کسب کرد، امشب در سومین دیدار خود از جامی در شهرارد لندن مقابل هلمسن سال ۲۰۰۸ در دو بازی رفت و برگشت مرحله یک هشتم نهایی با نتیجه ۵ – صفر به پیروزی رسیدند. لیورپول در آنفیلد با نتیجه ۴ – صفر رئال را شکست داد که «جراره» دو گل آن بازی را به ثمر رساند. لیورپول در اسپانیا نیز با گل صاحب برتری رفت. در آن بازی «الوارو آریلو» از ترکیب لیورپول به میدان رفت.

لیورپول، سال ۱۹۸۱ در فینال جام باشگاه‌های اروپا مقابل رئال مادرید با گل «بال گل» کندی صاحب برتری شد و قهرمانی را کسب کرد.

رئالی، هاز هنوز نتوانسته‌اند این تیم را شکست دهند و این، از نظر روانی به ضرر شاگردان «آنجلیتی» خواهد بود.

در دیگر دیدار این گروه که اهمیت کمتری دارد، تیم لودوگرتس در بلغارستان پذیرایی بازل سوئیس است. دو تیم تلاشی می‌کنند تا با قرار گرفتن در رده سوم به لیگ اروپا راه یابند. لودوگرتس در دوبازی قبلی خود با نتیجه ۲ – یک از لیورپول و رئال مادرید شکست خورده است.

گروه C: موناکو – بنفیکا، لورکوزن – زینت

موناکو در سومین دیدار خود مقابل تیم بدون امتیاز بنفیکا به میدان خواهد رفت. موناکی، دیگر بازیکنان بزرگی چون فاکائو و خامس رودیگر را در اختیار ندارد.

لورکوزن و زینت روسیه دیگر دیدار این گروه را برگزار خواهند کرد. لورکوزن که در بازی قبلی خود، برد روحیه‌بخشی را مقابل بنفیکا کسب کرد، امشب در سومین دیدار خود از جامی در شهرارد لندن مقابل هلمسن سال ۲۰۰۸ در دو بازی رفت و برگشت مرحله یک هشتم نهایی با نتیجه ۵ – صفر به پیروزی رسیدند. لیورپول در آنفیلد با نتیجه ۴ – صفر رئال را شکست داد که «جراره» دو گل آن بازی را به ثمر رساند. لیورپول در اسپانیا نیز با گل صاحب برتری رفت. در آن بازی «الوارو آریلو» از ترکیب لیورپول به میدان رفت.

لیورپول، سال ۱۹۸۱ در فینال جام باشگاه‌های اروپا مقابل رئال مادرید با گل «بال گل» کندی صاحب برتری شد و قهرمانی را کسب کرد.

رئالی، هاز هنوز نتوانسته‌اند این تیم را شکست دهند و این، از نظر روانی به ضرر شاگردان «آنجلیتی» خواهد بود.

در دیگر دیدار این گروه که اهمیت کمتری دارد، تیم لودوگرتس در بلغارستان پذیرایی بازل سوئیس است. دو تیم تلاشی می‌کنند تا با قرار گرفتن در رده سوم به لیگ اروپا راه یابند. لودوگرتس در دوبازی قبلی خود با نتیجه ۲ – یک از لیورپول و رئال مادرید شکست خورده است.

گروه C: موناکو – بنفیکا، لورکوزن – زینت

موناکو در سومین دیدار خود مقابل تیم بدون امتیاز بنفیکا به میدان خواهد رفت. موناکی، دیگر بازیکنان بزرگی چون فاکائو و خامس رودیگر را در اختیار ندارد.

لورکوزن و زینت روسیه دیگر دیدار این گروه را برگزار خواهند کرد. لورکوزن که در بازی قبلی خود، برد روحیه‌بخشی را مقابل بنفیکا کسب کرد، امشب در سومین دیدار خود از جامی در شهرارد لندن مقابل هلمسن سال ۲۰۰۸ در دو بازی رفت و برگشت مرحله یک هشتم نهایی با نتیجه ۵ – صفر به پیروزی رسیدند. لیورپول در آنفیلد با نتیجه ۴ – صفر رئال را شکست داد که «جراره» دو گل آن بازی را به ثمر رساند. لیورپول در اسپانیا نیز با گل صاحب برتری رفت. در آن بازی «الوارو آریلو» از ترکیب لیورپول به میدان رفت.

لیورپول، سال ۱۹۸۱ در فینال جام باشگاه‌های اروپا مقابل رئال مادرید با گل «بال گل» کندی صاحب برتری شد و قهرمانی را کسب کرد.

رئالی، هاز هنوز نتوانسته‌اند این تیم را شکست دهند و این، از نظر روانی به ضرر شاگردان «آنجلیتی» خواهد بود.

در دیگر دیدار این گروه که اهمیت کمتری دارد، تیم لودوگرتس در بلغارستان پذیرایی بازل سوئیس است. دو تیم تلاشی می‌کنند تا با قرار گرفتن در رده سوم به لیگ اروپا راه یابند. لودوگرتس در دوبازی قبلی خود با نتیجه ۲ – یک از لیورپول و رئال مادرید شکست خورده است.

گروه C: موناکو – بنفیکا، لورکوزن – زینت

موناکو در سومین دیدار خود مقابل تیم بدون امتیاز بنفیکا به میدان خواهد رفت. موناکی، دیگر بازیکنان بزرگی چون فاکائو و خامس رودیگر را در اختیار ندارد.

لورکوزن و زینت روسیه دیگر دیدار این گروه را برگزار خواهند کرد. لورکوزن که در بازی قبلی خود، برد روحیه‌بخشی را مقابل بنفیکا کسب کرد، امشب در سومین دیدار خود از جامی در شهرارد لندن مقابل هلمسن سال ۲۰۰۸ در دو بازی رفت و برگشت مرحله یک هشتم نهایی با نتیجه ۵ – صفر به پیروزی رسیدند. لیورپول در آنفیلد با نتیجه ۴ – صفر رئال را شکست داد که «جراره» دو گل آن بازی را به ثمر رساند. لیورپول در اسپانیا نیز با گل صاحب برتری رفت. در آن بازی «الوارو آریلو» از ترکیب لیورپول به میدان رفت.

لیورپول، سال ۱۹۸۱ در فینال جام باشگاه‌های اروپا مقابل رئال مادرید با گل «بال گل» کندی صاحب برتری شد و قهرمانی را کسب کرد.

رئالی، هاز هنوز نتوانسته‌اند این تیم را شکست دهند و این، از نظر روانی به ضرر شاگردان «آنجلیتی» خواهد بود.

در دیگر دیدار این گروه که اهمیت کمتری دارد، تیم لودوگرتس در بلغارستان پذیرایی بازل سوئیس است. دو تیم تلاشی می‌کنند تا با قرار گرفتن در رده سوم به لیگ اروپا راه یابند. لودوگرتس در دوبازی قبلی خود با نتیجه ۲ – یک از لیورپول و رئال مادرید شکست خورده است.

گروه C: موناکو – بنفیکا، لورکوزن – زینت

موناکو در سومین دیدار خود مقابل تیم بدون امتیاز بنفیکا به میدان خواهد رفت. موناکی، دیگر بازیکنان بزرگی چون فاکائو و خامس رودیگر را در اختیار ندارد.

لورکوزن و زینت روسیه دیگر دیدار این گروه را برگزار خواهند کرد. لورکوزن که در بازی قبلی خود، برد روحیه‌بخشی را مقابل بنفیکا کسب کرد، امشب در سومین دیدار خود از جامی در شهرارد لندن مقابل هلمسن سال ۲۰۰۸ در دو بازی رفت و برگشت مرحله یک هشتم نهایی با نتیجه ۵ – صفر به پیروزی رسیدند. لیورپول در آنفیلد با نتیجه ۴ – صفر رئال را شکست داد که «جراره» دو گل آن بازی را به ثمر رساند. لیورپول در اسپانیا نیز با گل صاحب برتری رفت. در آن بازی «الوارو آریلو» از ترکیب لیورپول به میدان رفت.

لیورپول، سال ۱۹۸۱ در فینال جام باشگاه‌های اروپا مقابل رئال مادرید با گل «بال گل» کندی صاحب برتری شد و قهرمانی را کسب کرد.

رئالی، هاز هنوز نتوانسته‌اند این تیم را شکست دهند و این، از نظر روانی به ضرر شاگردان «آنجلیتی» خواهد بود.

در دیگر دیدار این گروه که اهمیت کمتری دارد، تیم لودوگرتس در بلغارستان پذیرایی بازل سوئیس است. دو تیم تلاشی می‌کنند تا با قرار گرفتن در رده سوم به لیگ اروپا راه یابند. لودوگرتس در دوبازی قبلی خود با نتیجه ۲ – یک از لیورپول و رئال مادرید شکست خورده است.

گروه C: موناکو – بنفیکا، لورکوزن – زینت

موناکو در سومین دیدار خود مقابل تیم بدون امتیاز بنفیکا به میدان خواهد رفت. موناکی، دیگر بازیکنان بزرگی چون فاکائو و خامس رودیگر را در اختیار ندارد.

لورکوزن و زینت روسیه دیگر دیدار این گروه را برگزار خواهند کرد. لورکوزن که در بازی قبلی خود، برد روحیه‌بخشی را مقابل بنفیکا کسب کرد، امشب در سومین دیدار خود از جامی در شهرارد لندن مقابل هلمسن سال ۲۰۰۸ در دو بازی رفت و برگشت مرحله یک هشتم نهایی با نتیجه ۵ – صفر به پیروزی رسیدند. لیورپول در آنفیلد با نتیجه ۴ – صفر رئال را شکست داد که «جراره» دو گل آن بازی را به ثمر رساند. لیورپول در اسپانیا نیز با گل صاحب برتری رفت. در آن بازی «الوارو آریلو» از ترکیب لیورپول به میدان رفت.

لیورپول، سال ۱۹۸۱ در فینال جام باشگاه‌های اروپا مقابل رئال مادرید با گل «بال گل» کندی صاحب برتری شد و قهرمانی را کسب کرد.

سید حسن نصرالله: ما بر خلاف دانش

اسلامی متمدن و مترقی ارائه می کنیم

سرویس خارجی: دبیرکل حزب الله لبنان در دیدار سالانه مبلغان و علما در آستانه ماه محرم الحرام با تأکید بر وحدت و دوری از تحریک دیگران، اعلام کرد: ما در حال حاضر بیش از هر زمان به وحدت نیاز داریم و باید بر خلاف اسلام داعشی و امثال آن، اسلامی متمدن و مترقی و درخشان ارائه کنیم. سید حسن نصرالله، گروهک تروریستی داعشی را مترسک آمریکا برای ترساندن کشورهای منطقه و ایجاد زمینه سلسطه بر آنها دانست. دبیرکل حزبالله لبنان توانمندی و آمادگی مقاومت لبنان را بسیار بالا توصیف کرد و تأکید کرد عناصر مسلح تکفیری ناتوان تر از حمله مجددبه بقاع هستنددر حمله قبلی نیز یک انشیه بود. وی با تأکید بر اینکه توانمندی مسلح ها و آمادگی ما در حد بسیار بالایی قرار دارد، گفت عناصر تکفیری و مسلح در گوه های قشمون و در سال ناتوان تر از آن هستند که بتوانند به بقاع در جنوب لبنان حمله کنند.افغانانی که اخیرا در بریتان و عسالاردلبنانروی ادشباشیهای ازسوی آنهابود کهموردندجذبفتر قرارگرفت. دبیرکل حزب الله خواستار حضور موثر و فعال مردم در مراسم عاشورایک شد و تأکید کرد: ما نه خون کسبی را مباح می کنیم و نه می گذاریم خون امانا را مباح کنند. مطمئنا اوضاع امنیتی تا حد زیادی دست کنترل است. اما اگر هر اتفاق امنیتی نیز روی دهد، این به معنای شکست ما نخواهد بود، چرا که ترکیزین دولت ما می توانند به صورت صد در صد صحت مدعیان ترانها باشند. سید حسن نصرالله، دیدار اخیر خود را بقاع را برای افزایش اطمینان نسبت به منطقه خواند و تأکید کرد: از اوضاع میدانی اطلاع پیدا کردم و چند کیلومتر بین مراکز مختلف پاده روی کردم. من به شما اطمینان می دهم که اوضاع ما در عرصه میدانی بسیار ایمن و خوب است و آمادگی ما در سطح بسیار بالایی قرار دارد، طرح های ما نیز مستحکم است و آماده مقابله با هر اقدامی که آن ها انجام دهند، هستیم.

وی تأکید کرد تکفیری ها با علت اینکه دچار محاصره و بحران هستند، نمی توانند به مناطق بقاع حمله کنند و آن ها سود و پول پیش و در دارند: با باید از سر بمیرد ند با اینکه با لباس های غیر نظامی وارد لبنان و سوریه شوند. دبیرکل حزب الله تصریح کرد: هر روزی که می گذارد اطمینان و یقین ما نسبت به اینکه مبارزه ما در سوریه برای حمایت از لبنان بوده است، افزایش می یابد. ما امروز در محور مقاومت در موضع پرزوی قرار داریم. وقتی که طرح های چند دشمن شکست می خورد، این به معنای پیروزی است. البته جنگ در حد پیروزی نهایی طولانی خواهد بود. ما فرصتی ملایم داریم تا پروژه تکفیری را شکست دهیم. سید تأکید کرد که پروژه موجود تنها بر سر سوریه یا برانادزی تیار شد نیست، بلکه آن ها به دنبال تیرنه نقشه ای جدید برای این منطقه هستند. تشکیل داعش بر اساس منافع آمریکا و ترکیه است. رهبر مقاومت لبنان جنگ ائتلاف بین المللی و عربی ضد داعش را برای کرانه کردن پاپ و این گروه و دانست و گفت: در این جنگ قرار است برای آنها خطوط قرمزی ترسیم شود که به عربستان و اردن و اردن و اردلبن کشود. حملاتی که از ابتدای جنگ تاکنون ضد این داعش بوده اند، به اندازه حملات هوایی اسرائیل در این کشور از آن گروه می شود. ترکیه نیز هرگز وارد نخواهد شد.به طرهای آمریکاچر در صورت رسیدن به منافع استراتژیک و جغرافیایی خود پاسخ مثبت نخواهد داد، منافعی که احتمالا بیشتر نفوذ این کشور بر منطقه فعلی در سوریه است، به همین علت هرگز کمکی را به کرد های کوپانی نخواهد کرد و اقدامی نمی کند که داعش را تهدید کند.دیگر خبری اینکه براساس جدیدترین نظرسنجی مرکز تحقیقاتی بیروت، نزدیک به دو سوم مسیحیان ساکن لبنان معتقدند حزبالله می تواند از این کشور در برابر گروه های تکفیری حمایت کند.طبق نتایج این نظرسنجی، بیش از دو سوم افراد مورد مطالعه (نزدیک به ۶۶ درصد) با این مساله که دخالت حزب الله در سوریه به تهدید لبنان از سوی گروه های مسلح می انجامد، مخالفند.

آمانو: ایران با بیشتر تعهدات خود در قبال توافق های هسته ای عمل کرد

یوکیا آمانو، مدیرکل آژانس بین المللی انرژی اتمی در بیانیه خود در همپوزیم بررسی پادمان های بین المللی گفت که ایران به بیشتر تعهدات خود عمل کرده است.

برای بررسی پادمان های بین المللی بر گزار شد، با بیان این که اعمال پادمان ها در این هنوز یک موضوع اصلی در دستور کار آژانس است، ادامه داد: تلاش ما برای راستی آزمایی اقدامات ایران تحت برنام اقدام مشترک و در برابر شده است.

وی افزود:آژانس همچنان در حال راستی آزمایی عدم انحراف در مواد برنامه هسته ای است که ایران تحت توافق پادمان ها به آن متعهد شده.اما آژانس در مقامی نیست که تضمین معتبری درباره یود مواد هسته ای و فعالیت های اعلام نشده در ایران بدهد. بنابر این آژانس نمی تواند نتیجه بگیرد که تمامی مواد هسته ای در ایران در اختیار فعالیت های صلح آمیز قرار گرفته است.

وی در پایان گفت: برای این که تمامی این مشکلات را در عراق را به همکاران آژانس تعهدات ایران در توافق موثرت زید تأیید کرد تهران اقدامات دوطالبه را بر اساس نتایج این بررسی تعیین شده اجرای کرده است. به تفاد توافق موثقت هسته ای که پایان تیر ماه به مدت چهار ماه تمدید شد، به طور کامل بنایند بوده و همچنان به اجرای اقدامات دوطالبه بر اساس برنامه پیش تعیین شده، ادامه می دهد.مهمترین تیریات در گزارش تازه آژانس نسبت به گزارش ماه قبل، و دقیق صفر ۱۸۱ کیلوگرم از اورانیوم ۳۳۵ با غای ۱ درصد و اورانیوم طبیعی و معادل صفر ۱۷۱ کیلوگرم از ذخایر تری اورانیوم و اورانیوم اکسید (U3O8) و برای تولید سوخت راکتور تحقیقاتی تهران بوده است. ایران در گزارش پیشین اعلام کرده بود که قصد رسیدن ساری این مقدار از اورانیوم ادرصد را دارد که بر اساس گزارش روز دوشنبه، به این مقدار به طور کامل عمل کرده است. از ابتدای اجرای توافق موثقت هسته ای، تهران به طور کامل به تعهدات خود پایبند بوده و مدیر کل در تمامی گزارش های ماهانه خود به این مساله اشاره کرده است. آقای آمانو با این حال روز دوشنبه گفت آژانس در موقعیتی نیست که نبود فعالیت ها و مواد اعلام نشده در ایران را با اطمینان تأیید کند.

گزارش ماهانه آژانس انرژی اتمی

مدیرکل آژانس بین المللی انرژی اتمی در گزارش ماهانه خود هم با موضوع روند اجرای تعهدات ایران در توافق موثرت زید تأیید کرد تهران اقدامات دوطالبه را بر اساس نتایج این بررسی تعیین شده اجرای کرده است.

به تفاد توافق موثقت هسته ای که پایان تیر ماه به مدت چهار ماه تمدید شد، به طور کامل بنایند بوده و همچنان به اجرای اقدامات دوطالبه بر اساس برنامه پیش تعیین شده، ادامه می دهد.مهمترین تیریات در گزارش تازه آژانس نسبت به گزارش ماه قبل، و دقیق صفر ۱۸۱ کیلوگرم از اورانیوم ۳۳۵ با غای ۱ درصد و اورانیوم طبیعی و معادل صفر ۱۷۱ کیلوگرم از ذخایر تری اورانیوم و اورانیوم اکسید (U3O8) و برای تولید سوخت راکتور تحقیقاتی تهران بوده است. ایران در گزارش پیشین اعلام کرده بود که قصد رسیدن ساری این مقدار از اورانیوم ادرصد را دارد که بر اساس گزارش روز دوشنبه، به این مقدار به طور کامل عمل کرده است. از ابتدای اجرای توافق موثقت هسته ای، تهران به طور کامل به تعهدات خود پایبند بوده و مدیر کل در تمامی گزارش های ماهانه خود به این مساله اشاره کرده است. آقای آمانو با این حال روز دوشنبه گفت آژانس در موقعیتی نیست که نبود فعالیت ها و مواد اعلام نشده در ایران را با اطمینان تأیید کند.

دلایل تکمیل نشدن نو اقدام

یک مقام آگاه گفت: انتشار گزارش ماهانه آژانس در مورد اجرای تعهدات طبق توافق ژنو و تمدید آن نشان دهنده پایبندی ایران به آن توافق ژنو است.

این مقام آگاه با اعلام این مطلب به ایسنا افزود: «مدیرکل آژانس در سمپوزیم پادمان های بین المللی بیانیه ای قرائت کرده که در بخشی از آن به موضوع ایران پرداخته و هم طبق تازماری نگفته است. وی با اشاره به اظهارات آمانو در سمپوزیم پادمان های بین المللی منی بر این که پیشرفت همکاری های دو جانبه برای پاسخ به اتهامات باقی مانده کند، بوده است با رد این ادعا اظهار نظر کرد: ایران قیلا جواب این نظر آژانس را داده و در یادداشت توضیحی خود اعلامه است که دلایل تکمیل نکردن دو اقدام از پنج اقدام در مرحله سوم همکاری ها:خود آژانس است. این مقام آگاه با اشاره به انتشار خبری در روزیتز درباره همکاری های ایران و آژانس گفت که خبرگزاری همپوینستی کانادایی روزیتز طبق معمول خبرسازی کرده و منافسهایی برخی از خبرگزاری های داخلی مجدداً بازپرسه دستت این خبر گزارش می شوند.

بهر مدتی از انرژی هسته ای صلح آمیزحق

ازسوی دیگر یکپلازی باوروشف – رئیس شورای امنیت سازمان

دردیدار با علی شمخانی نماینده مقام معظم رهبری و دبیر شورای عالی امنیت ملی با اشاره به مذاکرات جاری در خصوص هسته ای ایران گفت: بهره مدتی از بهره صلح آمیز هسته ای در قالب و بلاشتر از ایران است و مسایل موجود در این پرونده باید در قالب مذاکرات سیاسی کشورهای ۵+۱ و فصل شود. وی با تأکید بر ضرورت حل و رفع چالش های امنیتی براساس قوانین بین المللی نسبت از ارتباطات و ریزینی های منطقه و مستنر میان ایران و فدراسیون روسیه را در افزایش درک مشترک نسبت به ضرورت ها و اولویت های همکاری دو جانبه ضروری عنوان کرد.در جریان مذاکرات رسمی میان مقامات دو کشور، طرفین با تأکید بر فضای دوستانه و توام با حسن نیت، اظهار ایران و فدراسیون روسیه، ضمن بررسی تحولات جاری در منطقه و عرصه بین الملل، شرایط پیش رو را ضروری اجتناب ناپذیر در مسیر ارتباطات نزدیک و ارتقای همکاری های تهران-مسکو در زمینه های امنیتی و اقتصادی دانستند. دبیر شورای عالی امنیت ملی کشورمان هم در این دیدار با اشاره به اشتراکات و مواضع اصولی دو کشور در زمینه مقابله با تروریسم، نیز یکجانبه گرایی و مدیریت بحران های بین المللی و همچنین ضرورت هم افزایی در ظرفیت های اقتصادی و منطقه ای اظهار داشت.توسعه مناسبات همه جانبه میان جمهوری اسلامی فدراسیون و فدراسیون روسیه دستاوردی قابل توجهی در حوزه مواضع ملی دو کشور و تقویت ثبات و امنیت منطقه ای را به دنبال خواهد داشت.

صاحب امتیاز: شرکت ارتباطی پارس

مدیر مسئول: سعیدمحمدوعنایی

سرپرست: علیرضاخانلی

نشانی: تهران - یلوار میرداماد - خیابان نفت جنوبی- ساختمان

اطلاعات - کد پستی ۱۴۹۴۵۲۱۱ (تهران)

پست تصویری: تحریریه ۲۲۴۹۰۲۱۰

تلفن: ۲۹۹۹۹۰

تلفن آگهی ها ۲۱ و ۰۱۹ و ۲۲۲۵۸۰

نمایش پذیرش آگهی ها ۱۸-۱۴ و ۲۲۲۵۸۰

نشانی اینترنت: http://www.etteleaat.com

پست الکترونیکی: etteleaat@etteleaat.com

اطلاعات

♦ سال هشتماد ونهم ♦

چهارشنبه ۲۳ مهر ۱۳۹۳

۲۷ ذی الحجه ۱۳۳۵ - ۲۲ اکتبر ۲۰۱۴

۴۹ و ۱۱ دقیقه

۲۰ و ۱۷ دقیقه

۳۹ و ۱۲ دقیقه

۲۳ و ۰۷ دقیقه

۴ و ۵۶ دقیقه

۶ و ۱۸ دقیقه

فهرشعری

غروب آفتاب

آرام مغرب

نیمه شبشعری(بیان وقت ادای نماز عشا)

آذان صبح (فرها)

طلوع آفتاب (فرها)

دستور مسعود بارزانی برای اعزام سریع نیروهای پیشمر که به کوبانی

ادامه حملات هوایی نیروهای ائتلاف به مواضع داعش در کوبانی

جان آلن، نماینده ویژه رئیس جمهوری آمریکا و فرمانده ائتلاف ضد داعش، برای تشکیل ائتلاف جهانی داعش علیه داعش به کوبانی پیوستن به داعش را فراهم می کند.
ویدار دارد. این اسناد به خوبی نشان می دهد که ترکیه اسکان ورود افراد مسلح خارجی به سوریه برای پیوستن به داعش را فراهم می کند.
ایوبامار، در سفری ۱۰ روزه به انگلیس، فرانسه، عربستان، کویت، بحرین، قطر، امارات و عمان سفر کرده اند:
درچنین شرایطی منابع دیپلماتیک در تلاش برای پشت پرده آمریکا برای دور کردن سوریه از اتحاد با ایران و گروهی تونیت در صفهای در تونیت روسیه خبر می دهند. مقامات واشنگتن اخیرا تلاش شده برای دور کردن سوریه از داعش، تلفات این گروهک تکفیری و ارسال اسلحه به سوریه آغاز کرده اند. بنابر اعلام ایسن منابع، گروهک آمریکایی در کوبان برای بمباران ائتلاف بین المللی صورت می گیرد. نخستین تونیت درباره کار دشمنی میان گروهک آمریکایی در منطقه خیر داد وی گفت: البغدادی به منظور سرماهیگاه های خفنی که برخی آن را ۳۰۰ کیلومتر بالغ تخمین می زنند، در اختیار بازرگانان کشورهای حوزه خلیج فارس قرار داده است. مهمترین دلیل اختصاص دادن به سعودی به نمایای «عبدالرحمان سلطان المعجل» و «عبدالعزیز صالح عامر» هستند. وی افزود: «مسلی البعصونی» از نزدیکان خلیفه خودخوانده داعش و «جمعه عواد البدری» برادر البغدادی نیز از او کتبر به همراه مبلغ ۲۰۰ میلیون دلار دریافت شده اند.

اشغال شهر «العُذَین» یمن توسط القاعده

سرویس خارجی: جماعت انتمی دفاعی کشورهای و همچنین بر اهمیت داشتن سلاح های پیشرفته آموزش نظامی نیروهای مسلح تأکید کرده طر طریق رئیس وزیر عراق و معاون نخست جمهوری آمریکا در جریان یک گفتگوی تلفنی در خصوص آخرین تحولات سیاسی و امنیتی عراق و به بحث و درازبانی پرداختند.
دراین حال رئیس منطقه کردستان عراق با اشاره به رشد داعش روش جنگی خود را در مقابل کردها تغییر داده است از اسناد ملی کشورهای جهان برای خشکاندن تمامی و انسانی این گروه تروریستی دعوت کرد.
وزمخی بارزانی در دیدار با مارک برتن، سفیر جدید فرانسه در عراق و آن کیپشت، کنسول این کشور در اربیل گفت: با وجود محاصره تسلیحاتی که بر نیروهای پیشمر که اعمال شده ما در برابر ایسن گروه تروریستی مقاومت می کنیم.

بارزانی در ادامه گفت: نیروهای پیشمر که توانستند خیلی زود تانکی نظامی تروریست ها را در هم بشکنند و پیشروی خود را متوقف و در بیشتر مناطق آنان را مجبور به عقب نشینی کنند.
پیشمر که توانسته اند بسیاری از مناطقی که داعش به اشغال خود درآورده بود را پس بگیرد.
مناطق باقی مانده هم به زودی آزاد خواهند شد. رئیس آفیس کردستان عراق اظهار داشت: تروریست ها روش جنگی خود را در مقابل کردها تغییر داده است و در مقابل کردها شکست می خورد.
سفرسفر فرانسه در عراق هم به شکست جنگ کردستان داعش نه تنها برای عراق و منطقه که برای جهان است. بارزانی در شصا به تأیید از جهان آزاد خواهد شد.

از سویی، وزیر کشور عراق از طرح و رویکرد جدید حیدر العبادی در مورد امنیت این کشور که در جنگی شدید با تروریست ها، خبر داد و تأکید کرد: وزارت کشور عراق تاکنون ۶۰ هزار کشته، زخمی و نقص عضو داشته است.

دیگر فرماندهی عملیات «صلاح الدین» عراق از کشته شدن «عبد عسکر خلف الجنباسی» از سرکرده های داعش در منطقه «الکلبه» در استان بصره و در میان کشته شدن ۱۰ نفر از جمله ۱۷ نفر از اعضای نیروهای داعش خبر دادند. در همین حال، نیروهای امنیتی عراق ضمن تأیید پیروزی در روستا در عراق کربلا توانستند در مقابل این شهر پیشروی کنند. نیروهای امنیتی صلاح الدین همچون توانستند پرچم عراق را بر فراز یک رستوران در شهر تکریت نصب کنند. این در حالی است که نیروهای امنیتی عراق با حمایت نیروهای دولت مردمی تکریت را از سه محور محاصره کرده اند.

خبر دیگر اینکه، آمریکا اعلام کرده در مناطق محکونی متهم شد

رئیس جمهوری عراق با تأکید بر اینکه کشورش برای مقابله با گروه تروریستی داعش به نیروهای زمینی بین المللی نیاز ندارد، افزود: ارتش عراق قادر است که سرزمین خود را پس بگیرد.

فواد معصوم، رئیس جمهوری عراق ضمن تریک به خالد عبیدی، وزیر دفاع به مناسبت پیشت جدید خود بر اهمیت تکیه کاینه جدید برای کمک کردن به اوضاع کنونی کشور که با سخت تری حملات تروریستی و در روست، تأکید کرد ۶۰ هزار کشته، زخمی و نقص عضو داشته است.

سرویس خارجی: شورای افلاقی جنبش فتح اعلام کرد کمیته مرکزی این جنبش دستور داده است لغو لغو تمامی قراردادها با رژیم صهیونیستی که بر پایه توافقنامه اسلو تنظیم شده است و در نهایت لغو این توافقنامه را بررسی کند. جنبش فتح بر قدرت پایداری ملت فلسطین و تلاش برای پیوستن فلسطین به سازمان های بین المللی از جمله دادگاه کیفری تأکید کرد. شورای افلاقی جنبش فتح از آن نسبت دو روزه خود بر مشروط کردن ادامه مذاکرات سازش با طرف اسرائیلی به توقف شهرک سازی در قدس و پایان تجاوزات صهیونستی تأکید کرد.

جشن فتح لغو توافقنامه اسلو را در دستور کار قرار داد

سرویس خارجی: شورای افلاقی جنبش فتح اعلام کرد کمیته مرکزی این جنبش دستور داده است لغو لغو تمامی قراردادها با رژیم صهیونیستی که بر پایه توافقنامه اسلو تنظیم شده است و در نهایت لغو این توافقنامه را بررسی کند. جنبش فتح بر قدرت پایداری ملت فلسطین و تلاش برای پیوستن فلسطین به سازمان های بین المللی از جمله دادگاه کیفری تأکید کرد. شورای افلاقی جنبش فتح از آن نسبت دو روزه خود بر مشروط کردن ادامه مذاکرات سازش با طرف اسرائیلی به توقف شهرک سازی در قدس و پایان تجاوزات صهیونستی تأکید کرد.

نخست وزیر فلسطین با همتای لبنانی خود در بیروت

لبنان شد و در فرودگاه بین المللی «فیق حریری» بیروت هیات سیاسی اردن و بیروت شد و با ایلحاصه با «مارک سلام» متهمی افلاقی خود دیدار کرد. حمدالله با یک طرف و وضع فلسطینی های مقیم لبنان را بررسی کردند.
در پارلمان به رای یگزارند جنبش حماس ضمن هشدار در مورد این طرح اعلام کرد بر ضرورت اجرای این منطقه چهار آشوب خواهد شد. اسدانی (ابوهری) سخنگوی این جنبش از جامعه بین الملل خواست تا مسئولیت های خود در قبال پرونده های اسرائیل به مسیحاقلصی و شهر قدس عمل کند. جنبش فتح نیز در این مورد هشدار داد و دمشق قرار دارد یک طرف خطر انفجار مسیحاقلصی با این طرح عمل کند.
خبر دیگر اینکه روزنامه

کشیگاه لای میترامی چپان

پاپ: تروریسم در خاور میانه به نقطه غیر قابل تصویری رسیده است

ایسنا: رهبر کاتولیک های جهان گفت: خاورمیانه خصوصاً عراق و سوریه در حال تجربه تروریسمی هستند که به نقطه غیرقابل تصور رسیده است و عاملان آن هیچ بهایی برای ارزش های انسانی قائل نیستند. پاپ فرانسیس گفت: الیگونه به نظر می رسد که ارزش های انسانی از دست رفته است. به نظر می رسد که جان یک شخص مهم نیست و می تواند برای منافع دیگران قربانی شود و متأسفانه تمامی اینها از بی توجهی نشأت می گیرد. وی افزود: ما شاهد پدیده تروریسم هستیم که سطح آن بیش از این غیر قابل تصور بود. بسیاری از برادران و خواهران اعدام می شوند و مجبورند خانه و کاشانه خود را ترک کنند.

اولین تبادل مالی با روبل بین روسیه و کره شمالی
فارس: وزیر امور خور روسیه گفت: اولین تبادل مالی بین روسیه و کره شمالی با استفاده از واحد پولی «روبل» در ماه جاری میلادی برقرار شد. الکساندر گالوشکا در بیانیه اعلام کرد روسیه و کره شمالی بر اساس توافقات صورت گرفته در پیانیه نخست کمیته بین دولتی روابط تجاری-اقتصادی دو کشور، تبدلات مالی با استفاده از روبل را آغاز کردند. این اقدام در پی آن انجام گرفت که روسیه تحت فشارها و تحریم های آمریکا و اتحادیه اروپا در قبال اوکران قرار دارد و زمزمه هایی درباره احتمال تشدید تحریم ها به ویژه تحریم بخش های بانکی و مالی مسکو وجود دارد.

عمر البشیر بار دیگر نامزد ریاست جمهوری سودان شد
ایسنا: حزب کلمه ملی مسودان اخیر نفر از رهبران خود را حمله عمر البشیر، رئیس جمهوری فعلی این کشور را به عنوان کاندیدای انتخابات ریاست جمهوری آینده که قرار است در آوریل ۲۰۱۵ برگزار شود، انتخاب کرد. این خبر در حالی است که تردیدهای بسیاری درباره قصد البشیر برای تصدی پست ریاست جمهوری در یک دوره جدید وجود دارد. گفته می شود ۱۰ کاندیدای برابری انتخابات ریاست حزب وجود داشت و پس از رای گیری مخفیانه، نقش کاندیدا از جمله البشیر تأیید شدند. حزب کلمه ملی به زودی یکی از این پنج رهبر را به عنوان رئیس حزب و نامزد اصلی انتخاب خواهد کرد.

هلاکت ۲۵ تروریست بو کوحرام در خونش های نیجره
فارس: جنبش شهادت طلبان اعلام کردند در جدیدترین درگیری های شمال شرق نیجره ۲۵ عضو گروه و کوحرام و پنج غیر نظامی کشته شدند. این خونخواه در حالی رخ داد که پیش از این گزارش شده بود دولت نیجره به گروه تروریست کوحرام به دست آتش پس شست یافته اند. براساس گزارش ها در کتبر در ۱۰ کاندیدای برابری انتخابات ریاست حزب وجود داشت و پس از رای گیری مخفیانه، نقش کاندیدا از جمله البشیر تأیید شدند. حزب کلمه ملی به زودی یکی از این پنج رهبر را به عنوان رئیس حزب و نامزد اصلی انتخاب خواهد کرد.

مرک مدیرعامل شرکت نفتی توتال در حادثه سقوط هواپما
مهر: منابع روسی اعلام کردند کرسفت دی مارگری مدیرعامل ۶۳ ساله شرکت نفتی توتال فرانسه در حادثه سقوط هواپما در فرودگاه بین المللی مسکو کشته شد. یک فروند هواپمای خصوصی متعلق به کرسفت دی مارگری در پیروز در فرودگاه بین المللی مسکو سقوط کرد. در این حادثه مدیرعامل مشهور شرکت نفتی توتال به همراه کل کادر پروازی که

همگی فرانسوی بودند، کشته شدند.

بازجویی از مقام های اطلاعاتی اردش ترکیه در پرونده نشود

ایسنا: رسانه های ترکیه گزارش دادند، پلیس آنکارا در بخشی از عملیات مقابله با نیروهای پلیس تحت حمایت دولت ۱۸ افسر اردش را مورد بازجویی قرار داد. این عملیات علیه روابط پلیس در واحد اطلاعات صورت گرفت. این همانند عملیات قبل اتهامات وارده علیه این افراد اعلام نشده است. رسانه های خبری ترکیه اعلام کردند، این عملیات به خاطر مساله شود مکالمات مقام های عالی رتبه نشوری صورت گرفته است.

سقوط پهباد سازمان ملل در کنکو

ایسنا: سازمان ملل اعلام کرد یکی از پهبادهای نظارتی صلحجبانان این سازمان در جمهوری موزانیک کین بدون لغو در شرق این کشور سقوط کرد. یکی از سخنگویان سازمان ملل در کنکو گفت: این هواپمای بدون ترسنشین کمی پس از بلند شدن از فرودگاه «گوما» سقوط کرد. این سقوط تلفات و خسارت نداشت.

سازمان ملل وضع حقوق بشر در آمریکا را بررسی می کند

ایسنا: معبر ویژه سازمان ملل در امور حقوق بشر اعلام کرد، سازمان ملل قصد دارد وضع حقوق بشر در آمریکا را بررسی کند و شرایط قطع آب شهروندان مقروض در دیترویت نیز مد نظر است. کنارتیا تو ها در کتبر در سازمان ملل برای بررسی وضع حقوق بشر در آمریکا از مکانیزم های مختلفی استفاده می کند و ما امیدواریم که این امر جواب دهد.

درخواست «اسیلا» برای افزایش دور ریاست جمهوری در برزیل

فارس: رئیس جمهوری سابق برزیل استیسا پینشناد اخیر دوره هشت ساله ریاست جمهوری در این کشور، خواست بررسی آن در کارگزاران و دولت های مختلف کرد. «ولینس ایناسیو لولا داسیلوا» ضمن حمایت از «دیلما روسف» رئیس جمهوری برزیل و کاندیدای ریاست جمهوری حزب کارگران این کشور گفت: تا کنون در هیچ کشور توسعه یافته ای کشور جمهوری تنها به مدت چهار سال به ریاست جمهوری نبرخته است. گفتنی است قوانین موجود در برزیل اجازه یک دوره هشت ساله ریاست جمهوری به صورت متوالی در این کشور را نمی دهند و حاکی از آن است که بایستی پس از یک دوره چهار ساله بار دیگر انتخابات برگزار شود.

انفجار تروریستی کابل با ۴ کشته

ایرنا: انفجار یک بمب در اتوبوس حامل نیروهای ارتش افغانستان، باعث کشته شدن چهار تن از نیروهای ارتش افغانستان وزخمی شدن ۱۲ تن دیگر شد. بر اساس گزارش ها شش تن از زخمی ها غیر نظامی هستند. در رویدادی دیگر، نیروهای امنیتی افغانستان ۱۰ کارمند روزنامه «افغانستان اکسپرس» را به دلیل چاپ و انتشار یک مقاله دشمنی که واکنش های گسترده علمای این کشور را برانگیخت، دستگیر کردند. در بین افراد دستگیر شده، رئیس و مدیر این روزنامه نیز دیده می شود. همچنین «عبدالله عبدالله» رئیس اجرایی دولت وحدت ملی افغانستان در نشست شورای وزیران در مورد انتشار این مقاله از وزیر فرهنگ توضیح خواست. در خبری دیگر، «جان موریسی» سفیر افغانستان در اسلامی آباد گفت: دولت افغانستان خود را متعهد به تقویت روابط با جمهوری اسلامی ایران براساس احترام متقابل و منافع مشترک می داند و خواستار گسترش بیش از پیش همکاری ها با دولت و ملت همسایه و قدرتمند خود است.

بر کارتری سخنگوی طالبان با کاستان به خاطر حمایت از داعش
ایسنا: سخنگوی طالبان کاستان معروف به «شاهدالله شاهده» هفته پیش اعلام کرده بود به گروه تروریستی داعش پیوسته است، رسماً از گروه تروریستی تحریم طبق طالبان پاکستان اخراج شد. در رویدادی دیگر، بعد از اخراج سفیر افغانستان از پاکستان اعلام شد که کابل اخبار داعش و تحولات امنیتی افغانستان علیه همسایگان استفاده شود، اخیر رسمی حاکی از کشته شدن یک شهروند پاکستانی در اثر شلیک خمپاره از خاک افغانستان است.

جشن فتح لغو توافقنامه اسلو را در دستور کار قرار داد

دیدار نخست وزیر فلسطین با همتای لبنانی خود در بیروت

لبنان شد و در فرودگاه بین المللی «فیق حریری» بیروت هیات سیاسی اردن و بیروت شد و با ایلحاصه با «مارک سلام» متهمی افلاقی خود دیدار کرد. حمدالله با یک طرف و وضع فلسطینی های مقیم لبنان را بررسی کردند.
در پارلمان به رای یگزارند جنبش حماس ضمن هشدار در مورد این طرح اعلام کرد بر ضرورت اجرای این منطقه چهار آشوب خواهد شد. اسدانی (ابوهری) سخنگوی این جنبش از جامعه بین الملل خواست تا مسئولیت های خود در قبال پرونده های اسرائیل به مسیحاقلصی و شهر قدس عمل کند. جنبش فتح نیز در این مورد هشدار داد و دمشق قرار دارد یک طرف خطر انفجار مسیحاقلصی با این طرح عمل کند.
خبر دیگر اینکه روزنامه

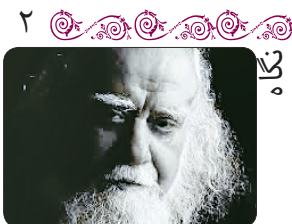
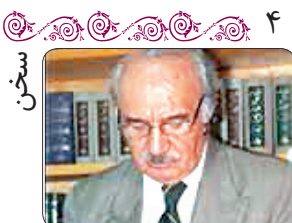
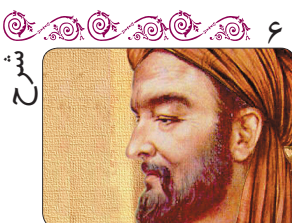
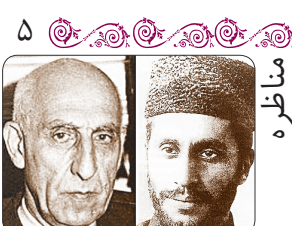
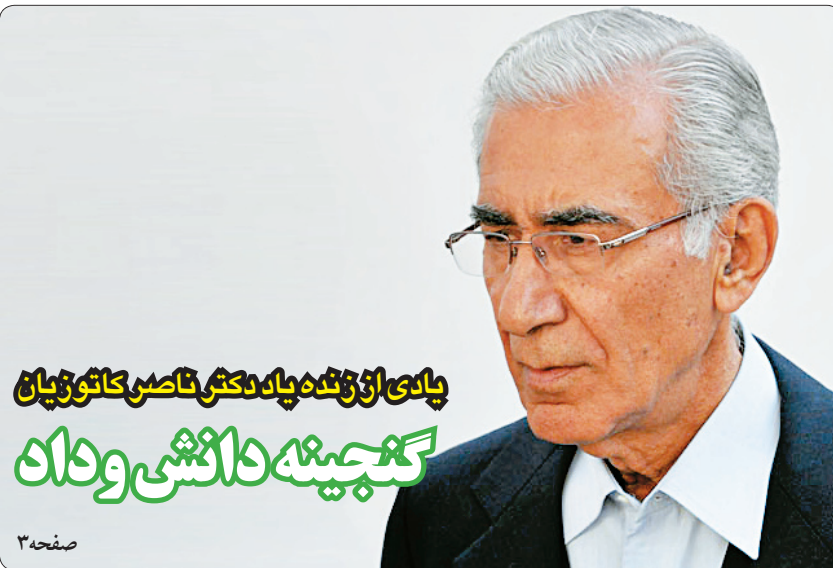
حال مسئولان فلسطینی ضمن اعلام برنامه های ویژه رژیم صهیونیستی برای تبدیل قرن قدس شرقی به منطقه ای بهودی اعلام کرد فقط ۱۳ درصد مساحت قدس برای فلسطینی باقی مانده است. از طرفی دمار بالردن در حسون قفس اعظم سوریه با بیان اینکه واژه مقاومت مدنی که بر سر سلاحی است، گفت: ما نمی که قدس در قلب ایران و دمشق قرار دارد یک طرف خاکستر است در روزهای آینده بهودی سازمان برای اشترش می گیرد. مذاکرات سازمان برای اشترش می گیرد. ثبات به نوا غزه را از سر گیرد.

فرهنگ

۱۹۴۳

چهارشنبه ۳۰ مهر ۱۳۹۳ / ضمیمه فرهنگی روزنامه اطلاعات / سال هشتاد و نهم - شماره ۲۶۰۰۱

چند روایت از استاد
ارتباط با روشنفکرانسخنرانی دکتر حسن انوری
تا رود مصراز میراث علمی مرحوم دانشور
باروری مینیاتور در ایرانشرحی بر شکوفایی علوم اسلامی
بزرگان دانش اسلامیسفرنامه زنده یاد علی اصغر فقیهی
قالی ایرانی در مکهسون هدین؛ ترجمه دکتر رجبی
کتیبه های مسروقهسید ضیاء در دادگاه دکتر مصدق
کفایت مذاکراتپای از زنده یاد دکتر ناصر کاظمی
گنجینه دانشی و داده

صفحه ۳

هنر نزد ایرانیان است و بس
ندارند شیر ژیان را به کس
و نیز:
به دشمن نمایم هنر هرج هست
ز مردی و پیروزی و زور دست
و در عین حال به معنی اخلاقی هم دلالت داشته است،
چنان که می گوید:
هنرها ز دیسدار او بگذرد
همان شرم و آزادگی و خود
کاربرد هنر به این معنی مستلزم درک و بینشی بوده که
حکیمان ایران از آن بهره داشته اند و آن را نه برآمده از صرف
احساس بلکه فراده خرد (حکمت) می دانسته اند:
به مردی هنر در هنر ساخته
خرد از هنرها برافراخته

و:
هر آن کس که او این هنرها بجست
خرد یابد و حزم و رای درست
و نیز:
هنر با نژاد است و با گوهر است
سه چیز است و هر سه به بند اندرست
... چو هر سه بیایی خرد بایدت
شناسنده نیک و بد با یسددت
این معنی که از هنر فضیلت منظور می شده در متون
فلسفی پس از اسلام هم مفروض بوده است؛ برای نمونه،
در رسائل اخوان الصفا آنجا که به بحث درباره موسیقی از
نظر فلاسفه می پردازد، موسیقی را فضیلت خوانده است.
باری، با اندکی تأمل در کاربرد این واژه در متون باستانی و
ادب فارسی پس از اسلام معلوم می شود که در مفهوم هنر
دو رکن فضیلت و مهارت اخذ می شده است.
هر چند دلالت این واژه بر فضیلت و مهارت بالتضمن
است و معلوم می شود که مراد ضمنی از آن نزد حکیمان
باستان «مهارت کسب فضیلت خوب» بوده است و اما
چنان که از متون ادب پهلوی هم برمی آید بسته به زمینه
اطلاق آن، بر ارتباط میان آن دو وجه هنر یعنی فضیلت و
مهارت در مدلول این واژه بیشتر تأکید می شده است. در
اینجا این دو وجه معنی هنر را با اندکی تفصیل بیان می کنیم
تا معلوم شود که ساخت هنر از آغاز به نزد حکمای ایرانی
با چه عناصری پیوند داشته و تا چه پایه از ساخت متعالی
برخوردار بوده است.

الف: هنر همچون فضیلت

در حکمت باستانی ایران هنر، همچون فضیلت، یک
توانایی (ابزار) / رفتار ممتاز تلقی شده است. بدیهی است
که در حکمت دوستی (خرد و دوشکی) باستانی ایران
تمایز نظر از عمل، چنان که بعدها معمول شده، متداول
نبوده است.
ادامه در صفحات ۴ و ۵

هنر (هُنَر) واژه ای است
باستانی و در ادب اوستایی
و پهلوی به کار رفته است.
قدیمی ترین سندی که این واژه
در آن به کار رفته، گات هاست
که به رای قاطبه اهل فن سروده
خود زرتشت است. قدر مسلم
این است که در زبان اوستایی
هُنَر از ترکیب هُو به معنی
خوب و نیک و نیکویی، و
نَر که هم به معنی توان آمده و
هم به معنی دلیر، ساخته شده
است. واژه هنر مند (هُنَر مَنت)
نیز در متون باستانی ایران به
معنی اخلاقی به کار رفته
است و هنر مند کسی است که
واجد اوصاف عالی و فضایل
اخلاقی خود باشد؛ و هنر داد
(هُنَر دات) به معنی عالی و
شایسته و خوبی به کار رفته
است. در ادب پهلوی همین
معانی با اندک توسعه محفوظ
مانده است: هُنَر تَحْت اللَّفْظِ
همان معنی «خوب توانی» یا
«نیک دلیری» می دهد و باز منظور از آن «توان خوب انجام
دادن کار» است. این توان خوب انجام دادن کار، فضیلتی
است همراه با مهارت.

از این رو، در برابر این واژه، واژه «هُو» به کار می رفته
که اجمالاً در مقابل هنر که فضیلت بوده، بر ذیلت دلالت
کرده و به معنی ضد خوبی و نفسی نیک و نیکویی بوده
است. از مجموع استعمال های این کلمه در ادب قدیم
ایرانی برمی آید که در مدلول هنر توانایی و نیکویی و خوبی،
و فضیلت و مهارت اخذ شده است و چنان که می نمایم،
استعمال این معنی در ادب باستانی ایران، در محاورات
مردم معمول و مقصود، و خالی از کاربرد فنی امروزی
بوده است.

در ادب فارسی آغازین پس از اسلام نیز این واژه -
هنر - به همان معانی باستانی به کار رفته است و باز نه به
معنای ویژه ای که امروزه مرسوم است. چنان که در شاهنامه
فردوسی می بینیم که این واژه به همان معنی توان خوب
انجام دادن و پرداختن کار آمده است:

چو دانا توانا بُد و دادگر

از ایرانگرد ایچ پنهان هنر
و نیز به معنی نیک دلیری و مردانگی و قدرت به کار
رفته است که البته با فضایل اخلاق قابل جمع اند:

آلبرت اینشتین

این که یک شخص کنجکاو
از آموزش رسمی جان سالم
به در ببرد، واقعاً یک معجزه است!

کریم فیضی

سر سخن

عشق دیجیتالی

از آن رو که انسان است که در فضای مجازی حضور
دارد و هر انسان نیز به حسب سرشت و سرنوشت عاری
از جنسیت نیست و زن و مردی در آنها تعیین کننده
است، از همین جا موضوع ارتباط با جنس مخالف طرح
می شود و فضا برای مطالعه در مقوله عاطفه، احساس
و در نهایت عشق گشوده می شود که آن را در قالب
«عشق مجازی» یا «عشق فضای مجازی» می توان مورد
مطالعه قرار داد.

موضوع قابل توجه و شایسته تحقیق و در خور
اعتنایی است که بدانیم عشق در آینه فضای مجازی
چگونه آشکار می شود و رخ می نماید. آیا به واقع می توان
برای عشق در این آینه مفهومی معقول و منطقی در نظر
گرفت؟ آیا در خلال روابط اینترنتی، عشق ممکن است و
عملاً محقق می شود یا اینکه مسائل اجتماعی و فرهنگی
و استلزام های درست و نادرست و نفس ارتباط، منتهی
به چنین چیزی می شود؟ در چنین بحث ها و مطالعاتی
ما نیازمند ملاک و معیار هستیم. باید دید که معیار عشق
در فضای مجازی چیست؟ چه چیزی عشق خوانده
می شود و آنچه عشق خوانده می شود، چه مفهومی دارد
و اگر به هر دلیل به نوع خاصی از عاطفه یا علقه یا ارتباط
دوسویه مقرون به دوست داشتن یا خواستن و پذیرفتن
و وابستگی های وجودی شد، آیا می توان آن را «عشق»
خواند؟ اگر چنین مفهومی برای این نوع از شناخت و
عاطفه و احساس های وجودی ممکن باشد، تا چه حد
می توان آن را در چارچوب عشق متعارف قرار دارد و
گنجانند و تفسیر کرد؟ امتداد و انتهای چنین عشق هایی
چیست؟

آنچه مسلم است، این است که برای پاسخ دادن
به هر یک از این پرسش ها، نیازمند چندین نوع تحقیق
هستیم. بدیهی است که برای رسیدن به نتیجه ای
مشخص در این زمینه ها، نمی توان به آنچه که امروزه
در زبان نوجوانان و جوانان جریان دارد، بسنده کرد و از
روی وبلاگ ها و نوشته های سرد و گرم آنها نتیجه گیری
کرد و دوری نمود. نیز نمی توان به آثار تلخ و شیرین
آنچه از ناحیه عشق های اینترنتی به صورت پدیده های
اجتماعی حاصل شده است، استناد کرد. در واقع،
اطلاعات موجود و قابل بررسی تنها یک بخش از مواد
و ماتیال ما برای رسیدن به نتیجه ای واحد می تواند
به شمار برود. همچنان که برایندهای عینی و مشخص
اجتماعی هم که در نوع ارتباط ها و تعامل های موفق و
ناموفق خودش را نشان می دهد، بخشی دیگر از زمینه
مطالعاتی را تشکیل می دهد. بخصوص که در کشورهایی
از نوع ایران، بسیاری از مظاهر این قبیل ارتباط ها، به
دلایل مختلف: خانوادگی، عاطفی، فرهنگی، تاریخی و
حتی مذهبی و سیاسی، خالی از افراط و تفریط و آهنگ
نامعمول و نامعقول نیست و به همین جهت، هر نوع
مطالعه و برداشت را در آغاز و میانه و پایان با نتایجی
مقرون به اشتباه دچار می کند.

با این حال، در مقام بحث و نظر، می توان دیدگاه
کسانی را که این قبیل ارتباط ها و حس ها و عاطفه را در
زیر مفهوم «عشق» دسته بندی می کنند، بخصوص از منظر
واقع و از آن مهم تر آینده و سمت و سوی ارتباط ها، نزدیک
به واقع دانست و با استناد به مدل برخی از کشورهایی
که بهره مندی آنها از فضای مجازی وارد دهه سوم و
چهارم خودش شده است، این فرضیه ها را نزدیک به
قبول پنداشت که: نحوه جدیدی از عاطفه و ارتباط - و نه
لزوماً عشق - محصول خواسته و ناخواسته دیجیتالیسم
و حاصل سيطرة همه جانبه و غیر قابل مهار و عاری از
محدودیت فضاها و مجازی است. در واقع، در گستره
بی حد و مرز سایبریسیم گریزی از ارتباط و مواجهه و
شناخت وجود ندارد و در هر یک از این نوع ها، نوعی
از احساس و عاطفه و پیوند وجود دارد. اینکه بتوان حد
اعلا و قوی چنین ارتباط هایی را عشق خواند، دور از ذهن
نیست ولی بی شک این عشق، دارای الزام ها و استلزام های
فضای مجازی است و چندان به راحتی و سهولت
نمی توان آن را در کنار عشق های واقعی قرار داد.

از نمونه آن کارها، حواشی و توضیحات بر کتاب «اسلام در ایران»، و در مرتبه بعد، کتاب «تاریخ فلسفه در جهان اسلامی» (از دو مولف مسیحی)، و توضیحات کتاب «تاریخ اندیشه سیاسی عرب» از مرحوم دکتر حمید عنایت بود.

یک روز، آقای مطهری به من گفتند، من چهارده سال زودتر از شما به تهران آمدم (من سال ۴۵ به تهران آمدم، ایشان، حدود سال ۳۱ آمدند)، ولی به اندازه شما میان من با روشنفکرها ارتباط برقرار نشد. بیاتر تریبی بده تا ارتباط ما با هم برقرار شود. من فکر کردم که در این کار، اول نمی شود رفت سراغ چپی های درجه یک. رفتم سراغ مرحوم دکتر حمید عنایت، دکتر عنایت، انسان متدین و فاضلی بود. بهترین ترجمه «فلسفه هگل» تا امروز در زبان فارسی از اوست. با اسلام و اسلامیات آشنا بود. عربی می دانست. کتاب «تاریخ اندیشه سیاسی عرب» ایشان خیلی کتاب خوبی است. آدم بسیار نجیب و فاضل و خوبی بود. متأسفانه در سنین پایین فوت کرد.

من دیدم ایشان فعال حلقه پیوند خوبی است. هم روشنفکر است و هم دیندار، و ارزش آقای مطهری را هم درک می کند. به ایشان گفتم، آقای مطهری چنین حرفی زده اند. گفت، ما هم از این کار استقبال می کنیم، ما هم می خواهیم از ایشان استفاده کنیم و از فلسفه اسلامی مطلع می شویم. سپس بنده و آقای مطهری را به شام در منزلش دعوت کرد. چند تن را هم دعوت کرده بود. من به آقای مطهری تلفن کردم و باهم شب برای شام به منزل دکتر عنایت رفتیم. در آن جلسه، مرحوم منوچهر بزرگمهر هم بود، که از مترجمین فلسفه غرب بود. آقای علیرضا حیدری مدیر انتشارات خوارزمی و ... هم بودند. در آن ایام نمی دانم چطور شد که زمان زیادی گذشت (شاید حدود یک سال یا بیشتر) تا دوباره دکتر عنایت را دیدم تا آن موقع - تصادفاً - او را ندیده بودم. گفتم، آقای دکتر! راستی جلسه با آقای مطهری به کجا رسید؟ گفت، ما مرتب با ایشان قرار داشتیم، و تا مدتی طولانی هر هفته ایشان می آمدند و ترک نکردند. ایشان خلاصه منظومه را برای ما می گفتند. ما هم از فلسفه غرب هر چه بلد بودیم برای ایشان می گفتیم. وقتی (در سالهای ۵۱-۱۳۵۰)، به اتفاق استاد بزرگ، دکتر سید جعفر شهیدی، تصمیم گرفتیم یادنامه ای برای علامه امینی تهیه و منتشر کنیم، من نزد شهید مطهری رفتم تا مقاله ای بدهند، قبول فرمودند و گفتند، من درباره نقش «الغدیر»، در «وحدت اسلامی» مقاله ای می نویسم. من خوشحال شدم. چون می دانستم که ایشان درباره هر چیز مطلبی بنویسند، عالی می نویسند. مقاله ایشان، عنوان «الغدیر و وحدت اسلامی» دارد، و تاکنون مقاله ای به این قوت و خوبی، درباره اثبات نقش کتاب «الغدیر»، در وحدت اسلامی و اتحاد مسلمین نوشته نشده است. این مقاله، به شماره مقاله دهم (۱۰)، در یادنامه به چاپ رسیده، و یادنامه علامه امینی، تا سال ۱۳۹۰، چهار بار چاپ شده و انتشار یافته است. مقاله شهید مطهری به عربی و انگلیسی نیز ترجمه شده و انتشار یافته است (کتاب «حماسه اتحاد»).

درباره خدمات متقابل

آقای مطهری می دانستند که من با ادیتورهای ارشد روشنفکر آشنا هستم و این اشخاص در ادیت (ویرایش) کتاب ماهرند. یک روز نزد ایشان از آقای احمد سمعی - ادیتور ارشد معروف - صحبتی کردم. آقای سمعی، مقالاتی که استاد مطهری در قضاوت و محاکمه میان ابوریحان و ابن سینا نوشته بودند، و در مجله بررسی های دانشکده الهیات آنوقت چاپ شده بود، و من به آقای سمعی داده بودم، خوانده بودند. می گفتند، من تعجب می کنم، ده قرن بعد از این بزرگان، این جور فاضلانی پیدا می شوند که اینها را می خوانند و می فهمند، و به تحلیل آنها می پردازند. برای ایشان عجیب بود. نزد آقای مطهری خیلی از ایشان تعریف

کرده بودم، گفتند، می شود کتاب «خدمات متقابل اسلام و ایران» را بدهی بخوانند، گفتم، بله. دادم و ایشان هم با علاقه خواندند، و چیزهایی یادداشت کردند، که به آقای مطهری رساندم.

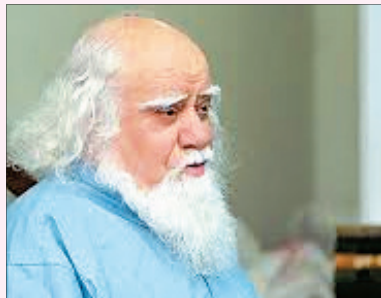
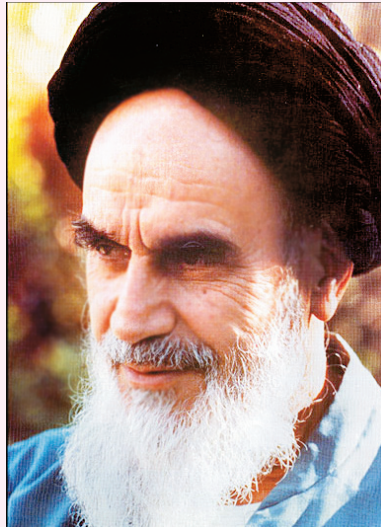
امام و دکتر شریعتی

در دوره شاه، بین ایران و عراق قطع رابطه شد،

همین که علیه او چیزی نمی گویم برای شما کافی است، چون از آن طرف عده ای می آیند علیه او حرف می زنند. سکوت من برای شما کافی است. امام این تصور را داشتند که از نیرویی بسیار مؤثر، در تبیین انقلابی مذهب، به خاطر چند اشتباه، از در صد بالای فایده اش صرف نظر نکنند. چنان که آمدند خدمت

چند روایت از استاد محمد رضا حکیمی - ۲

ارتباط با روشنفکران

حضرت صادق (ع) عرض کردند، سید حمیری که این همه به او توجه دارید، مرتکب معصیت می شود. حضرت نفرمودند، شاهدش کیست و معلوم نیست، فرمودند: «لوزلت له قدم، فقد ثبتت الاخری» یعنی: (به این مضمون) سید حمیری الان بلندگوی تشیع است. آن زمان، شعرا مثل رسانه ها و سایت های الان بودند. عرب ها هم به شعر علاقه بسیار داشتند. نقل می کنند حمالی بار خیلی سنگینی حمل می کرد، پرسیدند: این بار چیست که حمل می کنی؟ گفت، میمیاث السید. یعنی: فقط قصائد سید حمیری است در مدح علی (ع) که با قافیه میم گفته است (نه همه اشعار او). حضرت صادق (ع) نخواستند چنین نیرویی از دست برود.

نواری از امام - اوایل سال ۵۷ - رسید، که در آن گفته بودند، من از روشنفکرها گله دارم از روحانیون هم گله دارم. اینها چرا به طرف روحانیون نمی روند. آنها چرا اینها را طرد می کنند. پس از رسیدن و شنیدن نوار، برخی از فاضلان قم - چنانکه گذشت - به سخنان خود علیه دکتر شریعتی پایان دادند. باید همه چیز را، در کنار هم گذاشت و محاسبه کرد.

دیدار در قم

امام قبل از آمدن به ایران به پاریس رفته بودند و دنیا فهمیده بود که در ایران انقلاب شده است، از این جهت لازم بود، پیام های اولیه انقلاب پیام هایی خاص نباشد. بلکه باید پیام های عام انسانی و جهانی باشد، ولی ایشان دو سه تا مطلب که اول فرمودند - صرف نظر از اهمیت ذاتی خود آنها - در آن زمان، پیام های خاص محسوب میشد، نه پیام های عام انقلابی از جمله بحث حجاب. حضرت امیر - ع - بعد از اینکه با انقلاب بر سر کار آمدند روزهای اول رفتند منبر، و

درباره اموال صحبت کردند و اینکه اموال چه شده؟ و باید به آنها رسیدگی کرد (مسئله تعدیل ثروت و امکانات). ما هم همین کار را بایست می کردیم. باید می رفتیم سراغ اموال و اینکه بر سر اموال عمومی در دوره طاغوت چه آمده است؟ شب به دفتر امام تلفن کردم. با یکی از اعضای دفتر صحبت کردم. گفتم، چطور شد امام این مسئله را حالا مطرح فرمودند؟ گفت: یکی از مقامات هم تلفن کرده و همین را گفته است. دیدم از این تلفن نتیجه ای عاید نمی شود.

تلفن کردم به آقای مطهری و نظرم را به ایشان گفتم. من خودم روی مسئله حجاب خیلی حساسم، ولی حساب انقلابی که در جهان مطرح شده بود فرق می کرد. آقای مطهری گفتند، تو هم عقیده ات همین است؟ یعنی اینکه طرح مسئله حجاب زود بود. گفتم، بله. گفتند، من فردا می خواهم به قم بروم ببایم باهم برویم پیش امام و به امام بگوییم و یک فکری برایش بکنیم. گفتم شما که بروید دیگر احتیاجی نیست من بیایم. گفتند، نه، من می دانم که امام روی حرف تو هم حساب می کنند. من خداحافظی کردم و گوشی را گذاشتم. تصور کردم آقای مطهری قانع شده اند که تنها بروند.

فردا عصر در منزل نشسته بودم، زنگ تلفن به صدا درآمد. آقای گفت، من برادرزاده آقای مطهری هستم، و الان با ماشین سر خیابان منتظر شمایم. فهمیدم که ایشان بر اساس صحبت های دیشب برداشت کرده که من هم می آیم. و الان هم که وقت چانه زدن نیست و ایشان منتظرند، فوری پا شدم و لباس پوشیدم و رفتم. برای اینکه در ماشین جایشوم، راننده آقای مطهری نیامده بود، و برادرزاده ایشان رانندگی می کرد. من هم کنارش نشستم. عقب هم آقای مطهری بودند و اخوی بزرگشان که روحانی بودند و خانم اخوی ایشان. رفتم تا رسیدیم به قم. رفتم خانه امام، ساعت از نه شب گذشته بود، گفتند، امام رفته اند برای استراحت.

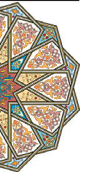
کسانی که اهل جهات سلوکی و عبادی و تهجد هستند، از نظر وقت فوق العاده منظمند، و گر نه برنامه هایشان به هم می خورد. امام سر وقت هر جا که بودند پا می شدند، برای اینکه استراحت کنند تا به نماز شبشان برسند. خود آقای مطهری هم همین طور بودند. هر جا مهمانی یا برنامه ای بود سر ساعت ده پا می شدند، ولو اینکه همه نشسته باشند، برای اینکه به تهجدشان برسند.

آقای مطهری گفتند: پس بیا برویم منزل یکی از مراجع، خانه شخص یاد شده در محله عشقعلی بود، رفتم و آقا از لبنان مهمان داشتند. یک جلیقه پوشیده بودند و شلوار سیاه حاج علی اکبری و عرقچین ساده، عین کشاورزان نجف آباد! و مهمانان شان را بدرقه می کردند.

آمدند داخل و با آقای مطهری سلام و علیک کردند. آقا به من چپ چپ نگاه می کرد. من را نشناخت، چون مدت ها بود که همدیگر را ندیده بودیم. آن زمان چون من با روشنفکرها زیاد رفت و آمد داشتم، ریش و تیپ خاصی داشتم. آقای مطهری به ایشان گفت: نشناختید! آقای حکیمی است. ایشان به من نگاهی کردند و گفتند: این چه قیافه ای است درست کرده ای! بشوخی گفتم: آقا، مگر، قیافه شما بهتر است؟ بعد آقای مطهری این تعبیر را به کار بردند، گفتند: «ریاضت معکوس...»، یعنی ایشان نمی خواهد این طور باشد، اما در محیطی است که این جور اقتضا می کند و وظیفه است.

بعد قرار گذاشتیم صبح ساعت ۹ به منزل امام برویم. من دیرتر رفتم. وقتی رسیدم، گفتند آقای مطهری آمدند و خدمت امام رسیدند و رفتند تهران. به تهران که آمدم به آقای مطهری تلفن کردم، پرسیدم چطور شد؟ گفتند: من خدمت امام رفتم و گفتم که الان وقت این نبود که شما این مسئله را مطرح کنید. امام فرمودند: «ما حکم الله را گفتیم؛ می خواهند بکنند، می خواهند نکنند.» ولی متأسفانه برخی متعصبین، یا جهال کار را در سختگیری به جایی نامناسب رساندند.

می گیرد با وجود نظریات مختلف، جبران خسارت را حتی الامکان بر عهده همه عوامل می نهاد. یعنی نوعی مسئولیت

تضامنی عاملان ورود خسارت، درحالی که در فقه امامیه امکان ایجاد اشتغال چند ذمه در مورد یک دین محل اختلاف است و فقها جز در مورد مسئولیت غاصبان در سایر موارد به اتفاق نظر نرسیده اند، استاد با بیان مواردی از قوانین مختلف که مسئولیت تضامنی را پذیرفته اند، (م ۱۴ قانون مسئولیت مدنی، ۳۱۶ و ۳۲۰ قانون مدنی و سایر موارد) و تحت تأثیر اعتقاد به لزوم حمایت از زیان دیده که از یکسو ریشه در حدیث شریف نبوی؛ «الاضر ولاضرافی الاسلام» دارد و از سوی دیگر با نظریه «کم آزاری» ایرانیان که ناصر خسرو آن را در مصرع «بهین بهان کم آزاری است» بهترین ارزش قوم ایرانی می داند، در صدد بود که مبدا زیان دیده ای از احقاق حق خود باز بماند هر چند با احراز مسئولیت نیز جبران ضرر را بیش از آن که در تکلیفی تعب و جزایی سخت بجوید در پاسخی مدنی و روادارانه جستجو می کرد تا متناسب با اوضاع و احوال طرفین دعوی، خسارت جبران شود. همه این مساعی متأثر از ایمان راسخی بود که در وجود وی نسبت به اصل اصیل عدالت جاری گشته بود. همان ویژگی که خدای تعالی مومنان را بپادشاه توصیه فرموده «اعدلوا هو اقرب للتقوی» (آیه ۸ سوره مائده) وی در مقدمه یکی از آثار خود آورده است: «...گاه شوق برقراری عدالت مرا از حصار قوانین بیرون برده است... سعی من براین است که قوانین را محترم شمرم و نظم را نگاه دارم، ولی این شکیبایی نیز برای خود حدی دارد، همین که باستمی آشکار روبه رو شوم، در پشت سدهای شهرت و رسم و رویه قضایی و صنایع ادبی و منطقی فرو نمی مانم، از هر وسیله ای که علم حقوق در اختیارم نهاده است برآن قاعده می گویم تا از رونق و جلا بیفتد. اگر بتوانم از آن می گذرم و اگر چندان صریح باشد که وامانم، سرفرازم که با ظلم در افتادم. آسودگی آنجاست که غباری بر چهره عدالت نبینم... چه کنم حرف دگر یاد نداد استادم.»

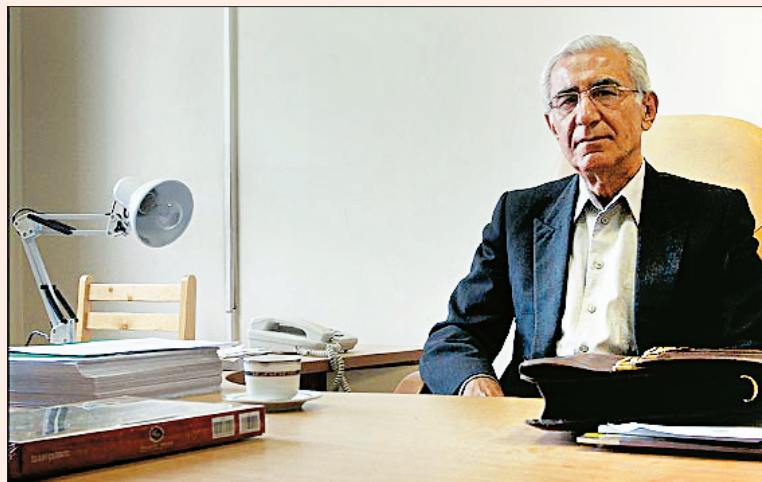
روحش شاد که در کمال شجاعت علمی همواره معلم عدالت بود و دریاب عشق خود به عدالت نوشته بود؛ «ای عدالت مرا در زمره عاشقان خود بپذیر و فیضی بخش تا سیمای تو را در پرده هر پندار و ریا از ستم باز شناسم، من نیز در برابر، سراسر منطق را به پای تو میریزم و همه قوانین را به سوی تو می کشم، باشد که این معامله به هدایت اندیشه من و چیرگی تو بر لشکر ظلم انجامد» هر چند اندوه و افسوس از دست رفتن چنین گنجینه دانش و داد، جامعه حقوقی ما را سخت متألم ساخته است اما امیدواریم رهپویان حقوق بادر پی گرفتن جاده عدالت و انصاف آن گونه که او نموده بود، مکتب پر حکمت کاتوزیان را همواره پاس بدارند که بی شک آیندگان قدر و منزلت این خردمرد روزگار ما را بیش از پیش خواهند شناخت. آنسان که استاد شفیع کدکنی سروده اند:

خردآموز و مهرآمیز و دادآیین و دین پرور
هشیوار و خردمردی، به هر اندیشه بینایی
ندانیم و ندانستند قدرت را و می دانند،
هنر سنجان فرادها، که تو فردی و فردایی
بزرگا! بخردا! را! به دانایی که می شاید
اگر بر ناتوانی های این خردان بخشایی

این معلم مولف را همواره بر تارک دانشکده های حقوق می نشاند؛ حسن ذوق و طبع ظریفی است که در اجتماعی کردن این دانش به کار گرفته است. در این راستا وی مهم ترین عامل پردازش یک حکم یا نظریه حقوقی را عدالت می دانست و بر این نظر بود که حقوق دانان پس از مواجهه با یک مساله حقوقی و واکاوی آن، به نتیجه ای در ذهن خویش می رسند که آن مرحوم از آن به «عرفان حقوقی» یاد می کرد. اما معتقد بود این نتیجه می تواند در پی یک منطق خشک و ریاضی وار حقوقی حاصل شود و یا آن را ضمیر عدالت جوی حقوقدان فراهم آورد. اما رسالت یک حقوق دان محدود به اجرای قوانین نمی گردد بلکه فراتر از آن باید در پی اجرای عدالت بود و در

یاد می از زنده یاد دکتر ناصر کاتوزیان

گنجینه دانش و داد

احراز عدالت که مفهومی سیال و مختلف القول است باید وجدان اجتماعی را به مدد طلبید که بهترین و شایسته ترین نتیجه را برگزیند. قاضی نماینده این وجدان عمومی، است که در هر مورد باید حکم را عادلانه انشاء کند.

شاید بتوان در میان مجموعه آثار و نظریات دکتر کاتوزیان تلبور جامعوی کردن حقوق در پرتوی عدالت را در تحول و تبیینی که از مفهوم «مسئولیت مدنی» به دست داده است جستجو کرد. وی که اولین نویسنده حقوقی بود که در باب این موضوع کتاب مبسوطی را در دو مجلد تدوین نمود، سعی بلیغی مصروف مدنی کردن روشهای جبران خسارت در حمایت از حقوق شهروندان در مقابل یکدیگر و حتی در برابر دولت و قدرت نمود. او در یک سیر تکاملی مبتنی این مسئولیت را از انحصار نظریات تقصیر و خطر خارج کرد و با طرح دیدگاههایی دیگر، بر این نظر بود که «زندگی اجتماعی پیچیده تر و عدالت شکننده تر از آن است که بتوان دآوری عموم را در بند چنین نظریات خاصی محدود کرد» و در این راستا با نقد و نقب بر نظریات مزبور، مفهوم تقصیر را از معصیت و گناه نابخشودنی به تقصیرهای سازمانی و اقتصادی تحول و تعمیم داد و بنگاه داران اقتصادی و حکمرانان دولتی را بواسطه نقص سازمانی و ناتوانی اداری صاحب مسئولیت شناخت.

او در تحلیل رابطه سببیت بین ضرر زننده و ضرر، بجای رابطه علیت فلسفی، نسبتی عرفی جستجو می کرد و در تعیین سبب مسئول آن گاه که ورود خسارت از طریق اسباب متعدد صورت

گیتی هزار سال اگر جستجو کند دیگر مگر نظیر تو را آرزو کند

علی اکبر جعفری ندوشن

در گذشت استاد دکتر ناصر کاتوزیان ثلمه ای بزرگ بر جامعه حقوقی ایران بود چرا که آن مرحوم در زمره محدود حقوقدانان بجا مانده از نسلی است که در مکتب بزرگان نام آوری چون عدل، عصار، سنگلجی، شایگان، امامی و شهابی و... نهضت نوپای آموزش آکادمیک حقوق را در ایران با جان مایه ای از آموزه های فقه امامیه و متدولوژی تحقیق و تفحص حقوق جدید همراه

ساخته بودند. از این نسل پر تلاش دو سه تنی بیش بجا نمانده اند و بسیاری چون او، در حالی روی در نقاب خاک کشیده اند که شاگردانی چون خود کمتر بجا نهاده اند. شاید از همین روست که امروز فقدان شان قدری تأثر برانگیز تر است.

دکتر کاتوزیان آن گونه که خود از زندگی اش روایت کرده فعالیت حقوقی خود را با اشتغال در دادگستری آغاز نموده و در مقام قضاوت، بارها بواسطه پایمردی بر استقلال رای و حریت خود مخاطراتی به جان خرید تا جایی که سرانجام از مراتب بالای قضایی تنزل داده شد و مدتی را چون دیگر اهالی فضل و استقلال رای چون اسلامی ندوشن، مصطفی رحیمی و حسینی نژاد و... به اداره حقوقی تبعید شد تا به کار مشاوره و اظهار نظر مشورتی پردازد. بعدها در زمره اولین دانش آموختگان دکترای حقوق دانشگاه تهران به عنوان استاد حقوق مدنی به دامن این دانشگاه بازگشت و در طی نیم قرن علاوه بر تدریس و تحقیق که به پرورش هزاران دانشجو و تألیف بیش از پنجاه جلد اثر فاخر علمی انجامید، همواره مرجع نهایی حقوقدانان و علاقمندان این دانش شریف بود.

مرحوم دکتر کاتوزیان در سنت حقوق خصوصی بانگاهی خردگرا و عقلایی، دوران هر گونه تعصب در امر پژوهش با وسواس علمی مثال زدنی آثار ارزشمندی پدید آورده است که در حکم منشور مبسوط حقوق مدنی است. امروزه کمتر دانشجوی حقوق می توان یافت که بدون مراجعه به آثار او نتواند به دانش آموختگی در این رشته دست یابد. اما بیش از همه، آنچه نام

سفرنامه ارنست اورسل

در بازار چه عطر فروشان

یک درویش بیش تر ناراحت خواهد شد اگر گذارش به یکی از حلقه های لوطی ها بیفتد که با وضع گستاخانه یی کلاه را تاروی بناگوش پایین کشیده، سینه چاک، دست روی دسته قداره به هر طرف گشت می زنند و بیش از آنکه به شنیدن چنین حرف های پندآمیز رغبتی نشان دهند سعی می کنند به هر لطایف الحیلی چند قران بیش تر گیرشان بیايد.

در چنان ازدحام و هرج و مرج عجیبی که همه نژادهای آسیایی در زیر گنبد بازار با هم مخلوط شده اند، باز کردن راه به خصوص اگر دست ها به کمک نیایند و با حرارت تمام به کار نیفتند - کار بس مشکلی است؛ و این مشکل چند برابر می شود اگر کسی با جمعی از خواجه ها و خدمتکارانی که خانم مشخصی را همراهی می کنند یا با دسته یی از الاغ ها که ضربات شلاق های زنجیری که مرتب به کفل آنها می خورد و وادارشان می کند با سرعت هر چه تمام تر راه بروند و مردم را میان دیوار و خودشان له و لورده کنند یا با قطار درازی از شترها که با طمانینه و خونسردی تمام سرشان را به راست و چپ برمی گردانند تا هیچ جنسی را که با سلیقه خاص در مغازه ها روی هم چیده شده است، از نظر دور ندارند... مواجه گردد. ولی عبور از کنار اسبی که وارد بازار شده است، نسبتاً آسان است؛ چون غلامی که به همراه اسب راه می رود، طبق یک سنت مرسوم مرتب با صدای بلند داد می زند: «خبردار!» و متعاقب هر خبردار گاهی ضربه شلاقی نیز بر سر عابری که به موقع خود را از سر راه اسب کنار نکشیده است، فرو می آورد. البته مأموران اروپایی و اعیان و اشراف بدون همراهی اسکورت کاملی از غلام ها پا به بازار نمی گذارند. اگر کسی تصادفاً این سعادت را داشته باشد که با ملتمزین یکی از آن شخصیت ها برخورد کند، صلاح در آن است که بلافاصله خود را به یکی از راهروهای جنبی بازار دور از مسیر آنها برساند، و الا از حمله ناگهانی آنها یا دست کم از چند لگد و جفتک مرکب هایشان بی نصیب نخواهد ماند و بدون تردید با پای شکسته یا له شده یی به خانه برخورد گشت.

بولوار ایتالیایی ها، لاپوتر تادل سول، لواستند با راهروها و راسته های این بازار و جمعیت انبوهی که این طرف و آن طرف می روند هرگز نمی توانند قابل قیاس باشند. جالب آنکه با وجود بی نظمی ظاهری که در چشم هر تازه واردی عجیب می نماید، هر صنعت یا حرفه یی، بازارچه، راهرو و سرای خاصی برای خود دارد و هر کس به درستی می داند برای انجام کار خود دقیقاً به کجا باید مراجعه کند.

بازاری منحصر به مسگرها اختصاص دارد که سر و صدای گوشخراش کوبیدن دیگ ها هر مسافر ناآشنا را از آن محوطه فراری می دهد. ولی در همین بازارچه ظرف هایی در اشکال مختلف و عجیب روی هم تل شده است و کارگران که تنها افزار و اسباب کارشان عبارت از یک چکش و یک قلم حکاکی است، با مهارت و دقت خاص چنان نقش و نگارهای جالب روی ظرف های مسی نقر می کنند که تماشا می همه آنها برای علاقه مندان به اینگونه اشیاء تجملی، بی نهایت مغتنم و ستایش انگیز است.

در بازار چه عطر فروشان بوی سنگین و گیج کننده عطرها که عصا را آنها برای آرایش و معطر کردن یا تحریک احساس یا تخدیر اعصاب و یا تهییج میل و هوس در نواحی مختلف آسیا کشف و تهیه شده است - در تمامی فضای بازار موج می زند.

منبع: ایران امروز

سخنرانی دکتر حسن انوری

تارود مصر

برویم به جایی که امروز جزو پاکستان است و پادشاهان اخیر غزنوی اغلب بر آن سرزمین حکومت کرده‌اند. مسعود سعد سلمان را می‌بینیم که در مدح ملک محمود ابراهیم بن مسعود می‌گوید:
الا ای باد شِگیرِی گذر کن سوی هندوستان
که از فر تو هندوستان شود آراسته بـــــــستان
به هر شهری که بگذشتی به آن شهر این خبر می‌ده
که آمد بر این اثر رکـــــــباب خسرو ایران
ملک محمود ابراهیم بن مسعود محمود آنک
چو او شاهی در این نسبت بنارد گنبد گردان
بیاییم به ایران در شاهنامه. ایران در شاهنامه آشناترین نامی است که خواننده با آن روبرو می‌شود و بیش از هشتصدبار در سراسر شاهنامه تکرار شده‌است. این نام در شاهنامه به کجا اطلاق شده و مرزهای ایران در شاهنامه کجاست؟ از کجا که ایران در شاهنامه بعضاً به پایتخت و مرکز کشور اطلاق شده، بعضاً ابهامی در کاربرد آن دیده می‌شود. نخستین‌بار که در سلسله روایات شاهنامه نامی از ایران به میان می‌آید و به عنوان سرزمینی در مقابل سرزمین دیگر قرار می‌گیرد در زمان پادشاهی جمشید است. پیش از آن در زمان کیومرث، هوشنگ و طهمورث از ایران نامی برده نشده و از اینان مطلق پادشاه یا پادشاه جهان یاد شده‌است؛ چنان‌که هوشنگ می‌گوید:

که بر هفت کشور منم پادشاه

جهاندار و پیروز و فرمانروا
(ج ۱، ص ۳۳).

در روزگار جمشید نیز نامی از ایران برده نمی‌شود مگر در اواخر روزگار و که ضحاک در صحنهٔ شاهنامه ظاهر می‌شود و خوانندهٔ شاهنامه درمی‌یابد که دو سرزمین وجود دارد: ایران و کشور تازیان که با عنوان کنایه ششت سواران نیزه‌گرا از آن نام برده می‌شود (ج ۱، ص ۴۳ و ۴۹) و از عجایب آنکه نخستین کسی را که به نام شاه ایران نام می‌برد ضحاک است:

به شاهی بر او آفرین خواندند

ورا شاه ایران زمین خواندند
(ج ۱، ص ۴۹).

اما اولین کسی از ایران که خود را صریحاً ایرانی (=از ایران) می‌نامد، هاکماد فریدون است (ج ۱، ص ۵۹). پس از تقسیم ایران به وسیلهٔ فریدون در زمان افراسیاب، مرز شمالی ایران مشخص می‌شود. به این امر چند بار در شاهنامه اشاره هست. افراسیاب تصریح می‌کند:

زمین تائب رود یحیون مراست

به شغدیوم و این پادشاهی مراست
(ج ۳، ص ۵۴).

اما مرز شرقی در زمان کیکاوس، در داستان رستم و سهراب معلوم می‌شود که سمنگان در مرز ایران است. طبق نوشتهٔ حدودالعالم که در اوقاتی تنظیم شده که فردوسی مشغول سرودن شاهنامه است، شهری آباد و جزء طخارستان یا حوالی آن بوده‌است. از طخارستان به سوی جنوب سرازیر شوسیم به نام سرزمین‌هایی می‌رسیم که تحت فرمان خاندان سام، پهلوان ایرانی است که عبارت‌اند از کابل و زابل یا زابلستان و سیستان. به‌خصوص خاندان سام جایی اقامت داشته‌اند که در کنار رود هرمند بوده‌است.

امامز غریب کجاست؟ چنان‌که گفته شد ضحاک شاه ایران شده‌است و پایتخت او بیت‌المقدس است. نکتهٔ دیگر آنکه کاووس به هاماوران و مازندران لشکر کشی می‌کند. کاووس برای رسیدن به هاماوران و مازندران از سرزمین بیگانه دیگری عبور نمی‌کند؛ پس باید نتیجه گرفت که هاماوران و مازندران هم‌مرز ایران دانسته می‌شده. توضیحاً عرض می‌کنم که مازندران شاهنامه مازندران فعلی نیست، بلکه در غرب ایران بوده. چنان‌که در مقدمهٔ شاهنامهٔ ابومضوری آمده‌شام و یمن را مازندران خواندند و نیز در این مقدمه آمده که ایران‌شهر از رود آموی است تا رود مصر (گزارش کنگرهٔ فردوسی، ص ۴۰)

به وضوح می‌دیدم که

عباس هیچ وقت خودش

را خوشبخت‌تر از حالا

حسن نکرده بود. چون او

با دلسوزی بین شترهای

جوانی که در حمایت

او بودند می‌چرخید و از

آن‌ها مواظبت می‌کرد.

خوشحال عباس وقتی

بیشتر شد، که بین این شترها، دو شتر بزرگ ترکمنی را

یافت که دو سال پیش با آن‌ها از خراسان گذشته بود. آقایان

سفارت انگلیس دسته دسته برای دیدن چهارپایان همسفر

من می‌آمدند و خانم گرانت دوف هم به آن‌ها این افتخار

را داد و از من در حالسی که میان کوهانهای بزرگ‌ترین آنها

نشسته بودم عکس گرفت.

شب تحویل سال ۱۹۰۵ در تهران حسابی جشن

گرفته شد. پس از آخرین ناهار راحتی که در خدمت آقا و

خانم گرانت دوف صرف شد، به عمارت سفارت فرانسه

رفتم، جایی که در آنجا گراف دانشیه همه فرانسویان مقیم

تهران را جمع کرده بود و حضار با نوای آهنگ‌های آشنا

رقص کتان، سبک و نرم، و سالن‌های زیبا این شهر

آن طرف می‌شدند. همین که ساعت نیمه‌شب را اعلام

کرد، آقای گراف حاضرین را دعوت به نشیندن کرد و در

حالی که مهمانها با گیلاس‌های شامیانی خود دور او جمع

می‌شدند، او ضمن یک سخنرانی خوب، با کلمات فصیحی

برای میهمین و برای همه حاضرین و برای تمام فرانسه در

غرب دور آرزوی یک سال خوب کرد. جشن خوب از آب

درآمده بود و مثل مجلس رقص کریسمس که چندروز

پیش از طرف گرانت دوف برای انگلیسی‌های مقیم تهران

ترتیب داده شده بود، با شادی و خوشحالی همراه بود. بعد

در ساعات پس از نیمه‌شب در جشن شب ژانویه گراف

رکس شرکت کردم. در این جا میزبان گیلاس مشروب

سوئدی خود را به سلامتی من خورد و برایم آرزوی سفر

خوبی کرد.

شب عید واقعاً پرپرنامه‌ای بود، که آدم از کثرت

مشغولیت خسته می‌شد.

مخصوصاً که بیشتر وقت روز گذشته را صرف

خداحافظی از دوستانم کرده بودم و پس از بازگشت از

آخرین جشن شبانه‌ام هنوز می‌بایستی بسته‌بندی می‌کردم.

اما صبح روز دوازده اول سال ۱۹۰۶ بیدار بودم و می‌دیدم که

شترها چطور بار می‌شوند و وقتی که آنها به هم بسته‌شدند

و در سه قسمت، با صدای زنگ‌هایشان، حرکت کرده و به

طرف دروازه شاه‌عبدالعظیم راه افتادند، حضور داشتم. پس

از اینـــ که آخرین صبحانه‌ام را با گرانت دوف خوردم،

از او برای مهمان‌نوازی بزرگی که در قدم روا داشته بود

تشکر کردم و درست موقعی که آنها به طرف میدان شروخ

می‌شد، سوار درشکه‌ای که تا ورامین کرایه کرده بودم شدم

و به سوی میدان شروخ رفتم.

در آنجا در میان دو شتر بزرگ ترکمنی

یافت که دو سال پیش با آن‌ها از خراسان گذشته بود. آقایان

سفارت انگلیس دسته دسته برای دیدن چهارپایان همسفر

من می‌آمدند و خانم گرانت دوف هم به آن‌ها این افتخار

را داد و از من در حالسی که میان کوهانهای بزرگ‌ترین آنها

نشسته بودم عکس گرفت.

شب تحویل سال ۱۹۰۵ در تهران حسابی جشن

گرفته شد. پس از آخرین ناهار راحتی که در خدمت آقا و

خانم گرانت دوف صرف شد، به عمارت سفارت فرانسه

رفتم، جایی که در آنجا گراف دانشیه همه فرانسویان مقیم

تهران را جمع کرده بود و حضار با نوای آهنگ‌های آشنا

رقص کتان، سبک و نرم، و سالن‌های زیبا این شهر

آن طرف می‌شدند. همین که ساعت نیمه‌شب را اعلام

کرد، آقای گراف حاضرین را دعوت به نشیندن کرد و در

حالی که مهمانها با گیلاس‌های شامیانی خود دور او جمع

می‌شدند، او ضمن یک سخنرانی خوب، با کلمات فصیحی

برای میهمین و برای همه حاضرین و برای تمام فرانسه در

غرب دور آرزوی یک سال خوب کرد. جشن خوب از آب

درآمده بود و مثل مجلس رقص کریسمس که چندروز

پیش از طرف گرانت دوف برای انگلیسی‌های مقیم تهران

ترتیب داده شده بود، با شادی و خوشحالی همراه بود. بعد

در ساعات پس از نیمه‌شب در جشن شب ژانویه گراف

رکس شرکت کردم. در این جا میزبان گیلاس مشروب

سوئدی خود را به سلامتی من خورد و برایم آرزوی سفر

خوبی کرد.

شب عید واقعاً پرپرنامه‌ای بود، که آدم از کثرت

مشغولیت خسته می‌شد.

مخصوصاً که بیشتر وقت روز گذشته را صرف

خداحافظی از دوستانم کرده بودم و پس از بازگشت از

آخرین جشن شبانه‌ام هنوز می‌بایستی بسته‌بندی می‌کردم.

اما صبح روز دوازده اول سال ۱۹۰۶ بیدار بودم و می‌دیدم که

شترها چطور بار می‌شوند و وقتی که آنها به هم بسته‌شدند

و در سه قسمت، با صدای زنگ‌هایشان، حرکت کرده و به

طرف دروازه شاه‌عبدالعظیم راه افتادند، حضور داشتم. پس

از اینـــ که آخرین صبحانه‌ام را با گرانت دوف خوردم،

از او برای مهمان‌نوازی بزرگی که در قدم روا داشته بود

تشکر کردم و درست موقعی که آنها به طرف میدان شروخ

می‌شد، سوار درشکه‌ای که تا ورامین کرایه کرده بودم شدم

و به سوی میدان شروخ رفتم.

در آنجا در میان دو شتر بزرگ ترکمنی

یافت که دو سال پیش با آن‌ها از خراسان گذشته بود. آقایان

سفارت انگلیس دسته دسته برای دیدن چهارپایان همسفر

من می‌آمدند و خانم گرانت دوف هم به آن‌ها این افتخار

را داد و از من در حالسی که میان کوهانهای بزرگ‌ترین آنها

نشسته بودم عکس گرفت.

شب تحویل سال ۱۹۰۵ در تهران حسابی جشن

گرفته شد. پس از آخرین ناهار راحتی که در خدمت آقا و

خانم گرانت دوف صرف شد، به عمارت سفارت فرانسه

رفتم، جایی که در آنجا گراف دانشیه همه فرانسویان مقیم

تهران را جمع کرده بود و حضار با نوای آهنگ‌های آشنا

رقص کتان، سبک و نرم، و سالن‌های زیبا این شهر

آن طرف می‌شدند. همین که ساعت نیمه‌شب را اعلام

کرد، آقای گراف حاضرین را دعوت به نشیندن کرد و در

حالی که مهمانها با گیلاس‌های شامیانی خود دور او جمع

می‌شدند، او ضمن یک سخنرانی خوب، با کلمات فصیحی

برای میهمین و برای همه حاضرین و برای تمام فرانسه در

غرب دور آرزوی یک سال خوب کرد. جشن خوب از آب

درآمده بود و مثل مجلس رقص کریسمس که چندروز

پیش از طرف گرانت دوف برای انگلیسی‌های مقیم تهران

ترتیب داده شده بود، با شادی و خوشحالی همراه بود. بعد

در ساعات پس از نیمه‌شب در جشن شب ژانویه گراف

رکس شرکت کردم. در این جا میزبان گیلاس مشروب

سوئدی خود را به سلامتی من خورد و برایم آرزوی سفر

خوبی کرد.

شب عید واقعاً پرپرنامه‌ای بود، که آدم از کثرت

مشغولیت خسته می‌شد.

مخصوصاً که بیشتر وقت روز گذشته را صرف

خداحافظی از دوستانم کرده بودم و پس از بازگشت از

آخرین جشن شبانه‌ام هنوز می‌بایستی بسته‌بندی می‌کردم.

اما صبح روز دوازده اول سال ۱۹۰۶ بیدار بودم و می‌دیدم که

شترها چطور بار می‌شوند و وقتی که آنها به هم بسته‌شدند

و در سه قسمت، با صدای زنگ‌هایشان، حرکت کرده و به

طرف دروازه شاه‌عبدالعظیم راه افتادند، حضور داشتم. پس

از اینـــ که آخرین صبحانه‌ام را با گرانت دوف خوردم،

از او برای مهمان‌نوازی بزرگی که در قدم روا داشته بود

تشکر کردم و درست موقعی که آنها به طرف میدان شروخ

می‌شد، سوار درشکه‌ای که تا ورامین کرایه کرده بودم شدم

و به سوی میدان شروخ رفتم.

در آنجا در میان دو شتر بزرگ ترکمنی

یافت که دو سال پیش با آن‌ها از خراسان گذشته بود. آقایان

سفارت انگلیس دسته دسته برای دیدن چهارپایان همسفر

من می‌آمدند و خانم گرانت دوف هم به آن‌ها این افتخار

را داد و از من در حالسی که میان کوهانهای بزرگ‌ترین آنها

نشسته بودم عکس گرفت.

شب تحویل سال ۱۹۰۵ در تهران حسابی جشن

گرفته شد. پس از آخرین ناهار راحتی که در خدمت آقا و

خانم گرانت دوف صرف شد، به عمارت سفارت فرانسه

رفتم، جایی که در آنجا گراف دانشیه همه فرانسویان مقیم

تهران را جمع کرده بود و حضار با نوای آهنگ‌های آشنا

رقص کتان، سبک و نرم، و سالن‌های زیبا این شهر

آن طرف می‌شدند. همین که ساعت نیمه‌شب را اعلام

کرد، آقای گراف حاضرین را دعوت به نشیندن کرد و در

حالی که مهمانها با گیلاس‌های شامیانی خود دور او جمع

می‌شدند، او ضمن یک سخنرانی خوب، با کلمات فصیحی

برای میهمین و برای همه حاضرین و برای تمام فرانسه در

غرب دور آرزوی یک سال خوب کرد. جشن خوب از آب

درآمده بود و مثل مجلس رقص کریسمس که چندروز

پیش از طرف گرانت دوف برای انگلیسی‌های مقیم تهران

ترتیب داده شده بود، با شادی و خوشحالی همراه بود. بعد

در ساعات پس از نیمه‌شب در جشن شب ژانویه گراف

رکس شرکت کردم. در این جا میزبان گیلاس مشروب

سوئدی خود را به سلامتی من خورد و برایم آرزوی سفر

خوبی کرد.

آیین

مراسم آیین مهر در تهران، ۱۳۰۵

سرکشیده بود، اما ظرف چند روز آینده آخرین ده را پشت سر می‌گذاشتیم و بعد در سرزمینی گم می‌شدیم، که هیچ صدایی به آن راه نمی‌یابد. جایی که هیچ گیاهی در آن نمی‌روید، اما در عین حال از یک حالت جاودانی اسرار

آمیز و غیرمدلل سرشار است. در آن حافظ پادهای آسمان

شکوه خود را برای لانه‌های شغالها و درنده‌ها و گفتارها

زمانی بسیار با شکوه بوده‌است و حالا به صورت ابتدایی و

اسف‌انگیزی بازسازی شده‌است، پیدای می‌شود. برج شهری

که قبلاً در کتاب توپياس به آن اشاره شده‌است و چنگیزخان

آن را در آغاز قرن سیزدهم با خاک یکسان ساخت.

بعد بیابان زردتر و خراب‌تر و یک نواخت تر می‌شود

و جاده‌بی نقصی از میان کلبه‌های گلی و سیران و دیوارها

عبور می‌کند. دهکدهٔ حسین آباد متعلق به شعاع‌السلطنه،

یکی از پسران شاه‌است. پس از این که تقی آباد را پشت سر

می‌گذاریم، بعد از یک سفر دو ساعته، به فیروز آباد می‌رسیم.

جایی که کاروان دریاغ زیبایی اتراق کرده‌است. میرزاچادرم

را تا جایی که ممکن بود خیلی خوب و راحت برپا کرد.

تختخواب سفری در قسمت عقب قرار داشت و از دوپالش

به جای میز استفاده شده بود و میان تخت و دیرک چادر یک

قالیچه آویخته بود. بیرون از چادر شترها دایره‌وار نشسته

رفض کتان، سبک و نرم، و سالن‌های زیبا این شهر

کشیده شده بود و آن را از برف سبکی که می‌بارید محافظت

می‌کرد. چون به طوری که می‌گفتند، دزدها امنیت این ناحیه

را به هم می‌زدند، یک پست نگهبانی برقرار کردیم. فیروز

آباد ۹۸۹ متر از سطح دریا ارتفاع دارد.

اگر هم سفر این کوکوتاه بود، در عین حال برایم مهم

بود، چون در برابر اولین قدم قطع‌ام به کویر قرار داشت.

من ایستگاه ما قبل آخر تمدن را برای مدتی طولانی پشت

سرگذاشته بودم. البته در تهران روزهای خوشی را گذرانده

بودم. روزها در تهران خیلی سریع گذشته بود و برایم

گرفتاریهای کاذگونی هم به همراه داشت. اما در هر حال

حالا همه چیزهای وقت‌کش را پشت سر دارم و آزادی و

تنهایی در اعماق کویر در اختیارم بود. حالا جلد جدید سفر

نامه‌ام شش رو می‌شد. جلد پیشین با خاطرات من از باطوم

پریشان و طرابوزان زنگارنگ و اطراف آرارات تاریخی

دیگر بسته‌بندی و مهر و موم شده بود و در کیسه پستی

سفارت انگلیس با پست مخصوص به لندن و استکهلم

فرستاده شده بود.

در اولین صفحه جلد جدید نوشتم: اول ژانویه ۱۹۰۶

این روز بایستی برای سفر روز خوبی می‌بود. از خودم

می‌پرسیدم، راستی، در آینده چه مطالبی در صفحات بعدی

نوشته خواهد شد. هنوز صدای موزیک نظامی شب ژانویه

در گوشهایم بود.

این جا در میان درختان بی‌برگ سکوت جاودانی

و خیال انگیز حکمفرما بود. این سکوت سرا به کویر

بی‌انتها دعوت می‌کرد. یک نوار صعیف زراعی به طرف

جنوب امتداد داشت. دماغه‌ای زراعی که به دریای کویر

من به تجربه می‌دانستم، که بعدها سریع‌تر از این خواهد

بود.

به این معنی هنر یکی از پنج توانایی روحانی و

سخنرانی دکتر حسن انوری

تارود مصر

برویم به جایی که امروز جزو پاکستان است و پادشاهان اخیر غزنوی اغلب بر آن سرزمین حکومت کرده‌اند. مسعود سعد سلمان را می‌بینیم که در مدح ملک محمود ابراهیم بن مسعود می‌گوید:
الا ای باد شِگِیری گذر کن سوی هندوستان
که از فر تو هندوستان شود آراسته بـــــــستان
به هر شهری که بگذشتی به آن شهر این خبر می‌ده
که آمد بر این اثر رکـــــــباب خسرو ایران
ملک محمود ابراهیم بن مسعود محمود آنک
چو او شاهی در این نسبت بنارد گنبد گردان
بیاییم به ایران در شاهنامه. ایران در شاهنامه آشناترین نامی است که خواننده با آن روبرو می‌شود و بیش از هشتصدبار در سراسر شاهنامه تکرار شده‌است. این نام در شاهنامه به کجا اطلاق شده و مرزهای ایران در شاهنامه کجاست؟ از کجا که ایران در شاهنامه بعضاً به پایتخت و مرکز کشور اطلاق شده، بعضاً ابهامی در کاربرد آن دیده می‌شود. نخستین‌بار که در سلسله روایات شاهنامه نامی از ایران به میان می‌آید و به عنوان سرزمینی در مقابل سرزمین دیگر قرار می‌گیرد در زمان پادشاهی جمشید است. پیش از آن در زمان کیومرث، هوشنگ و طهمورث از ایران نامی برده نشده و از اینان مطلق پادشاه یا پادشاه جهان یاد شده‌است؛ چنان‌که هوشنگ می‌گوید:

که بر هفت کشور منم پادشاه

جهاندار و پیروز و فرمانروا
(ج ۱، ص ۳۳).

در روزگار جمشید نیز نامی از ایران برده نمی‌شود مگر در اواخر روزگار و که ضحاک در صحنهٔ شاهنامه ظاهر می‌شود و خوانندهٔ شاهنامه درمی‌یابد که دو سرزمین وجود دارد: ایران و کشور تازیان که با عنوان کنایه ششت سواران نیزه‌گرا از آن نام برده می‌شود (ج ۱، ص ۴۳ و ۴۹) و از عجایب آنکه نخستین کسی را که به نام شاه ایران نام می‌برد ضحاک است:

به شاهی بر او آفرین خواندند

ورا شاه ایران زمین خواندند
(ج ۱، ص ۴۹).

اما اولین کسی از ایران که خود را صریحاً ایرانی (=از ایران) می‌نامد، مادر فریدون است (ج ۱، ص ۵۹). پس از تقسیم ایران به وسیلهٔ فریدون در زمان افراسیاب، مرز شمالی ایران مشخص می‌شود. به این امر چند بار در شاهنامه اشاره هست. افراسیاب تصریح می‌کند:

زمین تائب رود یحیون مراست

به شُغَدم و این پادشاهی مراست
(ج ۳، ص ۵۴).

اما مرز شرقی در زمان کیکاوس، در داستان رستم و سهراب معلوم می‌شود که سمنگان در مرز ایران است. طبق نوشتهٔ حدودالعالم که در اوقاتی تنظیم شده که فردوسی مشغول سرودن شاهنامه است، شهری آباد و جزء طخارستان یا حوالی آن بوده‌است. از طخارستان به سوی جنوب سرازیر شویم به نام سرزمین‌هایی می‌رسیم که تحت فرمان خاندان سام، پهلوان ایرانی است که عبارت‌اند از کابل و زابل یا زابلستان و سیستان. به‌خصوص خاندان سام جایی اقامت داشته‌اند که در کنار رود هرمند بوده‌است.

امام‌رز غربی کجاست؟ چنان‌که گفته شد ضحاک شاه ایران شده‌است و پایتخت او بیت‌المقدس است. نکتهٔ دیگر آنکه کاووس به هاماوران و مازندران لشکر کشی می‌کند. کاووس برای رسیدن به هاماوران و مازندران از سرزمین بیگانه دیگری عبور نمی‌کند؛ پس باید نتیجه گرفت که هاماوران و مازندران هم‌مرز ایران دانسته می‌شده. توضیحاً عرض می‌کنم که مازندران شاهنامه مازندران فعلی نیست، بلکه در غرب ایران بوده. چنان‌که در مقدمهٔ شاهنامهٔ ابومضوری آمده‌شام و یمن را مازندران خواندند و نیز در این مقدمه آمده که ایران‌شهر از رود آموی است تا رود مصر (گزارش کنگرهٔ فردوسی، ص ۴۰)

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

آیین

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

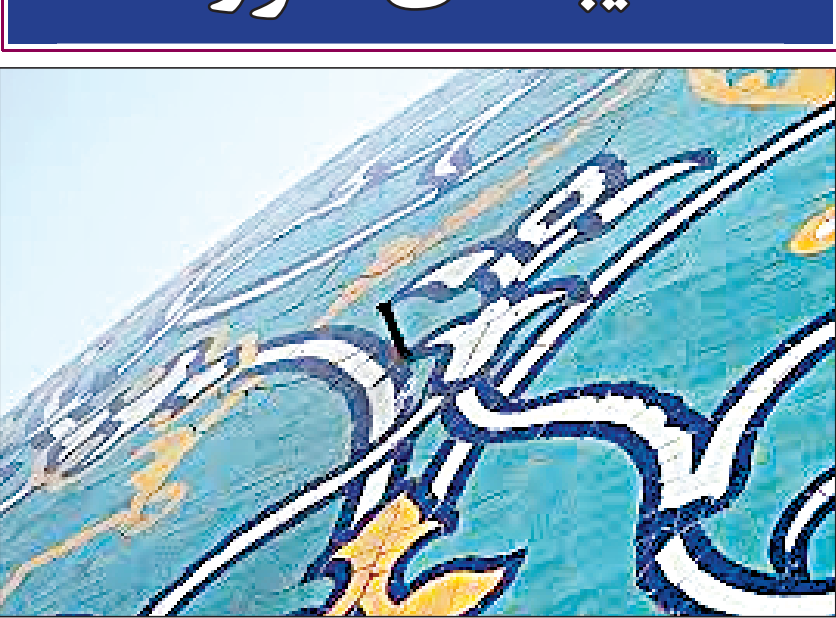
دکتر حسن انوری

دکتر حسن انوری

سر کشیده بود، اما ظرف چند روز آینده آخرین ده را پشت سر می‌گذاشتیم و بعد در سرزمینی گم می‌شدیم، که هیچ صدایی به آن راه نمی‌یابد. جایی که هیچ گیاهی در آن نمی‌روید، اما در عین حال از یک حالت جاودانی اسرار آمیز و غیرمدلل سرشار است. در آن حافظ پادهای آسمان شکوه خود را برای لانه‌های شگفتاها و درنده‌ها و گفتارها می‌خوانند.از این روی خوشحال بودم که در راه کویر هستم و دیدن اشتهای شترها برآیم لذت آور بود. در این جانباید در مورد تغذیه آنها غفلت نشود، حالا که ما در چند روز آینده

روایت سون هدین از ایران عهد قاجار

کتیبه‌های مسروقه

در حاشیه کویر خواهیم بود و دیگر نخواهم توانست علف و گاه از روستاها تهیه بکنیم، باید آنها آن‌قدر که می‌توانند بخورند تا چاق و سرحال بشوند. همه چیز تابع آنها بود. آخر آنرا قه‌ار بود که من و هستی مرا تا مرز امپراطوری مغول بزرگ برسانند.

این روز بایستی برای سفر روز خوبی می‌بود. از خود می‌پرسیدم، راستی در آینده چه مطالبی در صفحات بعدی نوشته خواهد شد. هنوز صدای موزیک نظامی شب ژانویه در گوش‌هایم بود. این جسا در میان درختان بی‌برگ سکوت جاودانی و خیال‌انگیز حکمفرما بود. این سکوت سرا به کویر بی‌انتها دعوت می‌کرد. یک نوار صعیف زراعی به طرف جنوب امتداد داشت. دماغه‌ای زراعی که به دریای کویر

نخست آنکه جنبهٔ نظری در آن غلبه نداشته، بلکه نوعی بصیرت که آمیخته به مهارت بوده در آن ظهور داشته‌است. دوم آنکه عناصر اخلاقی در مدلول آن مأخوذ بوده و حضور داشته‌اند و سوم آنکه این توانایی که با تلاش و سخت‌کوشی همراه است، فضیلت است؛ و چهارم آنکه غایت این تلاش خوب (نیکی و نیکویی (زیبایی)) است.

به این معنی هنر یکی از پنج توانایی روحانی و باطنی انسان است که از آدمی جدا نمی‌شود. می‌شود که آدمی بدهنر (دهوئتری) و بی‌هنر (هئوری) شود، اما این تعابیر به معنی آن است که مهارت به کاربردن این توانایی باطنی و این توان روحانی در انسان یابد حاصل شده و یا حاصل نشده‌است. مهارت به کار بردن این توانایی هم، مثل موارد دیگر، با تمرین و ممارست حاصل می‌شود تا آن بصیرتی که لازمهٔ چنین توانایی است، و از آن به ملکه تعبیر می‌کنیم، در آدمی ظهور کند.

در این تلقی، هنر، همچون یک ابزار باطنی و روحانی با تواناییهای روحانی دیگری همخانه است که همگی دلاتهای اخلاقی دارند. این آگاهی وجدانی اخلاقی درونی انسان است که خوبی را از بدی تمیز می‌دهد و این توانایی انسان برای ایمان داشتن خود

پرداختم، همراه میرزا و رحیم، خدمتگزار سفارت انگلیس حرکت کردم. به زودی به منطقه‌ای می‌رسیدیم که اتراق ارزان‌تر بود. ظرف چند دقیقه از کمربند زراعی فیروز آباد خارج شدیم و حالا دوباره در بیابان ویران هستیم که یک نواختیش هر از چندی به خاطر یک مزرعه و یا یک جویبار به هم می‌خورد، این منطقه به طور غیرقابل محسوسی به طرف جنوب سرازیر می‌شود. حدود ظهر یاد نسبتاً شدیدی از طرف شمال غربی برخاست، که توده گرد و خاک غلیظی را در امتداد جاده به وجود می‌آورد و بیابان اطراف را در خودش پنهان می‌کرد. نشانه‌ای کوچک از وضعیتی که در کویر در انتظار ما بود. زمین از خاک زرد رنگ متمایل به خاکستری تشکیل یافته‌است و عادتاً کوچکترین نشانه‌ای از گیاه در آن وجود ندارد. اما گاهی باغیایی کوچک و یا درختهای تریزی و بید به شکل و احادی در میان توده گرد و خاک به چشم می‌خورد. آنها از وجود ده‌های غربی آگاهی می‌دهند. این منطقه بی‌نهایت کم جمعیت است و آدم اگر کاروانهای کوچک الاغ و قاطر و شتر را نبیند، که با بارگاه و گندم عازم تهران می‌باشند، نمی‌تواند نزدیک بودن شهر بزرگ را حدس بزند.

و برای وسیلهٔ نقلیه مناسب نیست، در قسمتهایی خوب و بد است، اما اغلب مجبور بودیم که از نه‌راهایی، که کناره‌های خاکی داشتند و پررویشان پلی وجود نداشت بگذریم و اگر گاهی واقعا لواروی روی کانال گذاشته شده‌است، عبور از روی آن به درشکه استقبال از خطر است. اما بدتر از همه وقتی است که نه‌راهی از وسط راه گذشته و آن را پوشانیده‌است و درشکه مجبور است از روی یخ برود. یخها از فشار چرخ‌های می‌شکند. در دو محل که از این قماش یخ بود، گل و لای فروماندیم و یک بار هم، وقتی که قطعات یخ چرخ‌ها را محکم نگه‌داشته بود، فز جلو درشکه شکست. پس از این که به نحوی این فتنه را اصلاح کردیم، دوباره توانستیم به سختی به راه خود ادامه بدیم.

حالا روزه‌رویمان، در جنوب شرقی، اندام باریک و لاغر درختهای زیادی به چشم می‌خورد که طبق معمول چنار است و بید؛ چند درخت به قدر کفایت در اطراف مزارع. بعد کلیه‌های گلی به چشم می‌خورد و دیدارها و خرابیه‌ها به مسجدی که در این میان جلوه می‌فرشود. وارد اولین کوچه باریک ورامین می‌شویم و باید از روی خندقی بگذریم. در این جا مجبور به توقف شدیم. درشکه از جایش تکان نخورد. هر چهار اسب با تمام نیرو درشکه را می‌کشیدند و هر دو فنر جلو درشکه چنان شکستند، که در جای خود، به طور طولی، از هم در رفتند و با چرخ‌های جلو و میله میان دو چرخ زیر درشکه افتادند. هرگز یک وسیله نقلیه در یک لحظه حساس به دو نیم نشده بود! این آخرین سفر من با درشکه از طرابوزان به این طرف بود. از ورامین قرار بود که سوار یکی از شترها بشوم. درشکه‌چی برای سفر به ورامین ۲۵ تومن خواسته بود، اما من حالا با دیدن درشکه‌چی، که

حرکت می‌شد، می‌توانستیم از حاشیهٔ شبیهای لغزان کویر نمک بگذریم. آسمان صافی درخشانی داشت و در سمت شمال زمینه نیلی رنگ کوه‌های البرز به چشم می‌خورد، که روی آن نوارای از برف قرار داشت و با دماوند یا دیویند با شکوه، که من در سال ۱۸۹۰ با بالاترین نقطه تارکش صعود کردم، به اوج خود می‌رسید.

شترها آماده حرکت ایستاده بودند و به سرپرستی پدر ژانویه برآیدار کرد و پس از مدتی کوتاه صبحانام را آورد، در حالی که آنهای دیگر مشغول جمع کردن بارونیه و بار زند شترها بودند. آنها دو ساعت و نیم لازم داشتند، تا کارشان را تمام بکنند. این مدت در ابتدای کار زیاد نبود؛ من به تجربه می‌دانستم، که بعدها سریع‌تر از این خواهد

سرشت (خیم) توانایی و ابزار نیک مردی و تخلقی به راستی و نیک آموزی است. خرد (خرت) توانایی حکمت داشتن است که همانا نگاهداری (داریشن) و احترام (ترس آگاهی) مردم نیک است؛ خور نیز توانایی حقیقت (راستی) و خوش قولی (هومهری) است. چنان که ملاحظه می‌شود؛ در همه این موارد تواناییهای باطنی و روحانی انسان دلاتهای اخلاقی دارند و چنین است که هنر نیز، به عنوان یکی از این تواناییهای پنج‌گانه، متضمن اخلاقی است: «توانایی (ابزار) هنر این است: عمل به تکلیف خویش (خوش‌شکاری) و سخت‌کوشی (تخشاشگی)». زیرا که «فعالیت هنر به سخت‌کوشی است».

افزون بر این، چنان که اشاره شد، هنر، در معنایی که نزد ایشان متداول بوده، خوبی (هو) را اخذ کرده و این نشان می‌دهد که توانایی مورد نظر تنها در نسبت با خوبی و نیکویی (نوکی) معنی دارد: هنر «نوکی‌کرت» یعنی نیکوکاری و وظیفه نیکوست. خوبی و نیکویی وصف نیستند بلکه غایت‌اند. هنر فعلیت توانایی انجام کاری است که معطوف به نیکویی و خوبی است. پس هنر در نسبت با نیکویی و خوبی رخ می‌دهد. در حکمت ایران باستان «نوکی» همانا فضیلتی است که به همراه خود

سید ضیاءالدین

سید ضیاءالدین

سید ضیاءالدین

سید ضیاءالدین

سید ضیاءالدین

سید ضیاءالدین

سید ضیاءالدین

سید ضیاءالدین

سید ضیاءالدین

سید ضیاءالدین

سید ضیاءالدین

سید ضیاءالدین

سید ضیاءالدین

سید ضیاءالدین

سید ضیاءالدین

سید ضیاءالدین

سید ضیاءالدین

سید ضیاءالدین

سید ضیاءالدین

سید ضیاءالدین

سید ضیاءالدین

سید ضیاءالدین

سید ضیاءالدین

سید ضیاءالدین

سید ضیاءالدین

سید ضیاءالدین

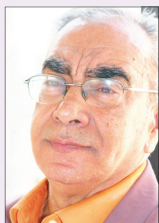
سید ضیاءالدین

سید ضیاءالدین

سید ضیاءالدین

سید ضیاءالدین

استاد انصاری

استادشهرام تقی زاده انصاری

برخی از مؤلفان دوره مورد بحث به عنوان علمای الهیات دارای شهرت بسزایی شده‌اند که از آن جمله، تنها به ذکر نام عبدالقاهر بن طاهر بن محمد بغدادی (متوفی ۴۲۹) قناعت می‌کنیم. او کتابی به نام «الفرق بین فرق» و کتابی نیز درباره ریاضیات نوشته است.

حالا به شرح زندگی دانشمند شهیری چون ابو حامد محمد غزالی طوسی شافعی (۱۰۵۸-۵۰۵/۱۱۱-۵۰۵) از

اهالی خراسان می‌پردازیم که از بزرگترین علمای اسلامی است. تحقیق مفصل و مبسوط وی دربارهٔ تدوین یک الهیات اسلامی (بنیادگرا) به خوبی قابل مقایسه با کاری است که توماس اکویناس در خصوص الهیات مسیحی کرده است. تا آنجا که برخی از تاریخ‌نویسان او را حتی برتر از عالم مسیحی معروف توماس اکویناس شمرده‌اند و قضاوت آنان در این مورد از روی ارزشیابی تعداد آثار هر یک از آن دو نفر بوده است. غزالی در عین حال دارای نفوذ بسیاری بر روی فلسفه علوم داشته است و علت این امر را باید در مبارزهٔ پیگیر او در مخالفت با فلاسفه یعنی هواداران فلسفه ارسطویی آن زمان جستجو کرد.

در این مقام می‌توان از ابوالفرج محمد بن اسحاق بن ابی یعقوب الندیم، وراق بغدادی متوفی به سال ۳۸۵/۹۹۵ ذکر می‌کنیم. زیرا کارهای او نیز مستقیماً مربوط به تاریخ علوم بوده است. این دانشمند مؤلف کتاب مشهور «الفهرست العلوم» است که حاوی مجموعه‌ای وسیع و ارزشمند از زندگینامه‌ها و کتابنامه‌های دانشمندان عرب از آغاز تا زمان حیات نویسنده است. لازم به اشارت است که بخش ریاضیات آن را سوتر ترجمه و در اروپا به چاپ رسانده است.

پیش از آنکه به بررسی آثار حاصل در رشته‌های مختلف علوم خاص بپردازیم، باید جایگاهی استثنایی را به سه دانشمند بزرگی اختصاص دهیم که همراه با رازی، چهار تن از بزرگترین متفکران و دانشمندان اسلامی در مشرق زمین شمرده می‌شوند. این سه تن عبارتند از: بیرونی، ابن سینا و ابن هیثم.

۵- ابوریحان محمد بن احمد بیرونی ۹۷۳/۱۰۴۸-۳۳۳/۴۴۰ متولد خوارزم (خیوه) مدتها در سرزمینهایی که هم‌اکنون جزء قلمرو افغانستان است زندگی می‌کرد، زیرا از آنجا دیدار وی از قسمتی از هند آسان و راحت بود. هنگامی که سلطان محمود غزنوی هندوستان را فتح کرد، بیرونی کتاب «تحقیق ماللهند» را دربارهٔ این شبه جزیرهٔ عظیم دره رود گنگ تدوین کرد که از آثار گرانبهای او است. این اثر هم از لحاظ شناخت علوم عربی و علوم هندی و به ویژه تاریخ و جغرافیا و کلیه شؤون زندگی ملت هند به صورت یکی از آثار کلاسیک درآمده است. بیرونی معمولاً به زبان عربی می‌نگاشته اما در عین حال آثاری به زبان فارسی نیز تدوین کرده است. موضوعاتی را که او استادانه به طرح آنها پرداخته بسیار گوناگون است. مثلاً چنان که گفتیم هند موجب جلب توجه او شده بود و او نتایج تحقیقاتش را در کتاب «ماللهند» نوشته است. او ترجمه‌هایی از متون سانسکریت دارد که از آن میان ترجمه

دو اثر از یکی از اخترشناسان سدهٔ ششم هند به نام وراهمیرا قابل ذکر است. تألیفات بسیاری از بیرونی در زمینهٔ ریاضیات در دسترس ما است و از بین آثار مربوط به نجوم او کتاب «قانون المسعودی فی الهيئة والنجوم» به منزلهٔ دایره‌المعارفی واقعی و مهم حاوی بدایع حقیقی است. کتاب معروف او به نام «الآثار الباقیه عن القرون الخالیه» که از یک سو به اخترشناسی و از سوی دیگر به تاریخ مربوط می‌شود؛ به حق بسیار مشهور شده است و به عنوان تقویم تاریخ ملل قدیمی در نظر گرفته می‌شود. دو کتاب معروف ریاضی و نجوم او به نام‌های «استخراج الاوتار فی الدائره» و «کتاب فی تسطیح الصور و تطبیح الکور» در آلمان توسط هاینریش سوتر به چاپ رسیده است. ادوارد زاخو این کتاب را در سال ۱۸۷۸ در لایپزیک و لندن به چاپ رساند. از این دانشمند رسالاتی نیز در زمینهٔ طبیعیات، داروسازی و پزشکی در دست است. در خاتمه باید گفت که شخصیت بیرونی نمایانگر نبوغی واقعی او است. فردی که علی‌رغم مقام والایی که تاکنون احراز کرده است، ولی هنوز عظمت او به درستی شناخته نشده است صحیح است شاید چون او در شبه جزیره ایبری شهرت چندانی نداشته است. ولی با وجود این تعجبی است که با وجود آنکه کلیه آثار دانشمندان بزرگ عرب بین قرون ۱۱ تا ۱۳ میلاد به زبان لاتین ترجمه شده، ولی توجه شایانی به آثار بیرونی نشده است.

بیرونی تعیین وزن مخصوص را به روش پیکنومتر (Picnometre) پیدا کرد. اندازه‌گیری بیرونی در مورد وزن مخصوص با اندازه‌گیری‌های امروزی اختلاف بسیار کمی دارد. ماکسل میرهوف بخشی از کتاب الصيد له فی طب بیرونی را در سال ۱۹۳۲ به چاپ رساند. اثر دیگر بیرونی کتاب الجواهر فی معرفت الجواهر است. بیرونی در مورد

کیمیای هم آثاری داشته است. ۶- ابوعلی بن هیثم حدود سال ۹۶۵ م (قرن چهارم هجری) در بصره از شهرهای عراق به دنیا آمد. اوج شهرت او در زمان خلفای فاطمی (۲۰/۹۶۱-۱۰۲۰ م، ۳۸۶-۴۱۱ هجری) بوده است. او ریاضی‌دان و فیزیک‌دانی است که در زمینه‌های علمی گوی سبقت را از سایر فیزیکدانان عرب برده است. کتاب «المناظر» او در مورد نورشناسی دارای نفوذ و اعتبار فوق‌العاده‌ای بوده است، چنان که بعدها نیز موضوع تحقیقات دانشمندانی چون راجر بیکن و ویتلو قرار گرفت. او مطالعات بسیار خوبی در مورد انعکاس نور، عدسی‌ها، توصیف دقیق و ساختار چشم کرده است به طوری که او یکی از بزرگترین فیزیکدانان دوره اسلامی یا قرون وسطی به شمار می‌رود. پیشرفت‌های او در مورد نورشناسی فوق‌العاده شگفت‌آور است، زیرا گذشته از تأیید او مربوط به این که نور از شئی که ما می‌بینیم ناشی می‌شود (و نه آن که بنابر باور اکثر قدما، نور از چشم خارج شده بر اشیای مورد مشاهده، به تعبیری برخورد می‌کند). توصیف او از چشم و مفهوم عمل دیدن بسیار دقیق تر و روشن‌تر از پیشینیان است. بررسی نوع آمیز او از پدیده انکسار نور در محیط جو، مقالاتی درباره تعبیر و تفسیر دیدن دو چشمی، استفاده از تاریکخانه برای نخستین بار از جمله آثار مهم او است. ایلهارد ویدمان در سال ۱۹۱۰ بررسی جالبی در مورد نورشناسی ابن هیثم کرده است که در مجموع اسناد تاریخ طبیعی به چاپ رسیده است. مبحث نور ابن هیثم بوسیله کمال‌الدین فارسی (متوفی ۱۳۲۰ م، ۷۲۰ هجری) تفسیر شده است. فارسی پژوهش‌های جالبی نیز در مورد انعکاس و انکسار نور بر روی سطح کره، قوس و قزح و تاریکخانه و... انجام داده است که بسیار مهم است. اینکو ناردوچی ایتالیایی ترجمه خوبی از عدسی‌شناسی ابن هیثم و کارهای دیگر او ارائه داده است (بولتن بون کمپانی شماره ۴ سال ۱۸۷۱). ژرار فون کرمونی در سال ۱۵۷۲ رساله ابن هیثم در مورد

طلوع فجر و بالا آمدن مد را ترجمه کرده است. آئینه‌های مقعر هذلولی ابن هیثم توسط هایبرگ و ویدمان به زبان آلمانی ترجمه شده است. سوتر نیز رساله «اندازه‌گیری سطوح شلجی» او را به زبان آلمانی ترجمه کرده است. اثر ویتلو در مورد المناظر منبعث از آثار ابن هیثم است.

۷- ابوعلی سینا (۱۳۰۷-۹۸۰/۴۲۹-۳۷۰) در حوالی شهر بخارا به دنیا آمد و در همدان درگذشت. ارزش و اعتبار او در مغرب زمین شناخته شده است به خصوص که او به عنوان یک فیلسوف هم معروف است. کتاب «قانون» او در طب بسیار مهم و مشهور است و مدتها تا قرن ۱۷ در دانشگاه‌های اروپا همچون لایپزیک، توپینگن، وین، فرانکفورت و پاریس تدریس می‌شده است. او حتی در شیمی، فیزیک و به ویژه نظریه موسیقی تحقیقاتی دارد. دایره‌المعارف «دانشنامه علایی» و رساله «نبض» نیز از او است. ژرار کرمونی کتاب «قانون» او را به لاتین ترجمه کرد. قبل از او ترجمه عبری آن در سال ۱۲۷۹ پایان پذیرفت که بعداً در سال ۱۴۶۱ نیز در شهر ناپل به چاپ رسید، ولی چاپ ۱۵۹۱ و ۱۶۰۸ آن کامل‌ترین نسخه‌هاست. مهم‌ترین اثر فلسفی ابن سینا که در مورد فیزیک و

سینا

طبیعیات است، کتاب شفای باشد که خلاصه آن به نام «نجات» بارها در اروپا ترجمه و به چاپ رسیده است. ماکس هورتن تحت عنوان «شفای روح»، دایره‌المعارف فلسفی ابن سینا، متافیزیک الهیات، موجودات و اخلاق را ترجمه و تفسیر کرده و در دهه ۱۹۰۰ به چاپ رسانده است. او کتاب جالبی نیز در مورد انعقاد و اتصال سنگ‌ها دارد که در سال ۱۹۲۷ چاپ شده است. آخرین اثر ابن سینا، اشارات و تنبیهات اوست که در سال ۱۸۹۲ در لید منتشر شد. ایلهارد ویدمان تحقیقات جالبی در مورد پزشکی ابن سینا کرده است.

۸- یکی از دایره‌المعارف‌نگاران ایرانی موسوم به جمال‌الدین ابوعبدالله محمد بن احمد قزوینی در سال ۱۱۳۲ دست به نگارش اثری به زبان عربی زده و ضمن طرح سایر مطالب به مسایل علمی نیز پرداخت است. اما کسی که بحق دارای اشتهاری بیشتر در این زمینه است، یکی از همشهریان او به نام ابویحیی زکریا بن محمد بن محمود قزوینی میان سالهای ۱۲۰۳ تا ۱۲۸۳/۶۰۰-۸۲۰ است. نامبرده مؤلف دایره‌المعارف مشهوری به زبان عربی است که موجب شهرت او شد. این کتاب شامل مطالب بسیار جالبی از نویسندگان متقدم است. این اثر شامل دو قسمت جداگانه است. بخش نخست با عنوان گیتاشناسی که نام عربی آن عجائب المخلوقات و غرائب الموجودات است به موضوعاتی چون سیارات، ستارگان، فرشتگان و تاریخ هستی پرداخته و مطالبی زمینی چون عناصر، حیوانات، گیاهان، کانیات و نژادها را مورد بحث قرار می‌دهد.

از میراث علمی مرحوم سیمین دانشور

باروری مینیاتور در ایران

مرحوم دانشور

باروری هنر مینیاتور در ایران، به مرکزیت هرات و از زمان شاهرخ آغاز شد. شاهرخ و پسرش الغ‌بیگ و بایسنقر، مشوق صنعت و خاصه فنون مربوط به کتاب‌نویسی شدند. بایسنقر کتاب‌خانه بزرگی در هرات تأسیس کرد که در آن چهل نقاش و مذهب و خوش‌نویس و صحاف و جلدساز به نسخه‌برداری و مصوّر ساختن کتب مشغول بودند. خطاط معروف، جعفر بایسنقری بر این گروه ریاست داشت.

در زمان شاهرخ و جانشینانش، خاصه بایسنقر، توجه عمده معطوف به شاهنامه بود. اما دیوان‌های سایر شعرا، مثل خمسه نظامی و بوستان و گلستان سعدی نیز مورد توجه قرار گرفتند. تا جایی که انعطاف به اشعار تغزلی و داستان‌های عاشقانه نظامی، باعث تحوّل در سبک نقاشی ایرانی گردید و سبکی خیال‌پرور و ظریف جایگزین سبک سابق شد. اینک زمان سلطهٔ شعر بر مینیاتور است که حتی تعبیرات و تشبیهات شاعرانه عیناً در نقاشی ایرانی تجسّم می‌یابد. زن‌ها و مردهای ظریف، با قیافه و اندامی که شاعر برای نقاش خلق کرده بود، با نظر اندازهای تزئینی و صددرد ایرانی، با افق وسیع و کوه‌های اسفنجی، بارنگ‌های زنده و هم‌آهنگ، و رنگ‌های اضافی که در مکتب ایرانی زمان مغول دیده نمی‌شد، در مینیاتور مکتب هرات به جلوه‌گری درآمدند. تصاویر و نقش‌ها در مقیاس کوچک کشیده شدند.

تحت تأثیر هنر زمانی شعر (به تعبیر هگل) چند تصویر در چند سطح مختلف در یک اثر واحد به نمایش گذاشته شد تا دوری و نزدیکی (پرسپکتیو) را به تماشاچی القاء کند. اهمیت مکتب هرات در آن است که سبک نقاشی این مکتب ایرانی است. نفوذ بیگانگان و خاصه عوامل چینی و مسیحی در این سبک به کلی حل شده است و سبکی بارنگ محلی ایرانی، پخته و کامل، به وجود آمده است؛ و همین است که مکتب هرات را می‌توان کامل‌ترین مکتب مینیاتوری ایران دانست. سبک هرات، نهایت کمال سبک نقاشی ایران است.

کتابی که در دوره شاهرخ و جانشینانش مصور شده عبارتند از:

۱) شاهنامه‌ای به امضای جعفر بایسنقری (۸۸۳ هـ.)

۲) خمسهٔ نظامی، مه‌پور به مهر شاهرخ. در پاریس.

۳) گلستان سعدی. در لندن.

۴) معراج‌نامه (۸۴۰ هـ.) نوشته شده در هرات. در کتاب‌خانه ملی پاریس.

۵) زیج الغ‌بیگ. در کتاب‌خانه ملی پاریس.

۶) نسخهٔ دیگری دربارهٔ کواکب (به امر الغ‌بیگ و دارای ۵۰ تصویر). در موزه متروپولیتن.

۷) شاعر بزرگ قرن نهم که توجه نقاشان هم عصر خود را نیز جلب کرده است، جامی است. برادران عبدالکریم و عبدالرحیم، پسران عبدالرحمن، متخصص خط نستعلیق - که در خط مزبور تجدیدنظرهای بسیاری کرده است - هر دو دیوان جامی را نوشته‌اند. یکی از نسخه‌ها، در زمان خود شاعر، به خط عبدالکریم استنساخ شده است

و در موزه متروپولیتن موجود است. این نسخه ۱۶ تصویر دارد که یکی از تصاویر آن «صحنهٔ شکار» است. صحنهٔ جالبی که بارها نقش آن از جانب نقاشان گوناگون تکرار شده و ضمن تصاویر این مقاله نیز آورده شده است.

ادامه دارد

هوایمما به قدری آرام از باند برخاست و اوج گرفت که ذره‌ای ناراحتی و حرکتی احساس نشد همانطور که گفته شد مسافران هوایمما بجز ما چند نفر، بقیه از کاروان شربت‌اغلی بودند که خود شربت‌اغلی هم در همین هوایمما بود، پس از چند دقیقه آقای شربت‌اغلی از بلندگوی دستی شروع به سخنرانی کرد و شرح مفصلی از وضع کاروانشان ایراد و یادی از مرحوم والدشان (شربت‌اغلی بزرگ) و سوابقی که در خدمت به حجاج بیت‌الله داشته‌اند بیان نمود و از اینکه حضرت آیت‌الله این افتخار را به ایشان داده و در کاروان شربت‌اغلی تشریف دارند اظهار خوشحالی کرد، در داخل هوایمما مرتب صلوات می‌فرستادند ضمناً مهماندارها مشغول پذیرایی بودند اما خانم‌های مهماندار که هنگام ورود حجاج به هوایمما جلو کابین خود ایستاده بودند از کابین خارج نشدند و مهمانداران مرد پذیرایی می‌کردند.

درست نیم ساعت به‌ظاهر هوایمما فرودگاه مهرآباد را ترک گفت، روزی بسیار روشن و آفتابی بود و من در کنار دریچه نشسته بودم و به پایین نگاه می‌کردم، مسافرین که بیشتر آنان اول بار بود که سوار هوایمما می‌شدند؛ بعضی رنگ پریده و مضطرب، یعنی دیگر پستی‌صندلی را به‌عقب برده (پشت‌صندلی‌ها را می‌توان به‌جلو و عقب برد) و لمیده بودند، عده‌ای با دقت به‌سخنرانی آقای شربت‌اغلی گوش می‌دادند و من محو تماشای بیرون بودم، کوه و دشت و پستی‌ها و بلندی‌های زمین، از بالا منظره بسیار زیبایی دارد، جاده آسفالت‌ه سواره چون ماری سیاه در حال پیچ و خم به‌نظر می‌رسید.

پس از چند لحظه دریچه حوض سلطان؛ خالی از آب، در سمت چپ نمودار گشت، ده‌ها قله مستور از برف که به‌مناسبت اوج زیاد هوایمما چون پشت‌بام‌های گنبدی شکل بازارهای قدیم در روزهای برفی به‌نظر می‌آمد، جلوه خاصی داشت، تمام کوهستان‌های لرستان پوشیده از برف بود که در تابش آفتاب، زیبایی خیره‌کننده‌ای پیدا کرده بود، جلگه خوزستان نمودار شد، رود کارون همچون نوار سفیدی که قسمتی از آن باریک و قسمتی دیگر پهن باشد جلوه‌گری می‌کرد، در حدود نیم‌روز هوایمما بر روی آبادان بود، چون در اینجا اوج کمتری داشت، شهر آبادان و تأسیسات نفتی و دکل‌های عظیم پالایشگاه به‌خوب دیده می‌شد، سپس از گوشه‌ای از خلیج فارس گذشت و پس از عبور از روی کویت وارد صحرای بزرگ شبه جزیره عربستان شد. مهمانداران شروع به پخش غذای ظهر کردند، میز هر صندلی را که به‌صندلی جلو وصل بود باز کردند، ورودی هر میز یک جعبه محتوی غذا و یک لیوان آب گذاشتند؛ در هوایمما مخصوصاً جت؛ تکان و لرزش نیست و لیوان آب یا فنتجان چایی بر روی میز مثل آنست که، در میز اطاق مسکونی است، اگر صدای موتور شنیده نشود و اگر انسان به بیرون نگاه نکند ابداً به‌خاطرش نمی‌رسد که با سرعتی نزدیک به سرعت صوت در حال حرکت است.

در جعبه غذا مقداری مرغ پخته؛ کمی پنیر، یک‌عدد تخم مرغ، یک سیب و یک پرتغال. یک عدد نان نازک، یک بسته کوچک نمک و یک نان شیرینی برای دسر و کارد و چنگال و قاشق چوبی، قرار داشت. بعد از ناهار یک استکان چای آوردند.

هوایمما در فضای صحرای بزرگ «الربع الخالی» بسیار اوج گرفت، گاهی طوفان‌های صحرای چون غبار غلیظی که از فاصله بسیار دور دیده شود به‌نظر می‌آمد؛ ابرهای متراکم که صدها متر زیر هوایمما قرار داشت، جلوه‌گری می‌کرد، گاهی هم نه طوفان بود و نه ابر و صحرای چین‌خوردگی‌هایی

که دیدن آنها از ارتفاع زیاد خالی از شکوه نبود؛ آشکار می‌گردید، هوایمما تقریباً دو ساعت بر روی صحرای پرواز کرد، در حدود ساعت دو بعد از ظهر بلندگو اخطار کرد که کمربندها را ببندید، به‌فرودگاه جدّه نزدیک می‌شویم؛ سپس دستور داد که پس از توقف هوایمما، از آن پیاده نشوید و منتظر دستور مأمورین باشید. هوایمما کم‌کم به‌زمین نزدیک می‌شد، مرتفعات خارهای مغیلاں که ما اول خیال می‌کردیم، گوسفندان در حال چرا هستند به‌خوبی دیده می‌شد، روی بندر جدّه رسیدیم، ساختمان‌ها

سفرنامه زنده‌یاد علی‌اصغر فقیهی - ۲

قالی ایرانی در مکه

و داخل خانه‌ها با وضوح پیداست: درست ساعت دو ربع بعد از ظهر باند فرودگاه بین‌المللی جدّه بر زمین نشست در حالی که گرمای شدیدی همراه با هوای مرطوب و شرابی حکمفرما بود.

دو جوان کم سن و سال که لابد مأمور بهداری بودند داخل هوایمما شدند و دفترچه‌های مربوط به تلقیحات را با دقت ملاحظه کردند، یک‌نوع ضد عفونی هم با تلمبه در داخل هوایمما زدند، سپس اجازه خروج دادند بعداً معلوم شد که بسیاری از کارمندان در کشور سعودی نوجوان کم سال هستند که وظیفه خویش را با دقت و هوشیاری انجام می‌دهند.

تأدینة الحاج

از محوطه فرودگاه وارد گمرک شدیم و در آنجا برای کپسول خوردن به صف ایستادیم؛ به هر یک چهار کپسول و یک لیوان آب می‌دادند که باید در حضور مأمور که یک سیاه قوی هیکل بود خورد بعداً تشریفات گمرکی انجام شد و گذرنامه‌ها را در چند جا رسیدگی کردند سپس نمایندگان مطوف‌ها گذرنامه‌های مربوط به خود را جمع‌آوری نمودند، در اینجا اگر کتاب‌هایی از قبیل مفاتیح‌الجنان در دست کسی ببینند ضبط می‌کنند و هنگام مراجعت به‌صاحبش بر می‌گردانند.

مقصود از مطوف کسی است که از طرف دولت سعودی تعیین می‌شود تا امور مربوط به حاجیان را در داخل کشور سعودی انجام دهد، هر یک از مطوف‌ها در مدینه‌الحاج دفتر و نمایندگانی دارد که حمله دارها در موقع لزوم به آنان مراجعه می‌کنند، (مطوف‌ها در مدینه و مکه و عرفات و منی نیز دفتر نمایندگی دارند) این نمایندگان در جلوراه گمرک به مدینه‌الحاج می‌ایستند، و گذرنامه‌های مربوط به خود را (نام مطوف مربوط روی جلد گذرنامه نوشته شده است) جمع‌آوری می‌نمایند از این پس گذرنامه در اختیار مطوف یا حمله‌دار است تا هنگام مراجعت که در سالن فرودگاه به صاحبش رد می‌کند. معطوف وسیله ایاب و ذهاب از جدّه به مدینه یا مکه و از مدینه به مکه و از مکه به عرفات و مشعر الحرام و منی و از مکه به مدینه یا جدّه را در اختیار حاجیان قرار می‌دهد. در عرفات و منی جاد به‌پا می‌کند، آب و روشنائی حاجیان را تأمین می‌نماید دولت سعودی نیز منتهای کمک را به مطوفان می‌کند، قسمتی از پولی که از هر حاجی گرفته، می‌شود به‌مطوف مربوط تعلق دارد. هر حاجی باید نام مطوف و نشانی او را در مکان‌های مختلف بداند یا کارت مشخصات او را همراه داشته باشد. در هوایمما حمله‌دارها نام و مشخصات مطوف مربوط به خود را تکرار می‌کنند، شیعه مطوفان مخصوصی دارد برای هر فرقه دیگر نیز مطوفانی معین هستند؛ مطوف ما محمدعلی و مطوف کاروان شربت‌اغلی حسن حمزه بود، در هوایمما نام حسن حمزه را آنقدر تکرار کردند که یکی از افراد کاروان ما گذرنامه خود را در گمرک

به‌نمایند حسن حمزه داد و بعد، کمی دچار زحمت شد.

اسامی مطوفان شیعه بدین قرار است: حسن حمزه، محمدعلی امان، حسن جمال، عبدالله صحره، صادق صحره، فتحی طاهر مغازل، مهدی مغازل، محمدعلی غنّام. چادرهای این مطوفان در عرفات و منی در یک منطقه است.

آقای دکتر مشایخ فریدنی سفیر کبیر ایران پس از انجام تشریف‌بهداشتی و گمرکی که در حدود نیم ساعت طول کشید، در انتهای سالن مقابل

راهروی که حاجیان از آنجا به مدینه‌الحاج می‌روند، آقای دکتر مشایخ فریدنی سفیر کبیر ایران در کشور سعودی؛ تنها و با کمال سادگی ایستاده بود و به‌واردین خیر مقدم می‌گفت، ایشان نسبت به من از زمانی که ریاست فرهنگ قم را عهده‌دار بودند و من با سمت دبیری دبیرستان‌ها انجام وظیفه می‌کردم سابقه لطفی داشتند با این که سال‌ها می‌گذشت که اتفاق ملاقاتی نیفتاده بود، هیچ احساس این فاصله طولانی زمانی نشد و ایشان گرم احوال پرسید و جوابی همکاران آن زمان شد؛ می‌گفت که من تا آنجا که فرصت دارم و در ایام حج در فرودگاه با استقبال هموطنان می‌آیم و در عرفات و منی از آنان دیدن می‌کنم؛ گفتم از کسی چون شما همین انتظار هست و این حسن انتخابی است که دولت مردی چون شما را با اطلاع وسیع از فقه و معارف اسلامی و تسلط کافی به ادب عرب و بادریت و تواضع و حسن اخلاق؛ باین سمت حساس و با اهمیت برگزیده است. با آقای دکتر خداحافظی کردم و به طرف مدینه‌الحاج روان شدم.

مدینه‌الحاج انتهای سالن گمرک به مدینه‌الحاج وصل می‌شود و حاجیان از در بزرگی وارد آنجا می‌گردند، قبلاً ائانه مربوط به مسافران هر هوایمما را، باربران به مدینه‌الحاج برده و همه را مخلوط در یک گوشه روی هم ریخته‌اند. ائانه در اینجا کم اتفاق می‌افتد که گم شود ولی اشتباه زیاد است، ممکن است کسی جامه‌دان یا بسته مربوط به دیگری را به گمان این که به خود او تعلق دارد ببرد چون خیلی از جامه‌دان‌ها و بسته‌ها شبیه به یکدیگر هستند.

ما این اشتباه را در چند مورد دیدیم که ایجاد ناراحتی کرده بود، برای این که اینگونه اشکالات رخ ندهد لازم است ائانه در چند جامه‌دان یا چند بسته باشد و روی هر جامه‌دان یا بسته نام صاحب آن و نام حمله‌دار و مطوف و همچنین نام ایران و نام شهر مربوط نوشته شود. انسان به محض این که

وارد مدینه‌الحاج می‌شود؛ با موجی از جمعیت با قیافه‌ها و لباس‌هایی که شاید تا آن وقت ندیده مواجه می‌گردد، اول باید ائانه خود را از میان ائانه‌ای که باربرها روی هم ریخته‌اند؛ جدا کند، سپس برای پیدا کردن جابروند و بعضی دیگر ائانه را جمع جور کنند، مدینه‌الحاج دارای ساختمان‌های بزرگ سه طبقه است که در جلو اطاق‌های طبقه دوم و سوم ایوان‌های بزرگی است و در هر قسمت روشنی و توالی و دوش برای استحمام و دستگاه خنک‌کننده آب وجود دارد. در توالی‌ها بجای آفتابه؛ یک لوله نیم متری پلاستیکی به سر شیر وصل کرده‌اند، و در بعضی از آنها دوش برای استحمام قرار داده‌اند. در هر طبقه دو ردیف اطاق پشت به هم بنا شده؛ که یک ردیف مشرف به حیاط مدینه‌الحاج و ردیف دیگر؛ قسمتی مشرف به فرودگاه و قسمتی دیگر، مشرف به میدان بزرگ خارج مدینه‌الحاج است؛ یک قسمت دیگر از ساختمان‌های مدینه‌الحاج، وصل به ساختمان‌های گمرک است که در داخل حیاط جلو آمده است؛ در طبقه اول نمایندگی‌های مطوفان و پاره‌ای ادارات مورد لزوم از قبیل پست و تلگراف (مکتبه البرید و البراقیه) و پست هوایی (البریدالجوی) و آشپزخانه برای حمله دارهایی که با خرج هستند قرار دارد. اطاق‌های طبقه دوم و سوم مخصوص سکونت حجاج است در این دو طبقه متجاوز از دو‌یست اطاق بزرگ است که در هر اطاق به طور متوسط هجده تخت خواب گذاشته‌اند؛ تخت خواب‌ها راحت و دارای تشک و بالش و لفاف است و بسا این که همه نوع آدم از آنها استفاده می‌کند؛ نظیف و شسته است، حجاج تا بتوانند از تخت خواب‌ها استفاده می‌کنند اگر نباشد از کف اطاق، اگر میسر نشود، از ایوان جلو اطاق‌ها، اگر در آنجا نیز جای مناسب پیدا نکنند در کف حیاط بساط خود را پهن می‌نمایند.

ساختمان مدینه‌الحاج مجلل ولی بی‌قواره است و دارای برق خوب و آب است اما آب به تناوب قطع می‌شود، در اطاق‌ها پنکه‌های سقفی متعدد تعبیه شده که در موقع لزوم مورد استفاده قرار می‌گیرد.

مدینه‌الحاج یک مدیر و ده‌ها مستخدم و نظافتچی دارد که دانم در وضع آنجا بخصوص از لحاظ نظافت مراقبت می‌کنند. اما باز هم کثیف است بخصوص اگر لوله فاضلاب بگیرد. در این سال که ما مشرف بودیم مدیر آن یک‌مرد اردنی بود که می‌گفت اصلاً اهل حجاز و از قبیله بین عامر است، مردی با اطلاع و خوش بیان بود و نسبت به ایران و مذهب شیعه ابراز علاقه می‌کرد.

در مدینه‌الحاج به هیچ عنوان از کسی وجهی دریافت نمی‌شود و هر کس می‌تواند در هر اطاق که تخت خالی یا جای خالی دید مورد استفاده قرار دهد، در آنجا همه با هم برادر و صمیمی هستند و در اطاقی که جا باشد از آمدن تازه وارد ممانعت نمی‌کنند. گرچه بسیاری از کشورها در مدینه‌الحاج محل‌های معینی دارند (مثلاً محل ایرانیان اطاق‌های سمت فرودگاه است) ولی اغلب در همه جای مدینه‌الحاج پخش هستند، شما در هر نقطه‌ای از مدینه‌الحاج پرچم‌هایی مربوط به کشورهای مختلف و پرده‌هائی که نام کاروان‌های گوناگون بر آن نقش بسته می‌بینید. در ایام حج جز حاجیان و اعضاء ادارات و نمایندگی‌هایی که با حجاج سروکار دارند، کس دیگری از اهل جدّه حق ورود به مدینه‌الحاج را ندارد، شرط‌ها جلوه در بزرگ که به میدان وسیع جلو مدینه‌الحاج باز می‌شود، ایستاده و از ورود مردم جدّه که به عنوانین مختلف از قبیل خرید قالی یا تبدیل پول می‌خواهند وارد شوند، جلوگیری می‌کنند ولی دلالان قالی به هر کیفیتی بود وارد می‌شدند و در اطاق‌ها به سراغ قالی‌های ایرانی بافت نابین و کاشان و کرمان و قم می‌آمدند.

